

OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

Beleidsdeel Begroting 2015

Afdeling Financiën
Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning
Ontwerp: Afdeling Communicatie

BEGROTING VAN DE UITGAVEN EN INKOMSTEN
VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE
VOOR HET DIENSTJAAR 2015
BELEIDSDEEL

"Huntu nos ta yega mas leu !"

"Alleen gaat sneller..., maar samen komen we verder !"

Inhoud

Voorwoord

Beleidsplannen

Paragrafen

Beleidsbegroting 2015

Gewone dienst en Kapitaaldienst

<u>Num- mer</u>	<u>Hoofdfunctie</u>	<u>Gewone dienst blz.</u>	<u>Kapitaal- dienst blz.</u>
0	Algemeen bestuur	1	7
1	Openbare orde en veiligheid	1	7
2	Verkeer, vervoer, waterstaat	1	7
3	Economische zaken	1	7
4	Onderwijs	3	9
5	Cultuur en recreatie	3	9
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	3	9
7	Volksgezondheid	5	11
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	5	11
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	5	11

Verdeeldienst

<u>Para- graaf</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Blz.</u>	
1	Kapitaallasten	13	
2	Kostenplaatsen	13	11

Recapitulatie staten

15 16

Modellen

B	Staat van salarissen en sociale lasten
C	Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven
D	Staat van reserves en voorzieningen
G	Staat van Inkomensoverdrachten
H	Verzamel en consolidatiestaat
	Overzicht van voorgenomen investeringen
	Overzicht van incidentele baten en lasten
	Overzicht voordelige saldo 2015-2018

Bijlagen

Overzicht Begrotingen per Directie	1
Overzicht Bedrijfsvoering OLB vs NL	7
Overzicht Personeel aan derden	8
Overzicht Bijzondere uitkeringen	10
Overzicht van Kostenplaatsen	11
Overzicht van Kostenplaatsen Vervoermiddelen	12
Overzicht van Kostenplaatsen Huisvesting	13
Overzicht van Vacatures 2015	16

Verslag bestuurscollege behorende bij begroting 2015

"Huntu nos ta yega mas leu !"

***"Alleen gaat sneller..., maar samen komen we
verder !"***

Inleiding

Voor u ligt het bestuursverslag behorende bij de begroting 2015. 2015 is het vijfde jaar in de nieuwe staatkundige constellatie. Deze begroting is bottom up vanuit de directies en bureau's/kabinetten opgebouwd. Op basis van jaarwerkplannen van en gezamenlijke werksessies met de directies is deze begroting, gezamenlijk met de afdelingen van de directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning, tot stand gekomen. Een nieuwe werkwijze waarbij de ambities samen werden doorgesproken en in budgetten vertaald. Na verwerking van alle cijfers bleek wederom een enorme versobering noodzakelijk. In eerste instantie was het tekort \$ 25 mln.

Aangezien het OLB nog "slechts" kan beschikken over de onderkant van de door Ideeversa berekende bandbreedte was weer een verregaande versobering noodzakelijk om tot een sluitend geheel te komen. De consequenties daarvan zijn overal zichtbaar en de ingrepen leiden ertoe dat het dienstverleningsniveau ook op een absoluut minimum blijft hangen.

Momenteel vindt onderzoek plaats naar de hoogte van de Vrije Uitkering, zoals afgesproken tijdens de laatste CN-week in juni. Het OLB gaat er vanuit dat er bij de actualisatie in ieder geval rekening zal worden gehouden met een veel hoger inwoneraantal en dat indexering 2014 alsnog gecompenseerd wordt. Bovendien wordt er vanuit gegaan dat rekening wordt gehouden met de onderhoudsachterstanden (wegen, haven, overheidsgebouwen etc.) en het "geïntegreerd meerjaren ontwikkelplan Bonaire" dat nu onderhanden is.

Bijzondere uitkeringen

Naast de eigen lokale inkomsten (belastingen en heffingen) en de Vrije Uitkering worden vanuit diverse ministeries ook steeds vaker middelen verstrekt als bijzondere uitkering. In de begroting Zijn deze kostenneutraal verwerkt, d.w.z. dat betreffende directies een inschatting hebben gemaakt van de kosten in 2015. De opbrengsten in dit kader zijn voor eenzelfde bedrag in de begroting opgenomen. Begin 2015 wordt geïnteriseerd hoeveel kosten er in 2014 zijn gemaakt op deze bijzondere uitkeringen. Restanten worden meegenomen naar 2015 en worden in de eerste begrotingswijziging verwerkt.

Directiemodel

Ten opzichte van versies in de afgelopen jaren is deze begroting omgebouwd om beter aan te sluiten bij de behoeften vanuit het directiemodel. Daarmee wordt tegelijkertijd de vergelijkbaarheid met eerdere jaren wat moeilijker. We verwachten dat de realisatie en verantwoording in de loop van 2015 voor de directies beter aansluit en dat daarmee ook de maand en kwartaalrapportages en uitvoeringsrapportages beter bruikbare management informatie zullen gaan bevatten.

Indexering

De begroting is opgesteld zonder de ingeschatte indexering 2014. Net als in eerdere jaren kan in de loop van het jaar de vrije uitkering worden opgehoogd met indexering. In 2013 was het indexepercentage 2,9%. Het is belangrijk dat de indexering 2014 in een later stadium alsnog wordt toegekend, met name vanwege de structurele doorwerking in latere jaren. Een eventuele indexering wordt meegenomen in een begrotingswijziging.

Controleverklaring door accountant

Naast alle andere ambities is het toewerken naar een goedkeurende controleverklaring (na oordeelsonthouding over 2011, 2012 en 2013) door de accountant op onze jaarrekening een van de hoogste prioriteiten. Vele acties om hiertoe te komen zijn in volle gang. Hiervoor is specifiek een Plan van Aanpak opgesteld waarin alle acties zijn beschreven, toegewezen en in de tijd uitgezet. We gaan er vanuit dat bij de verantwoording over het begrotingsjaar 2015 een goedkeurende verklaring zal worden afgegeven. We realiseren ons dat het College financieel toezicht de voortgang kritisch volgt en ons zal blijven aanspreken hierop.

Begrotingsjaar 2015 per directie

Directie Ruimte en Ontwikkeling (RO)

Het dienstjaar 2015 is inmiddels alweer het derde volledige begrotingsjaar voor de Directie Ruimte & Ontwikkeling (DR&O). Op basis van voortschrijdend inzicht worden er aanpassingen aangebracht in de structuur en inrichting van de organisatie waardoor de directie de komende periode, ten behoeve van de dienstverlening, nog beter op de taken zal zijn ingesteld.

De nog jonge, ambitieuze directie geeft op een dynamische en professionele wijze invulling aan de voor de ontwikkeling van het eiland benodigde beleidskaders, projecten en werkzaamheden. De diverse herzieningsprocedures op grond waarvan het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan Bonaire (ROB) op een aantal aspecten zorgvuldig is gewijzigd e/o geactualiseerd geeft kansen aan nieuwe, verantwoorde ruimtelijke en economische ontwikkelingen. Het ROB blijft daarmee het belangrijkste instrument voor ontwikkeling. Middels een gefaseerde uitvoering van de 'Centrumvisie' zal het centrum van Kralendijk ('Playa') zich verder ontwikkelen als een kwalitatief en functioneel hoogwaardig centrum, met een gunstig imago voor de toeristen en een economisch aantoonbare vitaliteit.

Het nog door de Eilandsraad vast te stellen grondbeleid zal eveneens de voorgenomen ruimtelijke en economische ontwikkeling van het eiland kunnen gaan ondersteunen. Om te kunnen voldoen aan de behoefte aan woningen zal, naast het vrijmaken van middelen voor nieuwe verkavelingsplannen het accent vooral liggen op inbreidingsplannen, dus het uitgeven van nieuwe kavels in bestaande woonwijken, en het faciliteren van ontwikkelaars die zich richten op het bouwen van betaalbare woningen voor de gemeenschap. De directie zal zich verder blijven inzetten voor snellere en kortere aanvraagprocedures voor de vestiging- en bouwvergunningen, in combinatie met verdere deregulering. Met het vernieuwde (vestigings-)beleid voor de duiksector wordt een belangrijke stap gezet voor het koesteren van een belangrijke economische pijler in combinatie met duurzaam beheer van het onderwaterpark.

Voor de infrastructuur zal in 2015 het accent vooral liggen op het realiseren van een volgende stap in de structurele aanpak van de belangrijkste hoofdwegen, de verkeersaders in en rondom Playa. Dit vindt plaats in het kader van afspraken met betrekking tot integrale wijkaanpak waarbij het OLB zich maximaal wil inspannen om bij te dragen aan verbetering van de hoofdwegenstructuur. Ook zal het College elk beschikbaar budget aanwenden voor het inhalen van achterstallig onderhoud elders op het eiland. Immers, adequate openbare infrastructuur is een essentiële randvoorwaarde voor de gewenste economische opleving. Het College zal zich blijven inspannen om met aanvullende middelen van de rijksoverheid de impuls aan de integrale wijkontwikkeling in de prioritaire wijken verder te kunnen versterken ten gunste van de sociaal-maatschappelijke leefbaarheid en weerbaarheid van de wijkbewoners.

Het afgelopen jaar zijn de eerste programma's en projecten gestart in het kader van de 'Natuurgeldens'. De verwachtingen zijn hoog gespannen en het College zal deze middelen inzetten ten behoeve van een evenwichtig herstel en ontwikkeling van natuurgebieden en de bedrijvigheid in de agrarische 'kunuku'-gebieden. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het meerjarig overheidsbeleid voor de agrarische sector. Ook zal de komende periode als een belangrijke testperiode kunnen worden beschouwd voor het gebruik van het gezuiverde rioolwater voor de land- en tuinbouw.

Binnen het werk- en beleidsveld van de ruimte & ontwikkeling wordt in rijksverband vooral nauw samengewerkt met de ministeries van Economische Zaken en Milieu & Infrastructuur. Ook dit jaar zullen de gezamenlijke trajecten in het kader van de uitvoering van het Afvalbeheerplan, de stapsgewijze implementatie van de invoering van de Wet VROM BES, de strategische milieue

beoordeling van de kustzone, het riolerings- en waterzuiveringsproject alsook de gezamenlijke afstemming en taakverdeling inzake de inspectie-, toezicht- en handhavingstaken van de grote industrieën (Contour Global, Bopec, Curoil) worden voortgezet. Het College zal middels de directie R&O medewerking verlenen aan de ruimtelijke planning van belangrijke bouwprojecten zoals bijvoorbeeld de nieuwe justitiële inrichting, schoolgebouwen, luchthaven gebouwen en het geplande groot onderhoud van de bestaande havenfaciliteiten. Voor de investeringen in deze projecten is het OLB (bijna) volledig afhankelijk van het Rijk.

In 2015 zal het College middels constructieve samenwerking van beide bestuurslagen streven naar de totstandkoming van een meerjarig ontwikkelprogramma dat op termijn ook de beste garantie zal moeten zijn voor het bereiken van de (gezamenlijke) jaardoelstellingen.

Directie Samenleving en Zorg (SZ)

In het jaar 2014 heeft de directie Samenleving en Zorg zich verder ingezet op zowel de onderscheidenlijke separate beleidsgebieden als op directie-overstijgend niveau voor wat betreft de verdere beleidsvoorbereiding, -vaststelling en –uitvoering.

Als een rode draad lopen hier een aantal cruciale onderwerpen/thema's doorheen: randvoorwaarden voor wat betreft (bevordering van) onderwijs- en arbeidsparticipatie, armoedebeleid (m.n. ondersteuning van 5 prioritaire doelgroepen), arbeidsmarktbeleid, preventie (m.n. op het gebied van welzijn en gezondheid).

Naast reguliere werkzaamheden wordt in 2015 specifieke en bijzondere aandacht en focus gericht op verder vervolg gegeven aan in 2014 gestarte ontwikkelingen en op nieuwe area's.

Op het terrein van *Educatie en Welzijn* betreft dit: oplevering van een kinderopvangfaciliteit t.b.v. 'Brede school Papa Cornes', uitvoering van de beleidsnota kinderopvang, uitbreiding kindplaatssubsidie; afronding/ vaststelling en implementatie senioren- en mindervalidenbeleid, verdere verankering van de leerplichtfunctie o.a. met voorlichting en PR-functie naar de ouders toe, operationeel loket Sociale Kans Trajecten, een voorstel inzake taalbeleid, vaststelling en uitvoering sportbeheer- en –beleidsplan. Er zal verder gewerkt worden aan een structureel onderhoudsplan voor onderwijshuisvesting, het ontwikkelen van volwasseneneducatiebeleid; de reorganisatie van het schooltransport zal ter hand worden genomen. Eventuele financiële consequenties worden in de eerste begrotingswijziging meegenomen.

Voor wat betreft *Maatschappelijke Ondersteuning en Arbeid*: uitvoering van het arbeidsmarktbeleid na accordering ervan, verdieping van de Sociaal Dialoog, uitvoering van het project noodopvang, verdere uitwerking van de schuldhulpverlening in zowel beleidspunten als in concrete uitvoering, uitbreiding van aan te bieden jobprograms voor een adequate toepassing en toetsing van tewerkstellings vergunningen. Verder worden de minimumvoorbeeldbegrotingen van huishoudens bijgesteld en worden waar mogelijk de eigenbijdragen-regelingen doorgevoerd.

Op het gebied van *Publieke Gezondheid* : verdere vormgeving aan de opzet van de afdeling, versterking van de Jeugdgezondheidszorg, in uitvoering brengen van onderdelen van de preventienota ("We can Young", uitbreiding project JOGG). De inspectie voor kinderopvang wordt opgezet en de GHOR zal verder uitgewerkt worden.

Bij *afdeling Burgerzaken* wordt een hoofd Burgerzaken benoemd die op basis van 'twinning' met een reeds aangesteld interim hoofd verantwoordelijk wordt voor verdere verbetering van de kwaliteit van de PIVA i.s.m. rijksdiensten op basis van terugmeldingen van gegevens.

Directiebreed zal op het onderdeel *Beleid en Projecten* verdere inzet en bijdrage worden geleverd voor het Meerjarenprogramma (MJP); hierbij gelden de Wijkontwikkelplannen als uitgangspunt en beleidskaders. Er zal een nieuw woningmarktbeleid vastgesteld worden met mogelijk een (budgetneutrale) huursubsidieregeling. Integraal jeugdbeleid zal geformaliseerd worden; dit geldt ook voor het beleid op het gebied van zorg- en veiligheidshuis. Verder zal ook de Integrale Wijkaanpak structureel worden ingepast in de organisatie van het OLB.

In 2015 zal voor wat betreft de algehele bedrijfsvoering verder gewerkt worden aan het professionaliseren van het samenwerken en het integraal werken ter verbetering van de dienstverlening.

Directie Toezicht en Handhaving (TH)

De organisatie

Het jaar 2014 zit er bijna op en het nieuwe jaar zal spoedig zijn intrede doen. Het is al ruim twee jaar geleden dat directie Toezicht & Handhaving werd opgericht, zijnde de eerste keer dat alle toezicht, controle en handhavingtaken onder een dak werd gehuisvest.

De eerste jaren hebben zich dan ook gekenmerkt door het investeren in de mensen die het werk moeten doen, zodat zij konden wennen aan een "nieuwe" vorm van toezicht en handhaven.

Dit heeft zeker de nodige vruchten afgeworpen en kan men best tevreden zijn met hetgeen er tot nu toe is bereikt. Om deze positieve ontwikkeling verder te borgen, is de directie Toezicht & Handhaving al doende om in het komend jaar meer aandacht te besteden aan het verder optimaliseren van haar taak op de verschillende domeinen (7-tal).

Het voorbereiden en ontwikkelen van beleidsadviezen ten behoeve van toezicht en handhavingtaken, m.n. op het gebied van wet- en regelgeving, naleefgedrag en meerjaren handhavingprogramma's, zullen onderdeel uitmaken van haar activiteiten.

Het uitvoeren van inspecties en controles op een professionele en kwalitatief goede wijze blijft een van haar doelstellingen. Ook het informeren van het Bestuurscollege c.q. het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) over de naleving van wetten en regels, prioriteitstelling en het treffen van maatregelen indien de naleving onvoldoende is, zal een intensiever karakter krijgen.

Verdere professionalisering van het personeel zal gestimuleerd worden, m.n. op het gebied van wet- en regelgeving en het optimaliseren van de dienstverlening en snelle afhandeling van binnengekomen klachten. Opstart van (nieuwe) trainingen, opleidingen en cursussen, zowel intern als extern en het verzamelen van relevante materiaal, gegevens en statistieken ten behoeve van beleidsvorming en informatiegestuurde toezicht en handhaving, zullen meer aandacht krijgen. Het streven is om in het komend jaar een meerjaren handhavingprogramma, handhavingplan en een jaarwerkplan te realiseren. Ook zal er aandacht besteed worden aan het uitwerken van handhavinginstrumentarium ten behoeve van de toezicht en handhavingtaken en het uitvoeren van onderzoek naar de mogelijkheden om te komen tot een "lokale handhavingmethode".

Nieuw beleid

Voorlichting en educatie ter preventie van gezondheidsproblemen en bevordering van hygiëne, warenkeuring en voedselveiligheid, blijven prioriteiten van de afdeling samenleving en zorg, belast met de warenkeuring en openbare hygiëne. Het geven van voorlichting aan scholen, groepen en bedrijven evenals het BC en het organiseren van diverse bewustwording campagnes blijft van essentieel belang.

Toezicht en controle op de naleving van de Warenwet (o.a. import goederen) en controle op restaurants en eetgelegenheden zal worden geïntensiveerd. Dit omdat het afgelopen jaar gebleken is dat de naleving soms te wensen overlaat. Deze controles zullen worden uitgebreid naar de avonduren en in de weekenden, omdat bepaalde bedrijven alleen na kantooruren opengaan en dus overdag niet te controleren zijn.

Controle op kleine vaartuigen die producten invoeren bij de Haven in samenwerking met Scheepvaartinspectie (RCN) (b.v. Ship Sanitation), waarbij in diverse taskforces wordt gewerkt. Ook uitbreiding van de controles op de kwaliteit van drinkwater door het doen van meer watermonster afname, zal in het komend jaar gestalte krijgen.

Uitvoering van toezicht en handhavingstaken tbv wet- en regelgeving voor de leefomgeving (Wet VROM BES - IAB, Wet Maritiem beheer BES, Hinderverordening/vergunningen) zal worden gecontinueerd en uitgebreid bij de totstandkoming van nieuwe hindervergunningen. Ook de naleving van andere vergunningen en verordeningen zoals drank- en horecaverordening, vestigingsbedrijven BES en de IJKwet BES zullen structureel worden gecontroleerd.

Bij de introductie van het "Digitale examen" bij het Bureau Rijbewijzen, zal dit een grote vooruitgang betekenen voor de burgers die examen moeten afleggen. Na een periode van 22 jaar, zal het Bureau Rijbewijzen Bonaire eindelijk op niveau worden gebracht, door de introductie van gedigitaliseerde theorie examen opgaven. Hiermee wordt een begin gemaakt met de modernisering en het doorontwikkelen van het Bureau volgens internationale standaarden.

De dienstverlening aan de klanten zal worden geoptimaliseerd en ook de professionalisering van de rijexaminatoren zal hierbij worden gerealiseerd.

Al langere tijd wordt gesproken over een verzelfstandiging van het haven- en loodswezen. Belangrijkste reden hiervoor is de beperking van de financiële risico's bij ongevallen door toedoen van loodsen en de aard en het karakter van de werkzaamheden van het haven- en loodswezen.

Het haven- en loodswezen is gebaat bij een slagvaardige organisatie die los van een politieke context kan werken. De huidige BC heeft onlangs een intentieverklaring ondertekend met het ministerie van I&M, dat verder uitgewerkt zal worden in een uitvoeringsplan ten behoeve van de noodzakelijke veranderingen die bij de haven- en loodsdienst moeten plaatsvinden.

De projecten en investeringen van de dienst Haven en Loodswezen is in 4 aandachtsgebieden onder te verdelen, nl.: achterstallig onderhoud/materiaal, dienstverlening, personeel/organisatie/ automatisering, grote projecten/investeringen en voorlichting i.v.m. invoering vaarbewijs en keuring van vaartuigen. In het komend jaar zal ook aandacht besteed worden aan de renovatie van het havenkantoor, dat al jaren op zich heeft laten wachten.

Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning (BO)

Deze directie is opgezet ten dienste van de operationele directies en bureau's/kabinetten. In 2013 en 2014 is een aanzet gegeven voor de wijze waarop deze directie de verbindingen wil maken en verstevigen met deze directies om hen in staat te stellen hun taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden optimaal te vervullen. Verwacht wordt dat in ieder geval eind 2014 weer een directeur zal zijn benoemd om dit proces verder vorm te geven. Verder wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

Tot slot

De afgelopen periode is wederom hectisch geweest. Personeelstekort heeft op diverse plaatsen in de organisatie tot uitdagingen geleid en is er o.a. ook de reden van dat deze begroting niet conform wetgeving op 1 september aan de eilandsraad kon worden aangeboden. Wij gaan er vanuit dat ook dit jaar de deadline, 15 november ter goedkeuring aan de minister aanbieden, wordt gehaald en hopen ook 2015 weer in te gaan met een goedgekeurde begroting. Wij willen iedereen bedanken die een bijdrage heeft geleverd aan dit belangrijke document. De basis voor de operationele sturing en verantwoording en daarom ook van groot belang voor de dagelijkse gang van zaken en uitvoering van beleid, taken en verantwoordelijkheden.

Namens het bestuurscollege,

Gezaghebber,

Eilandsecretaris,

BELEIDSPLANNEN

Functie

001 Bestuursorganen

Tot deze functie behoren alle baten en lasten die rechtstreeks verband houden met het functioneren van de bestuursorganen. Daartoe worden ook gerekend de kosten van de voorstellen van de eilandsraad exclusief de kosten van voorbereiding door het ambtelijk apparaat. Tot deze functie behoren Eilandsraad en raadscommissies, Ambstwoning gezaghebber, Gezaghebber, Bestuurscollege, Overleg staatkundige structuur Bonaire, Bureau Griffie, Rekenkamer BES, Ombudsfunctie en het project Bevordering Integriteit.

Doelstelling

De Eilandsraad is een orgaan van gekozen volksvertegenwoordigers binnen het openbaar lichaam Bonaire (Caribisch Nederland). De Eilandsraad controleert het Bestuurscollege bestaande uit een gezaghebber en drie eilandgedeputeerden. De eilandsraad stelt de begroting vast van het openbaar lichaam en de minister van BZK verleent goedkeuring. Het budgetrecht ligt bij de eilandsraad dus ook formele wijzigingen dienen via de eilandsraad (en minister) doorgevoerd te worden.

Het Bestuurscollege is belast met o.a. de uitvoering van de vastgestelde begroting. Uiteraard speelt hetzelfde BC ook een sturende rol als het gaat om de voorbereiding om te komen tot een goedkeurende begroting.

De nieuwe staatkundige structuren hebben verschillende nieuwe wetten opgeleverd en tevens aanpassing van reeds bestaande wetten. De volgende wetten hebben implicaties voor de verantwoordelijkheden van de gezaghebber.

Wet openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba (WoLBES)

De Gezaghebber ontleent zijn taken aan de WoLBES. In het kader van zijn diverse rollen (Bestuurscollege voorzitter, Eilandsraad voorzitter en bestuursorgaan belast met openbare orde en Veiligheid).

Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag BES

Sinds transitie datum zijn het aantal verzoeken voor VOG's aanzienlijk toegenomen. De vergoeding die ten bate van Rijks kas komt is inmiddels vastgesteld door de Staatssecretaris. De vergoeding bedraagt \$10.

Wet maritiem beheer BES

De gezaghebber dient samen met de rampencoördinator trainingen bij te wonen in Nederland als het gaat om rampenbestrijding. Dit kan oplopen tot 3 keer per jaar, gemiddeld 5 werkdagen per keer.

Regeling verkrijging en verlies Nederlanderschap

De gezaghebber is belast met de ceremonie rondom de naturalisatie. Deze ceremonie wordt minimaal 3 keer per jaar georganiseerd. Kosten die daarbij komen kijken zijn oa kosten voor geluidsinstallatie, pin met vlag van Nederland en Bonaire, hapjes en drankjes, stoelen voor de naturalisandi en familie. Er wordt jaarlijks een verslag gestuurd naar de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie belast met naturalisatie.

Paspoortuitgifte Nederland

De Gezaghebber is belast met de uitgifte van paspoorten en identiteitsbewijzen.

In het kader hiervan is het wenselijk om een screening toe te passen op de functionarissen die belast zijn met paspoortuitgifte. Tevens dienen de leges van de paspoorten aangewend te worden om de administratieve kosten van de Beveiligingsfunctionaris (inbindwerkzaamheden, papier, inkt etc) te betalen.

Momenteel heeft de gezaghebber geen toegang tot en geen zicht op de huidige voorzieningen. Nodig is de directe toegang tot deze middelen en misschien een uitbreiding hiervan.

Veiligheidswet BES

Er is een nieuw rampenplan vastgesteld. Tevens dient een overzicht te komen van de risicogebieden op Bonaire ten einde bij rampen effectief te kunnen optreden. De gezaghebber is voorzitter van de Eilandelijke Beleids Team (EBT) in deze.

Overige wetten die op indirecte wijze een speciale aandacht van de gezaghebber vereisen zijn:

Rijkswet Raad voor de Rechtshandhaving

Deze Rijkswet regelt de instelling, taken en bevoegdheden van de Raad voor de rechtshandhaving van Curaçao, van Sint Maarten en de BES eilanden in het kader van de wijziging van de staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk.

Deze interlandelijke Raad wordt belast met de algemene inspectie op de effectiviteit en kwaliteit van verschillende diensten en instellingen die deel uitmaken van de justitiële keten en richt zich op de effectiviteit en kwaliteit van de justitiële samenwerking tussen de desbetreffende landen en eilanden binnen het Koninkrijk. De Gezaghebber dient de volle ondersteuning te geven aan deze Raad.

Wet bescherming persoonsgegevens

De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) regelt, ter bescherming van de privacy van de burger, wat er allemaal wel en niet mag met persoonsgegevens van burgers. In de Wbp staat wat welke de rechten van de burger wanneer zijn gegevens gebruikt worden. De burger heeft bijvoorbeeld het recht op informatie, het recht op inzage in zijn gegevens en het recht op verzet tegen gebruik van zijn gegevens.

Behalve voornoemde nieuwe en aangepaste wetgeving, zijn er ook andere ontwikkelingen die een uitbreiding van taken en verantwoordelijkheden van de gezaghebber impliceren. Deze liggen voornamelijk op het gebied van coördinatie en mobilisering. Hiertoe dient de gezaghebber deel te vormen van verschillend overleg en organisatiestructuren.

Gezaghebbersoverleg

Er vinden per jaar 3 gezaghebbersoverleggen plaats: 2 op de bovenwinden en 1 op Bonaire. De gezaghebber dient samen met de Kabinetschef aanwezig te zijn bij de meetings op de bovenwinden (minimaal drie dagen inclusief reistijd).

De gezaghebber is gastheer bij het overleg op Bonaire. Hierbij zal een vergaderruimte moeten worden gereserveerd, koffie/thee en lunch worden aangeboden voor de gezaghebbers van de bovenwinden. Hiertoe dienen de voorzieningen in de begroting opgenomen te zijn, ten behoeve van vergader- en vervoerkosten (lokaal).

Grote driehoeksoverleg

Op jaarbasis vinden er 3 grote driehoeksvergaderingen plaats. Hierbij zijn aanwezig: de gezaghebbers van de Openbare lichamen, de Korpschef, de PG en het Openbaar Ministerie. De gezaghebber zal 2 keer moeten afreizen naar de Bovenwinden en zal 1 keer als gastheer moeten optreden.

De criteria aangegeven in de vorige alinea zijn onverkort van toepassing bij de grote driehoeksoverleg.

Internationale aangelegenheden:

De gezaghebber is als vertegenwoordiger van het OLB betrokken bij internationale aangelegenheden. Voornamelijk wordt in dit kader aandacht geschonken aan:

- a) Caribbean Overseas Territories Council (COTC), waar onder het COCT:
De gezaghebber zal zelf aanwezig moeten zijn bij verschillende soorten vergaderingen: in de regio, als tevens internationaal. De meeste kosten worden vanuit EU betaald.
- b) Relaties met ambassades en consulaten in de regio
De Gezaghebber werkt mee aan de uitvoering van het beleid van het Ministerie van Buitenlandse Zaken ten aanzien van de regio. Als onderdeel daarvan hoort het contacten leggen en onderhouden met de ambassades en consulaten in de regio;
- c) Diplomatieke diplomatie
In samenspraak met het OLB en het Ministerie van Buitenlandse zaken wordt gewerkt aan diplomatieke diplomatie van Bonaire in relevante partnerlanden.

Vertegenwoordiger van het Openbaar lichaam Bonaire in zijn algemeenheid

De gezaghebber treedt in en buiten rechte als vertegenwoordiger van het Openbaar Lichaam Bonaire. Dit houdt in dat hij in het kader van verschillende onderwerpen en congressen naar het buitenland moet afreizen.

Integraal Beleid Bevordering Bestuurlijke Integriteit

Sedert 2012 heeft de Gezaghebber van het OLB een proces op gang gezet om te geraken tot een adviesproject, met als naam: Project Integraal Beleid Bevordering Bestuurlijke Integriteit. Dit project past in het kader van de reeds geruime tijd geleden gestarte processen ter incorporatie van integriteit binnen het bestuurlijk handelen binnen het ambtelijk apparaat op Bonaire. In het verleden en nog zeer recent zijn er cursussen georganiseerd voor het gehele personeel van het OLB, er zijn informatie- en voorlichtingsfilms en materiaal gemaakt en op de website van het OLB is integriteit genoemd als een van de kenmerken van het bestuur van Bonaire. Het onderhavige Project Integraal Beleid Bevordering Bestuurlijke Integriteit bouwt aldus voort op voornoemde processen en past in het kader van de verdere uitbouw en versterking van deugdelijkheid van bestuur. Bestuurlijke integriteit is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van het eiland en leidt tot versterking van de democratie.

Integrale Veiligheidsplan

Gezaghebber heeft in 2014 een startnotitie laten opmaken betreffende het integrale geïntegreerde veiligheidsbeleid. De uitvoering van het plan dient gefaseerd plaatsvinden. Het is de wens dat dit in 2014 al aanvangt.

De Gezaghebber zorgt samen met het Kabinet, voor vakkundige vervulling van de rol als voorzitter en bestuurslid van het bestuurscollege, voorzitter van de Eilandsraad, vertegenwoordiger van het openbaar lichaam in en buiten rechte, voor het professioneel uitoefenen van de hogere toezicht functie en het leveren van een belangrijke bijdrage aan het handhaven van de openbare orde en veiligheid."

Na de staatkundige hervorming van 10 oktober 2010 is de Eilandsraad verplicht, op grond van de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, een griffier te benoemen in verband met het nieuwe dualistische systeem. Dit systeem geeft een duidelijke scheiding aan tussen Bestuurscollege en Eilandsraad. In dit systeem is het niet meer mogelijk dat de eilandsecretaris (van het Openbaar Lichaam Bonaire) ook secretaris (griffier) is van de Eilandsraad.

De eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire heeft inmiddels en ingevolge de Wet openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius, en Saba (WolBES) op 24 januari 2012 de eilandgriffier benoemd. De griffie zorgt voor een zorgvuldige, klantgerichte ondersteuning en facilitering van de eilandsraad en haar commissie, als zodanig dat de raadsleden in staat gesteld worden een goede besluitvorming te realiseren.

De Griffier ondersteunt en adviseert de eilandsraad en zorgt voor raadsprocessen die helpen dat de Eilandsraad tot weloverwogen besluiten kan komen.

Prestaties algemeen

Gezaghebber

- Het uitoefenen van de functie voorzitter van de Eilandsraad;
- Het uitoefenen van de functie voorzitter en lid van het Bestuurscollege;
- Het handhaven van de openbare orde en veiligheid;
- Het opperbevel hebben voor de Brandweer bij Calamiteiten;
- Het vertegenwoordigen van het Openbaar Lichaam in en buiten rechte (representatieve taken)
- Het uitvoeren van de Rijkstaken zoals paspoort uitgifte, naturalisatie (examen en ceremonie);
- Het bevorderen van deugdelijkheid van bestuur en zorgvuldige behandeling van bezwaarschriften;
- Het bevorderen van eenheid van bestuur;
- Het bevorderen van burgerparticipatie (inclusie);
- Het toezien op tijdige voorbereiding, vaststelling en uitvoering van het beleid van het OLB en de daaruit voortvloeiende besluiten;

- Het toezien op goede samenwerking tussen het OLB en andere openbare lichamen en andere overheden;
- Het geven van leiding aan Kabinet van de Gezaghebber;
- Het bevorderen van bestuurlijke integriteit;

Gedeputeerden

- Het voorbereiden en uitvoeren van besluiten;
- Het coördineren en plannen van het uitvoeren van beleid;
- Het uitvoeren van regelingen van het Bestuurscollege;
- Het toezicht houden op al wat het openbaar lichaam Bonaire aangaat;
- Het uitoefenen van representatieve taken;
- Het leidinggeven aan het Bureau Gedeputeerden.

Griffier

- Het mede zorgdragen voor een heldere, transparante besluitvorming door de raad;
- Het organiseren en begeleiden van de vergaderingen van raad, presidium, commissies, raadwerkgroepen en ondersteunen van de respectievelijke voorzitters;
- Het zorg dragen voor een adequate aanlevering van de vergaderstukken;
- Het organiseren en begeleiden van de raadsinformatieavonden;
- Het organiseren en begeleiden van de raadswerkbezoeken;
- Het adviseren van raad- en commissieleden;
- Het ontwikkelen van de rollen van de raad;
- Het adviseren ambtelijke organisatie en leden van het bestuurscollege inzake de besluitvormingsprocessen van de raad.

Rekenkamer BES

Het doen van onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door de bestuurscollege gevoerde beleid.

Prestaties begrotingsjaar 2015

Gezaghebber

- Betreft reguliere operationele/wettelijke taken;
- Het bevorderen van veiligheid, integriteit en kwaliteit van bestuur;
- Het bevorderen van internationale relaties en mensen rechten;
- Het bevorderen van burger participatie;
- Het verder professionaliseren van de Kabinet van de gezaghebber door meer opleidingen, verbeteren van de werkomgeving en aantrekken van gekwalificeerd personeel.

Gedeputeerden

- Betreft reguliere operationele taken.

Griffier

- Het opbouwen van een professionele bureau Griffier ter ondersteuning van de ER-leden.

Rekenkamer BES

In 2015 zal de Rekenkamer BES met haar onderzoeken een bijdrage leveren aan een grotere transparantie van het bestuurlijk handelen en aan het versterken van de publieke verantwoording daarover.

Capaciteit

Situatie per febr 2014

Benodigde capaciteit: 17 x 1.600 u = 27.200 uren

Werkelijke capaciteit: 14 x 1.600 u = 22.400 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
1.532.705	45.795	1.486.910	2.181.982	95.535	2.086.447	1.922.917	27.090	1.884.235

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
1.942.217	27.090	1.915.127	1.942.217	27.090	1.915.127	1.942.217	27.090	1.915.127

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

Eilandraad en raadcommissies

- Personeel aan derden \$ 234.000 S waarvan een totaal bedrag van \$ 199.000 ter beschikking gesteld aan fracties ondersteuning.
- Reis en verblijfskosten \$ 30.000 S om deel te kunnen nemen aan overleg eilandsraad met de andere twee openbare lichamen, ter bijwonen van protocollaire evenementen zoals dag van Land en Vlag en bijwonen overleg in Nederland.
- Kosten opleiding/cursussen \$ 20.000 S voor het deelnemen aan conferenties.
- Representatiekosten \$ 12.000 S voor het verzorgen van versnaperingen tijdens de vergaderingen van de eilandsraad.
- Automatiseringskosten \$ 40.000 S voor het jaarlijks onderhouden van de Raad informatie systeem.
- Als investering wordt een bedrag van \$ 96.500 E geraamd voor het afronden van het RIS systeem. Investerings gaan ten laste van het Kapitaaldienst (zie bijlage Overzicht van voorgenomen investeringen) en vallen vrij in het resultaat van de gewone dienst.

Gezaghebber

- Representatiekosten \$ 24.000 S voor het o.a. organiseren van Nieuwjaarsborrel.
- Voorlichting & promotie met \$ 57.500 S om het jaarlijks feest rondom Koninginnedag in combinatie met de uitreiking van de Koninklijke onderscheidingen te kunnen organiseren, verder inhoud geven in diverse projecten in het kader van internationale relaties, mensenrechten, maatschappij en burgerparticipatie.
- Geleverde diensten \$ 75.000 S voor het beschikbaar stellen van gelden voor examens en ceremoniën in verband met naturalisatie, verrichten van onderzoeken in het kader van uitgifte van paspoorten en het uitvoeren van het nog op te stellen veiligheidsplan in het kader van het project Veiligheid en kwaliteit van bestuur.

Griffier

- Reis- en verblijfskosten \$ 6.000 S om de delegatie van de Eilandsraad te kunnen ondersteunen bij hun dienstreizen;
- Kosten opleiding/cursussen \$ 10.000 S ten behoeve van griffier en ondersteunend personeel;

Rekenkamer BES

- Er wordt een bedrag van \$ 40.000 S geraamd voor het bijdragen in de kosten van Rekenkamer BES

Project Bevordering Integriteit

- Personeel aan derden \$ 9.000 S, Reis- en verblijfskosten \$ 9.000 S en Voorlichting en promotie \$ 12.000 S voor het verder ter uitvoer brengen van het project Bevordering Integriteit.

Aan de inkomstenkant is bij de functie 001 en 002 rekening gehouden met een bijdrage van Nederland voor het bijwonen van totaal \$ 31.680 voor het bijwonen van de CN –week. Het bedrag zal worden verdeeld als volgt: Gezaghebber 1x; Gedeputeerden 2x; Eilandsecretaris 1x en Hoofd Financiën 1x. Het bedrag is conform Brief BZK d.d. 15 september 2014.

Verder wordt er rekening gehouden met een bedrag van \$ 8.082 als bijdrage van Gezaghebber in de kosten van ambtswoning.

Investerings

Een bedrag van \$ 96.500 ten behoeve het afronden van het implementatie van het RIS systeem.

Functie	002 Bestuursapparaat
----------------	-----------------------------

Bij de functie 002 Bestuursapparaat behoren alle baten en lasten behorende bij de directies c.q. afdelingen belast met ondersteunende taken en prestaties ten behoeve van het geheel bestuurlijk en ambtelijk apparaat zoals: Financiën, Voorlichting & bestuursondersteuning, Post en Archief, Juridische en Algemene Zaken, Personeelszaken, Informatie, communicatie en technologie. Deze afdelingen behoren naast Facilitaire Zaken (zie ook 022 Kostenplaatsen paragraaf 2) bij de directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning. Verder behoort bij de functie 002 Bureau Eilandsecretaris, Kabinet Gezaghebber en Bureau Gedeputeerden. In 2015 is het streven van het OLB om meer aansluiting te vinden tussen het directiemodel en de begroting rekening houdend met de wettelijke regelgeving. In het directiemodel zijn naast de gebruikelijke de volgende ondersteunende afdelingen gecreëerd: Directie en Staf; Beleid en projecten en Officemanagement.

Bij het invoeren van het directiemodel is bij de directies gekozen om beleidsadviseurs van diverse beleidsgebieden te groeperen tot een afdeling. Een voorbeeld hiervan is de directie Ruimtelijk Ontwikkeling waarbij alle beleidsadviseurs gespecialiseerd op Economie (functie 300), Milieu en natuur (functie 723), Infrastructuur (functie 210) en Volkshuisvesting (functie 810) tot de afdeling Beleid en Projecten behoren. Dit is ook met alle administratieve krachten gebeurd bij de verschillende directies.

Gelezen het bovenstaande is te vermelden dat door de clustering de nieuwe afdelingen zoals Directie en staf, Beleid en Projecten; Beleid en Advies en Officemanagement niet direct aan een functie zijn te relateren vandaar dat er is gekozen om deze onder te brengen bij functie 002 Bestuursapparaat. Dit brengt met zich mee dat de kosten van 002 in 2015 ten opzichte van de jaarrekening 2013 en begroting 2014 met 50% respectievelijk 33% zijn gestegen. Een verschuiving van verschillende functies naar 002. Verder is er gekozen om voor de nieuwe afdelingen van elke directie een sub-functie te creëren.

Doelstelling Bestuursapparaat

- Het doorontwikkelen van beleid op o.a. financieel, communicatie, documentaire informatievoorziening, personeel en organisatie, informatisering en automatisering, risico management, aanbesteding en inkoop gebied;
- Het ontwikkelen, verbeteren en invoeren van middelen ter verbetering van de processen binnen de organisatie;
- Het moderniseren van de huidige organisatie;
- Het doorontwikkelen van de huidige organisatie tot een klantvriendelijke organisatie;
- Het ontwikkelen en realiseren van technische mogelijkheden om het gevens- en informatie aanbod te vergroten, de gegevensverwerkende processen te optimaliseren en de communicatie tussen burgers en het openbaar lichaam Bonaire te optimaliseren;
- Het verlenen van een betrouwbare en professionele dienstverlening en
- Het garanderen van een adequate ondersteuning aan de organisatie van het openbaar lichaam Bonaire.

Doelstelling Directie en Staf

- Het ondersteunen van de directeuren;
- Het ondersteunen van werkzaamheden binnen de directies zoals administratieve- en secretariële ondersteuning, het personeelsbeheer, de communicatie, het financieel management w.o. het financieel beheer van de begroting van de directie, de verplichtingen - administratie en de controle van de rekeningen en de aanschaf van de benodigde middelen;
- Het optimaliseren van de dienstverlening en snelle afhandeling van binnengekomen klachten;
- Het ondersteunen en faciliteren van de verschillende afdelingen door voorbereiden en uitwerken van noodzakelijke informatie en gegevens;
- Het onderhouden van administratieve werkzaamheden gekoppeld aan het primaire proces, zoals het verwerken van vergunningen, overeenkomsten ten aanzien van grondtransacties, het in en uitboeken van stukken, afdelingsarchief, het beheer van kantoorartikelen en de schoonmaak;
- Het bijhouden en verzorgen van de personele administratie;
- Het verzorgen van de link naar de afdeling financiën en het begeleiden van de P&C cyclus;

Doelstelling Beleid en Projecten

- Het (verder) ontwikkelen van beleid op het gebied van toezicht & handhaving op de verschillende domeinen (7-tal);
- Het voorbereiden en ontwikkelen van beleidsadviezen ten behoeve van toezicht en handhavingtaken, m.n. op het gebied van wet- en regelgeving, naleefgedrag en meerjaren handhavingprogramma's;
- Verdere professionalisering van het personeel stimuleren, m.n. op het gebied van wet- en regelgeving;
- Het ontwikkelen van strategisch beleid en de strategische projecten;
- Beleidsmanagement i.s.m. met uitvoerders er zorg voor dragen dat vanuit projecten en programma's beleid geïmplementeerd wordt
- Projectmatige implementatie van beleid
- Project- en programmamanagement van de zware programma's en projecten. Vanuit het collegeprogramma zullen nieuwe projecten opgezet en georganiseerd worden.

Prestaties algemeen

Financiën

- Het doorontwikkelen van het financieel beleid en kaders;
- Het zorgdragen voor bruikbare en accurate management informatie;
- Het geven van invulling en coördineren van de planning & control cyclus;
- Het creëren van ruimte op de begroting om de taken en verplichtingen van het openbaar lichaam te kunnen uitvoeren;
- Het doorvoeren van budgethouderschap binnen de organisatie;
- Het tot stand komen van liquiditeitsbeheer;
- Het doorontwikkelen van kwartaalrapportages en
- Het ontwikkelen van risicomangement

Communicatie

- Het ontwikkelen van bestaand beleid voor interne - en externe communicatie;
- Het in kaart brengen van de standaard overheid communicatie taken;
- Het ontwikkelen van vastgelegde interne overlegstructuren ter uitwisseling van informatie;
- Het transparanter maken van overheidshandelen en
- Het creëren van klankbordgroepen ter vergroting van betrokkenheid en bereikbaarheid van publiek;

Post en Archief

- Het optimaliseren van de uitvoering van de postbehandeling, de documentaire informatievoorziening en het archiefbeheer aan belanghebbenden binnen en buiten het openbaar lichaam Bonaire.

Juridische en Algemene Zaken

- Het ontwikkelen van het dereguleringsbeleid en juridische kwaliteitszorgbeleid
- Het juridisch toetsen van (voorgenomen) beleid of uitvoering van beleid van de organisatie;
- Het uitvoeren van de Algemene Politie Keur namens de gezaghebber,

Personeel en Organisatie

- Het ontwikkelen van het organisatiebeleid;
- Het ontwikkelen van het personeelsbeleid;
- Het verstrekken, analyseren en adviseren inzake personeels- managementinformatie;
- Het opstellen van personeelsbegroting en verantwoording;
- Het voorzien van informatie en advisering op het gebied van P&O beleid en instrumenten;
- Het adviseren en begeleiden over de toepassing van rechtspositieregelingen en arbeidsvoorwaarden;
- Het bewaken van kwaliteit van de P&O gegevens en applicatiebeheer (PIMS, POVO en salarisadministratie);
- Het administreren, registreren, muteren en beheren van personeelsinformatie;
- Het uitvoeren an de salarisadministratie.

Informatie communicatie en technologie

- Het verzorgen van de beleidscyclus betreffende ICT;
- Het Ontwikkelen van het ICT-beleid
- Het adviseren van de ER, BC en ambtelijk apparaat van het OLB over de toepassing van het ICT beleid ontwikkelen van het organisatiebeleid;
- Het verzorgen van de ICT voorziening w.o. het beheren en exploiteren van ICT faciliteiten en het inkopen van hard- en software.

Directie en staf Ruimte en Ontwikkeling

- Het bevorderen van een evenwichtige ruimtelijke ontwikkeling;
- Het behartigen en coördineren van beleid op het gebied van de ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, bouw, milieu, natuur en cultuurhistorische erfgoed;
- Het bevorderen van de totstandkoming en de instandhouding van de tot de fysieke infrastructuur behorende voorzieningen.

Beleid en projecten Ruimte en Ontwikkeling

- De Centrumvisie is vastgesteld. De komende 10 jaren moeten we structureel budget beschikbaar stellen voor het IMAGO en HART van BONAIRE. Centrumvisie; Implementatie en communicatie (zone kort parkeren (blauwe zone), Beeldkwaliteitsplan Centrum, catalogus openbare ruimte);
- De ROB zou herzien moeten worden aan de hand van ontwikkelingen op Bonaire. ROB (technische ondersteuning en Communicatie);
- Straatnaamgeving en aanwijzingsborden Bonaire;
- Advisering, o.a. in juridische procedures, erfpachttuitgifte;
- De huidige Bouw en Woning verordening is sinds 1961 en het is zeer noodzakelijk dat het gewijzigd wordt aan de nieuwe en modernere inzichten.
- Het (verder) ontwikkelen van de monumentenzorg en restauratieplannen;
- Het volgen en analyseren van de multilaterale handelspolitiek en het bezien van de mogelijkheden en consequenties voor Bonaire;
- Het adviseren over de heersende sociaal-economische situatie;
- Het adviseren over te ondernemen stimulerende en regulerende acties of maatregelen, onder meer ten aanzien van het toerisme, het verkeer en vervoer, nutsvoorzieningen, telecommunicatie, luchthaven en transport, landbouw, veeteelt en visserij en andere sectoren;
- Het adviseren over te ondernemen stimulerende en regulerende acties of maatregelen, onder meer ten aanzien van het verbeteren van de infrastructuur en reguleren van prijzen en tarieven van cruciale producten en diensten;
- Het fungeren als aanspreekpunt voor het bedrijfsleven inzake internationale regelgeving
- Het adviseren over het te voeren prijsbeleid;
- Het verrichten van onderzoek naar het algemeen prijspeil en daaraan gekoppelde kosten van levensonderhoud. Het verrichten van onderzoek naar het prijspeil binnen bepaalde sectoren;
- Het adviseren over het te voeren beleid gericht op het midden- en kleinbedrijf;
- Het (doen) verrichten van onderzoek gericht op de ontwikkelingen binnen het midden- en kleinbedrijf;
- het participeren in overlegsituaties en ondersteunen van delegaties, commissies en project- en werkgroepen aangaande de vestigingsregeling voor bedrijven en de drank- en horecaverordening, de prijsverordening, het midden- en kleinbedrijf en aangaande betrekkingen met het buitenland.
- Het laten doen van de benodigde verkeersonderzoeken ten aanzien van verkeersveiligheid en circulatie;
- Het ontwikkelen van een verkeers- en vervoerbeleid voor een goed leef-, werk- en ondernemingsklimaat.
- Het opstellen en uitvoering van het delfstoffenbeleid;
- Het verzorgen van een regenwater structuurplan (integrale watermanagement).
- Het namens het openbaar lichaam verzorgen van de inbreng in de Omgevingsagenda Caribisch Nederland 2015 – 2019 dat door het rijk wordt opgesteld.
- Het opstellen van een meerjaren uitvoeringsprogramma Omgevingsagenda Bonaire 2015 -2019.
- Het opstellen van een Natuurplan Bonaire 2015 - 2019
- Het verzorgen van het uitvoeringsprogramma Afvalbeheerplan Bonaire 2013 - 2022;

- Het implementeren van het Rioleringsproject Kralendijk en de uitbreidingsprojecten Belnem en Hato;
- Het opstellen van het nominatiedossier Werelderfgoed voor het Bonair National Marine Park;
- Het aanwijzen van natuurparken en het (laten) opstellen van beheerplannen voor deze natuurparken;

Beleid en projecten Samenleving en Zorg

- Het schrijven van Projecten
- Het ondersteunen van de afdelingen bij opstellen van beleid en schrijven van projecten
- Het schrijven en voorbereiden van beleidsstukken/ en nota's
- Het voeren van programma/project management
- Het coachen van personeel
- Het houden van beleidsessies (afdelingoverstijgend)
- Het coördineren van projectleiders overleg
- Het organiseren van conferenties en workshops
- Het ondersteunen bij /of uitvoeren van beleidsondersteunende onderzoeken

Beleid en Advies Toezicht en Handhaving

- Het intern verzorgen of laten verzorgen van opleidingen, trainingen en cursussen.
- Het onderhouden van de personele administratie door het toepassen van moderne technieken.
- Het faciliteren van informatie, het doen van intake en het registreren van binnengekomen verzoeken en klachten.
- Het verzamelen, bestuderen en analyseren van documenten en materiaal; deskresearch.

Prestaties begrotingsjaar 2015

Financiën

- Betreft reguliere operationele/wettelijke taken;
- Het verbeteren van het financieelbeheer;

Communicatie

- Het opstellen van nieuwsbrieven;
- Het organiseren van bijeenkomsten ten behoeve van personeel OLB;
- Het zorg dragen van persvoorlichtingen;
- Het publiceren van advertenties in kranten;
- Het uitzenden van speciale onderwerpen via radiostations;

Post en Archief

- Het wegwerken van achterstanden bij sectie Archief;
- Het uitvoeren van de taak selectie van archieven van het eilandgebied Bonaire.

Juridische en Algemene Zaken

- Het vernieuwen van de Algemene Politie Keur door middel van een participatie traject;
- Het uitvoeren van een Legal Audit;
- Het beschrijven van juridische procedures en werkprocessen in het kader kwaliteitszorg voor de organisatie;
- Opstellen dereguleringsbeleid;
- Verbeteren procedures en plaatsen van online wet- en regelgeving;

Personeel en Organisatie

- Het doorontwikkelen van het organisatiebeleid door o.a. het in 2012 ingevoerde directiemodel en de interne organisatie van P&O te doorontwikkelen;
- Het doorontwikkelen van het personeelsbeleid door o.a. het opstellen van een welzijnsbeleid en het professionaliseren en doorontwikkelen van opleidingsbeleid en training van het management en beleidsadviseurs;
- Het bewaken van de kwaliteit van de P&O gegevens en applicatiebeheer (PIMS, POVO en salarisadministratie) door o.a. het beter inrichten van het post & voortgangsbewakingsysteem, personeels- en managementinformatiesysteem en het opzetten van een intranet.
- Uitvoering geven aan het strategisch personeelsbeleid OLB
- Uitvoeren van een doelgerichter werving en selectiebeleid

Informatie communicatie en technologie

- Het verder inrichten van de ICT organisatie door middel van: de introductie van projectmethodologie (prince2);
- Het formaliseren van procedures; werkinstructies en protocollen;
- Het selecteren, uitbreiden en implementeren van systemen;
- Het optimaliseren van processen;
- Het standaardiseren van de ICT organisatie met behulp van ITIL;
- Het inrichten van ICT services catalogus management;
- Het opstellen van security policy;
- Het inplannen van security awareness sessions;
- Het opzetten van performance monitoring systeem;
- Het opzetten van beveiligde toegang op afstand door gebruikers;
- Het creëren van test omgeving;

Directie en staf : Ruimte en Ontwikkeling

- Herindeling van de inrichtingsplan Directie R&O

Beleid en projecten: Ruimte en Ontwikkeling

- Het begeleiden / coördineren van bepaalde projecten op het gebied van sociaal economisch en natuur en milieu zoals Sociaal Economisch plan Bonaire; Investeringsklimaat Bonaire (promotie van Bonaire); Prijsbeleid; het communiceren en implementeren van het beleid mbt de verkeersveiligheid; het wijzigen van de weg en verkeersverordening; regenwater structuurplan (integrale watermanagement); implementatie delfstoffenbeleid; het opstellen van een meerjaren uitvoeringsprogramma Omgevingsagenda Bonaire 2015 -2019; het implementeren van het Afvalbeheerplan Bonaire 2013 – 2022; het opstellen van een Natuurplan Bonaire 2015 – 2019 en het implementeren van het uitvoeringsprogramma Natuurgelden.
- Planvorming centrale overheidsgebouw: Het OLB heeft tevens vergaande plannen om een centrale overheidsgebouw te gaan construeren. Hiervoor moet in de begroting budget worden gereserveerd voor planvorming.

Beleid en Advies: Toezicht en Handhaving

- Opstart van (nieuwe) trainingen, opleidingen en cursussen, zowel intern als extern
- Verzamelen van relevante materiaal, gegevens en statistieken ten behoeve van beleidsvorming;
- Uitwerken van een meerjaren handhavingprogramma, handhavingplannen en jaarwerkplan;
- Uitwerken van handhavinginstrumentarium ten behoeve van de toezicht en handhavingtaken;
- Onderzoek doen naar de mogelijkheden om te komen tot een lokale handhavingmethode;

Capaciteit

Situatie per febr 2014

Bedrijfsvoering en Ondersteuning (m.u.v. Facilitaire Zaken)

Benodigde capaciteit: 74 x 1.600 u = 118.400 uren

Werkelijke capaciteit: 62 x 1.600 u = 99.200 uren

Bureau Eilandsecretaris

Benodigde capaciteit: 8 x 1.600 u = 12.800 uren

Werkelijke capaciteit: 5 x 1.600 u = 8.000 uren

Kabinet Gezaghebber

Benodigde capaciteit: 8 x 1.600 u = 12.800 uren

Werkelijke capaciteit: 4 x 1.600 u = 6.400 uren

Bureau Gedeputeerden

Benodigde capaciteit: 12 x 1.600 u = 19.200 uren

Werkelijke capaciteit: 11 x 1.600 u = 17.600 uren

Directie Toezicht en Handhaving

Directie en Staf (Directeur en Officemanagement)

Benodigde capaciteit: 6 x 1.600 u = 11.400 uren

Werkelijke capaciteit: 6 x 1.600 u = 11.400 uren

Beleid en Advies

Benodigde capaciteit: 5 x 1.600 u = 8.000 uren

Werkelijke capaciteit: 3 x 1.600 u = 4.800 uren

Directie Ruimte en Ontwikkeling

Directie en Staf

Benodigde capaciteit: 13 x 1.600 u = 20.800 uren

Werkelijke capaciteit: 12 x 1.600 u = 19.200 uren

Beleid en projecten

(Unit Bouw& Civiele werken; Economische Zaken, LVV, Milieu & Natuur; Ruimtelijk Ontwikkeling en Volkshuisvesting en afdelingshoofd)

Benodigde capaciteit: 28.6 x 1.600 u = 45.760 uren

Werkelijke capaciteit: 18 x 1.600 u = 28.800 uren

Directie Samenleving en Zorg

Directie en Staf (Directeur, Staf en Officemanagement)

Benodigde capaciteit: 9 x 1.600 u = 14.400 uren

Werkelijke capaciteit: 10 x 1.600 u = 16.000 uren

Beleid en projecten

Benodigde capaciteit: 4 x 1.600 u = 4.800 uren

Werkelijke capaciteit: 1 x 1.600 u = 1.600 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
8.519.630	1.852.112	6.667.518	9.524.344	1.997.220	7.527.124	12.658.471	1.319.172	11.339.299

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
11.407.621	419.172	10.988.449	11.407.621	419.172	10.988.449	11.407.621	419.172	10.988.449

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

Financiën

- Nummerplaten en stickers \$ 25.000 **S** voor het aanschaffen van stickers ten behoeve van het dienstjaar 2015.

Voorlichting & bestuursondersteuning

- Voorlichting & promotie \$ 60.000 **S**

Post en Archief

- Personeel aan derden \$; 178.000 **S** ten behoeve van het project afsluiten van archieven van het eilandgebied Bonaire en Selectie

Juridische en Algemene Zaken

- Het voornemen bestaat om in 2015 de Algemene Politie Keur te vernieuwen door middel van een participatie traject. Ten behoeve van dit participatie traject zullen onkosten gemaakt worden ten behoeve van het uitnodigen van een of meer deskundigen, zaalhuur, versnaperingen ed. Geschat wordt dat deze uitgaven beperkt worden tot \$ 5.000 **E**. De post voorlichting en promotie dient derhalve verhoogd te worden tot dat bedrag vanaf tweede kwartaal 2014)
- De post abonnementen en lidmaatschappen kan gesteld worden op \$ 2.000 **S**. Het betreft hier de aanschaf van juridische naslagwerken.

Personeelszaken

- De kosten van Cursussen en opleiding in 2015 worden geraamd op \$ 300.000 **S** en voor het gehele openbaar lichaam Bonaire. De directies en de stafbestuursorganen hebben voor het jaar 2015 specifieke cursussen, opleidingen en deelname aan seminars, workshops, etc gepland. Het OLB wil in 2015 extra aandacht schenken aan samenwerking ten einde de dienstverlening te verbeteren. In 2015 zullen alle organisatie onderdelen workshops "Teambuilding" organiseren voor hun medewerkers. In het kader van de verbetering van de dienstverlening zullen zo veel mogelijk alle leidinggevenden een week stage gaan lopen bij een gemeente in Nederland. Verder wordt ook rekening gehouden met Studie faciliteiten.
- De totale kosten van Voorlichting & promotie worden in 2015 op \$ 80.000 **S** geraamd voor het dekken van de Welzijnsbeleid, voor het deelnemen aan bedrijven- en beroependag, "Nos ku nos" en het organiseren van vakantieplan voor de kinderen van de medewerkers van het OLB.
- Advies en controlekosten worden ook voor 2015 op \$50.000 **S** geraamd. Het gaat hier onder meer om het inhuren van expertise voor doorlichting organisatieonderdelen dan wel aanpassing formatie en controle waardering van functies binnen organisatieonderdelen.
- Personeel aan derden wordt verwacht dat de huidige overeenkomst van opdracht, voor de verdere ontwikkeling en implementatie Opleidingsbeleid en daarop gebaseerde trainingen voor de organisatie, verlengd dient te worden met 6 maanden in 2015. Eveneens zal voor het actualiseren van PIMS en POVO extra expertise ingehuurd moeten worden. De totale kosten voor 2015 zijn \$ 77.600 **S**
- De kosten van Wervings- selectie en aanstellingskosten \$ 51.200 **S** bestaan uit het plaatsen van advertenties, het laten uitvoeren van assessments op kandidaten op WO niveau en leidinggevenden en het laten uitvoeren van aanstellingskeuringen.
- Uit- en terugzending zijn de kosten van het aantrekken en repatriëren van contractanten \$ 100.000 **S**

Informatie communicatie en technologie

- Personeel aan derden \$ 60.000 S voor het versterking van de afdeling;
- Automatiseringskosten \$ 290.000 S voor het dekken van de jaarlijks terugkerende kleine kosten zoals desktop printer, USB stick, surgeprotector, patchkabels en desktop UPS, het onderhouden van o.a. website, vacaturebank en GIS en het bekostigen van de hostingskosten ten behoeve van email en website van het OLB.
- Licentiekosten \$ 150.000 S voor het bekostigen van de volgende licenties Centric K2F, PIMS, PayMaster, PIVA, Lokale Belastingen, CAS, TopDesk, POVO+, Impromptu, GRIS/Bearingpoint, GIS, Autocad, Microsoft en Vmware.

Bureau Eilandsecretaris

- Personeel aan derden \$ 125.000 S voor het huren van externe consultants om juridische zaken uit te werken, team buildings activiteiten uit te voeren, adviseren bij taak- en verantwoordelijkheidsverdelingen, specifieke onderwerpen en het geven van lezingen/presentaties.
- Reis- en verblijfskosten \$ 22.700 S. voor het bijwonen van o.a. CN-week, bezoek aan gemeenten waar het directiemodel is ingevoerd, deelnemen aan het Congres van de Vereniging van Gemeente secretarissen, VNG en overleggen met de eilandsecretarissen van de BES eilanden.

Bureau Kabinet Gezaghebber

- Reis- en verblijfskosten met \$ 6.700 S voor het bijwonen van o.a. Gezaghebbers,- en grote driehoeksoverleg en overleggen met kabinetten gouverneurs.
- Representatiekosten met \$ 1.000 S

Directie en Staf

In 2015 is de post 002.10.15 Bureau Directeuren komen te vervallen. In de plaats heeft elke directie zijn eigen grootboeknummer voor de afdelingen Directie en staf en Beleid en projecten. Officemanagement is onderdeel van de afdeling Directie en Staf. Er wordt een gemiddeld bedrag van \$ 10.000 aan reis- en verblijfskosten per directeur gereserveerd.

Beleid en projecten Ruimte en Ontwikkeling

In 2015 zijn de volgende bedragen gereserveerd ten behoeve van Beleid en projecten Ruimte en Ontwikkeling.

- Personeel van derden er wordt een totaal bedrag van \$ 472.000 waarvan \$ 142.000 S beschikbaar gesteld voor het opstellen en verder ontwikkelen van projecten op het gebied van sociaal economie en natuur en milieu. Enkele voorbeelden zijn Beleid ten aanzien van het aantrekken van buitenlandse investeerders (promotie en voorlichting); Zelfvoorzieningsbeleid; Prijzenbeleid; Sociaal economisch beleid; Incentives (stimulerings) beleid; Het opzetten van een bedrijvenbestand. In 2015 zal de focusgebieden bij de Unit Natuur en Milieu: Afval, water en bodem en natuur en landschap zijn.
- Reis- en verblijfskosten Voor het deelnemen aan werkbezoeken om op de hoogte te blijven van regionale en internationale ontwikkelingen wordt een bedrag van \$ 24.300 S gereserveerd.
- Voorlichting en promotie \$ 50.000 S voor het o.a. het aanpassen en communiceren van de ROB; de uitvoering en communicatie van de Beeldkwaliteitplan; de updating van de B&WT verordening met bijbehorende software en diverse advertenties en publicaties op het gebied van infra, economie, vergunningen, natuur & milieu.

Beleid en advies Toezicht en Handhaving

- Bij de introductie van het "Digitale examen" bij het Bureau Rijbewijzen, zal er een formatie bij moeten komen om de administratie dat dit met zich mee brengt af te handelen. De huidige rijexaminateurs zullen dit niet kunnen doen en het Bureau Office Management heeft slecht 1 baliemedewerker die voor alle binnenkomende "klanten" beschikbaar is.
- Bij het verder professionaliseren van de medewerkers van het Stafbureau en Office Management, zal er veel aandacht besteed moeten worden aan het in de praktijk toepassen van het geleerde. Dit zal inhouden dat de mensen de kans en ruimte moeten krijgen om stage te lopen.

- Het uitwerken van wet- en regelgeving waarbij de toezicht en handhavingtaken nader inhoud worden gegeven zal met zich meebrengen dat er in de nodige literatuur, wets-producten en materiaal geïnvesteerd moet worden. Het nieuw beleid dat gevoerd zal worden is dat alle medewerkers van de directie op hun terrein de wetten moeten kennen waarin hun toezicht en handhavingtaken worden aangegeven.

Overige aangelegenheden

Geleverde diensten \$ 250.000 S waarvan 2 ton ten behoeve van de beheersovereenkomst met BHM,

In 2015 wordt er rekening gehouden met de volgende Bijzondere Uitkeringen. Bijzondere uitkeringen worden aan uitgaven- en inkomstenkant geraamd voor hetzelfde bedrag.

- Doeluitkeringen \$ 800.000
- Implementatie WOLBES/FINBES \$ 100.000
- Ontwikkelplannen (bedrag wordt bij het eerst volgende wijziging meegenomen)
- Verbetertraject financieel beheer (bedrag wordt bij het eerst volgende wijziging meegenomen)

De afdeling Burgerzaken verwerkt persoonsgegevens over de bevolking in de basisadministratie persoonsgegevens. Doel basisadministratie afnemers te voorzien van gegevens, voor zover deze gegevens noodzakelijk zijn voor de vervulling van hun publiekrechtelijke taken. Hiervoor is de afdeling Burgerzaken afhankelijk van aangiften van de burger. Derhalve stelt de afdeling Burgerzaken dat de aangiften door burgers snel en gemakkelijk gedaan dienen te zijn, opdat de burger graag en snel een aangifte wil doen. De afdeling Burgerzaken valt onder de directie Samenleving en Zorg.

Doelstellingen

- Het benutten van technologische ontwikkelingen ten behoeve van de bevordering van de dienstverlening;
- Het beschrijven van de werkwijze verband houdende met de levering van producten en dienstverlening van de afdeling;
- Het investeren in de kwaliteit en beloning van het personeel;
- Het bevorderen van een nauwe samenwerking met andere instellingen/instanties met het doel de kwaliteit van de gegevens opgenomen in de registers te verhogen;
- Het bevorderen van de informatieverschaffing (voorlichting) aan de cliënten.

Prestaties algemeen

In het algemeen verricht de afdeling Burgerzaken de volgende taken:

Bijhouden van de basisadministratie

Deze taken zijn onder andere,

- het inschrijven van personen in de basisadministratie (PIVA) op grond van aangifte van verblijf en adres of op grond van geboorte;
- het opnemen van gegevens betreffende vertrek op grond van aangifte van vertrek of ambtholve na intern onderzoek;
- het opschorten van de bijhouding van de persoonslijst van overleden personen;
- het actualiseren van verblijfplaatsgegevens, burgerlijke staat en naamgegevens van personen op grond van aangifte.

Verstrekken van gegevens uit de basisadministratie

Afdeling Burgerzaken voorziet de diensten van het openbaar lichaam Bonaire van gegevens. Diensten en derden die als afnemers mogelijk in aanmerking kunnen komen voor toegang tot de gegevens uit de basisadministratie persoonsgegevens zijn onder andere:

- R&O
- Financiën
- P&O
- Post en Archief
- SSV
- Hygiënische dienst

Naast afnemers en derden verschaft afdeling Burgerzaken ook gegevens aan de ingeschrevene zelf. Dit geschiedt onder andere in de vorm van bewijzen van inschrijving, verklaringen van woonplaats, bewijzen van Nederlanderschap en bewijzen burgerlijke staat.

Dienstverlening aan burgers

Afdeling burgerzaken verleent de volgende diensten aan burgers:

- het aanvragen en uitreiking paspoorten;
- het aanvragen en uitreiken van ID-kaarten;
- het vaststellen dat een document is afgegeven door een daartoe bevoegde persoon en dat de handtekening op het document inderdaad tot de ondertekenaar behoort (legalisatie en apostille);
- het geven van een schriftelijk bewijs dat iemand in leven is (attestatie de vita);
- het verschaffen van bewijzen van garantstelling als een ingezetene een buitenlander uit het buitenland laat overkomen (garantie verklaring);

- het verrichten van voorouderonderzoeken of onderzoeken naar de afstamming van een familienaam;
- alle overige diensten uit burgerlijke stand (familieboek, roeren van het graf, transport lijk e.d.)

Prestaties begrotingsjaar

- Dienstverlening aan burgers

Voor begrotingsjaar 2015 wil Burgerzaken haar dienstverlening aan de burgers sneller en eenvoudiger maken. Derhalve is de afdeling op zoek naar diverse applicaties die de efficiëntie bij afdeling Burgerzaken kan verhogen. Daarnaast wil afdeling Burgerzaken in 2015 maandelijks de burgers voorlichten op de dienstverlening dat de afdeling geeft. Ook zal de afdeling Burgerzaken intensief de burgers op de hoogte stellen van het verlopen van paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen e.d. Zo denkt de afdeling Burgerzaken haar productie te verhogen.

- Applicaties en hardware ter bevordering en handhaving efficiëntie

In 2015 wil de afdeling Burgerzaken de volgende applicaties aanschaffen om haar dienstverlening aan de burgers en ook verstrekking van gegevens aan afnemers te verbeteren:

- a) SMS Mailing:
- b) Met deze applicatie kan afdeling Burgerzaken burgers melden dat hun paspoort verlopen is of dat hun paspoort aanvraag is aangekomen. Nu geschiedt het eerste per brief en het laatste telefonisch.
- c) Continue scannen van brondocumenten:
- d) Met deze applicatie (en bij behorende apparatuur) kan afdeling Burgerzaken alle brondocumenten die burgers inleveren voor het doen van aangiften scannen. Hierdoor zijn de brondocumenten gelijk raadpleegbaar voor alle medewerkers, waardoor de burgers ook sneller geholpen kunnen worden.
- e) Controle op brondocumenten:
- f) Daar afdeling Burgerzaken alle brondocumenten scant, worden de gescande brondocumenten via beveiligde verbinding met ministerie van justitie gecontroleerd op hun echtheid. Dit ter voorkoming van fraude, daar de afdeling Burgerzaken volledig afhankelijk is van aangiften van de burgers.

- g) Dashboard kwaliteitszorg:

Met de Dashboard kwaliteitszorg kan de back office van afdeling Burgerzaken controles uitvoeren op de bijgehouden persoonsgegevens (zg. persoonslijsten). Hierdoor wordt de kans dat afdeling Burgerzaken de GBA-Audit haalt groter.

- Burgerzaken producten bekend maken

Om haar productie te verhogen is de afdeling Burgerzaken van mening dat zij haar producten beter bekend dient te maken bij de burgers.

Zo wil de afdeling Burgerzaken per maand de volgende producten/thema's belichten:

- a) januari: ID-kaarten aanvragen
- b) februari: Verhuizen op Bonaire
- c) maart: Trouwen op Bonaire
- d) april: Geboorte en erkenningen
- e) mei: Paspoort aanvragen
- f) juni: Verklaringen kopen
- g) juli: Overlijden aangeven
- h) augustus: Garant staan
- i) september: Stambomen
- j) oktober: Rijbewijzen aanvragen
- k) november: Overige diensten
- l) december: Alle diensten

Om de burgers te bereiken zal afdeling burgerzaken gebruik maken van alle lokale kranten, alle lokale radiozenders (in diverse talen), één lokale tv-zender, posters, flyers, de website van het Openbaar Lichaam Bonaire, FaceBook en ook haar eigen scherm in de wachtruimte voor het oproepen van de bezoekers.

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 13 x 1.600 u = 20.800 uren

Werkelijke capaciteit: 11 x 1.600 u = 17.600 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
633.163	338.811	294.352	800.978	422.400	378.578	973.885	421.400	552.485

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
846.485	344.000	502.485	866.485	344.000	522.485	866.485	344.000	522.485

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

Verkiezingen

Er wordt een bedrag van \$ 50.000 E gereserveerd voor het organiseren van Eilandsraadverkiezing.

Straatnaamborden.

Voor deze bijzondere uitkering wordt een bedrag van \$ 77.400 E gereserveerd. Bijzondere uitkeringen worden aan uitgaven- en inkomstenkant geraamd voor hetzelfde bedrag.

Functie	020 Eigendommen niet voor openbare dienst bestemd
----------------	--

Doelstelling

Het beheren en exploiteren van gronden en gebouwen van het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB). Conform de inrichtingplan wordt de afdeling Realisatie (voormalig Domeinbeheer) verdeeld in Grondzaken en Vergunningen. Het proces van vergunningen was vroeger geraamd onder functie 300 en 822. Dit betekent een verschuiving van de kosten van 300 en 822 naar functie 020. Door de complexiteit en de inzichtelijkheid is er gekozen om de opbrengsten op de functie 300 en 822 te behouden. De afdeling Realisatie valt onder de directie Ruimtelijk en Ontwikkeling.

Prestaties algemeen

- de registratie van uitgegeven en uit te geven percelen;
- het verzorgen van informatie ten behoeve van het financieel beheer;
- het opstellen en onderhouden van een eilandelijke grondbeleid;
- het implementeren van nota grondbeleid;
- het verhuren, verwerven en verkopen van percelen;
- het beheren van onroerende goederen van het OLB;
- het ontwikkelen en toetsen van plannen;
- het uitzetten van percelen;
- het opstellen en beheer van grondexploitaties;
- het toetsen van bouwvergunningen
- het houden van toezicht bij de uitvoering van bouwvergunningen

Prestaties begrotingsjaar

- het opschonen van de wachtlijst voor commerciële- en woningbouw doeleinden;
- het mede ontwikkelen van verkavelingsplannen ter uitgifte conform het nog op te stellen grondbeleidsplan.

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Afdeling Realisatie- Grondzaken

Benodigde capaciteit: 12x 1.600 u = 19.200 uren

Werkelijke capaciteit: 11 x 1.600 u = 17.600 uren

Afdeling Realisatie- Vergunningen

(Unit Infra, Vestigingvergunningen, drank en horeca; Milieu & Natuurvergunningen en Bouwvergunningen)

Benodigde capaciteit: 7 x 1.600 u = 11.200 uren

Werkelijke capaciteit: 7 x 1.600 u = 11.200 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
1.284.676	1.988.357	(703.681)	693.823	3.436.000	(2.742.177)	1.244.268	5.390.000	(4.145.732)

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
1.244.268	2.940.000	(1.695.732)	1.244.268	2.940.000	(1.695.732)	1.244.268	2.940.000	(1.695.732)

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 rekening houdend met de 1ste wijziging van 2014 met uitzondering van de volgende posten;

In 2015 is het OLB voornemens om een totaal bedrag van \$ 3.200.000 aan terreinen c.q. gebouwen te verkopen. Het is de bedoeling dat de Garage Mayer gelegen aan de Gobernador debrot te gaan verkopen. Het OLB is voornemens om de afdeling Beheer Openbare Werken- Onderhoud Openbare Werken ook bij Lagun te gaan verplaatsen.

Vergunningen en bouwleges

Voor het bevorderen van transparantie blijven de opbrengsten van vestiging, horeca en drank vergunningen (functie 300) en bouwleges (functie 822) verantwoord.

Functie	130 Rampenbestrijding
----------------	------------------------------

Doelstelling

Het bestrijden van rampen en het zoveel mogelijk beperken van ongevallen en materiële schade.

Prestaties algemeen

Om rampenbestrijding zo effectief mogelijk te laten verrichten zal er een plan moeten zijn, dat vervolgens moet worden nageleefd op het moment dat zich een ramp voordoet. De rampenbestrijding zelf wordt effectiever als hierop periodiek wordt geoefend en door training en opleiding van alle functionarissen die bij een ramp kunnen c.q. worden ingezet. Tot slot speelt communicatie een belangrijke rol, zowel in de vorm van voorlichting en preventie als tijdens de ramp door het op de hoogte houden van de bevolking en het informeren over de voortgang en (hopelijk goede) afloop. Recentelijk is een Beleidsplan, Risico profiel en Rampen- en crisisplan door het bestuurscollege vastgesteld.

Prestaties begrotingsjaar

Reguliere operationele taken.

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
0	0	0	177.400	137.400	40.000	177.400	137.400	40.000

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
40.000	0	40.000	40.000	0	40.000	40.000	0	40.000

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

In de reguliere begroting wordt de volgende bedragen geraamd.

- Reis- en verblijfskosten \$ 5.000 S voor het bijwonen van vergaderingen c.q. overleggen in verband met rampenbestrijding;
- Kosten opleiding/cursussen \$ 25.000 S voor het organiseren van mogelijke trainingen.
- Aanschaf materialen met \$ 10.000 S voor het aanschaffen van materialen ten behoeve van de rampenbestrijding;

Verder wordt in 2015 een totaal bedrag van \$ 137.400 (€ 100.00) voor de bijzondere uitkering Rampenbestrijding verwacht.

Functie	140 Overige beschermende maatregelen
----------------	---

Onder de functie overige beschermende maatregelen valt tegenwoordig de Afdeling Handhavingsprojecten & Taskforces en het Bureau rijbewijzen. (Voormalige SSV/Casino Controle). De Afdeling Handhavingsprojecten en Taskforces richt zich voornamelijk op bestuurlijke handhaving zoals controle op vergunningen, economische delicten en strafrechtelijke handhaving zoals naleving van milieu- en natuurregelgeving etc. De afdeling Rijbewijzen zal voortaan onder functie 211 vallen.

Doelstelling

De afdeling is belast met handhavingsprojecten die een integrale benadering vereisen en/of waar medewerkers uit verschillende domeinen of handhavingsporen bij betrokken zijn. Dit kunnen projecten zijn op het gebied van samenleving, zorg, leefomgeving, ecologie of economie. Indien samenwerking tussen meerdere partijen (in- en extern) in taskforce wordt georganiseerd worden deze werkzaamheden ook ondergebracht bij deze afdeling. Door de directeur en de afdelingshoofden zal bepaald worden welke projecten en taken bij de afdeling worden ondergebracht.

De afdeling heeft gezien het integraal en generalistisch karakter ook een rol bij de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Prestaties algemeen

- Het coördineren en uitvoeren van projecten die speciale aandacht behoeven en volgen uit het handhavingprogramma,
- Het coördineren en uitvoeren van taskforces,
- Hulp verlenen op verzoek van de gezaghebber bij de handhaving van de orde, rust en veiligheid en de bescherming van personen en goederen,
- Handhaven van de regels op het gebied van casino's,
- Ondersteunen op verzoek van de gezaghebber bij het coördineren van rampenbestrijding.

Prestaties begrotingsjaar

Reguliere operationele taken.

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 20 x 1.600 u = 32.000 uren

Werkelijke capaciteit: 20 x 1.600 u = 32.000 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
1.205.325	108.490	1.096.835	1.187.130	130.000	1.057.130	1.040.131	20.000	1.020.131

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
1.040.131	20.000	1.020.131	1.040.131	20.000	1.020.131	1.040.131	20.000	1.020.131

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

Bij 140 vallen alleen de opbrengsten van casinorechten. De opbrengsten van rijbewijzen vallen ook voortaan onder functie 211.

Functie	200 Algemeen beheer DROB
----------------	---------------------------------

Volgens de inrichtingsplannen is de afdeling DROB in de directiemodel ontheven. Als gevolg hiervan is functie 200 Algemeen beheer DROB in 2015 komen te vervallen. Het personeel valt onder 002.10.17 Directie en staf Ruimte en Ontwikkeling.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
581.910	0	581.910	536.235	0	536.235	0	0	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Functie	210 Wegen, straten en pleinen
----------------	--------------------------------------

Doelstelling

Het formuleren, aansturen en controleren van het beleid en beheer met betrekking tot de totstandkoming en van de instandhouding van de bouwkundige werken en fysieke infrastructuur en bijbehorende (nuts-) voorzieningen. De afdeling Openbare Werken bij de directie Ruimtelijk Ontwikkeling bestaat uit de Onderhoud Werken (functie 210) en Uitvoering LVV (functie 341).

Prestaties algemeen

- Het zorgdragen voor het nodige wegenonderhoud, verkeersaangelegenheden en het zorg dragen voor de schoonmaak en het verfraaien van de openbare ruimten en aanleg van afwatering;
- Het beheer en onderhoud van overheidsgebouwen inclusief de scholen;
- De monumentenzorg en restauratieplannen;
- Het inhalen van de achterstand van de onderhoud van wegen in de wijken;
- Naast het algemene onderhoud van de infrastructurele voorzieningen is het noodzakelijk om ook budget beschikbaar te stellen voor het specifieke project Renovatie Hoofdwegen Bonaire 2013-2015.

Prestaties begrotingsjaar

- **Kapploegen:** Het kappen van bomen en struiken in de berm en de rooien om hen vrij te hebben van obstakels;
- **Gaten vullen met asfalt:** Om de verkeersveiligheid te kunnen waarborgen dienen de gaten in de wegen te worden opgevuld met asfalt;
- **Herstellen / egaliseren onverharde wegen:** Als gevolg van verkeersbelasting en regenval ontstaan er zakkingen in de onverharde wegen. Door het aanvullen met diabaas en egaliseren worden deze wegen weer veilig bereikbaar.
- **Reparatievakken asfaltwegen:** Sommige gaten in de asfaltwegen zijn te groot om te vullen met asfalt. Hier dienen er wegvakken te worden vervangen (incl. fundering).
- **Kleine afwateringsvoorzieningen:** Het vervangen of aanleggen van afwateringsputten en leidingen om het regenwater te kunnen afvoeren.
- **Verharden zandwegen in woonwijken (3000 m):** In de woonwijken zijn nog veel onverharde wegen. Deze zorgen voor stofoverlast in het droge seizoen en voor slechte bereidbare wegen in het natte seizoen.
- **Algemene onderhoud:** De staat van onderhoud van de openbare toiletten bij de stranden is deplorabel. Renovatie en nieuwbouw is noodzakelijk. Het dak van het ontvangerskantoor te Rincon dient opgeknapt te worden.
- **Planvorming centrale overheidsgebouw:** Het OLB heeft tevens vergaande plannen om een centraal overheidsgebouw te gaan realiseren. Een formeel verzoek vanuit de eilandsraad aan ministerie BZK (2de kwartaal 2013) voor een renteloze lening is vooralsnog op hold gezet.

Capaciteit

Situatie per februari 2014

(Onderhoud Openbare werken en afdelingshoofd Beheer Openbare Ruimte)

Benodigde capaciteit: 22 x 1.600 u = 33.600 uren

Werkelijke capaciteit: 14 x 1.600 u = 22.400 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
5.214.175	1.023.212	4.190.963	4.0650.089	478.300	3.586.789	2.901.150	0	2.901.150

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
2.881.670	0	2.881.670	2.881.670	0	2.881.670	2.881.670	0	2.881.670

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

- Onderhoud gebouwen \$ 300.000 S voor regulier onderhoud aan gebouwen met uitzondering van de scholen;
- Onderhoud infrastructuur \$ 1.000.000 S voor het uitvoeren van reguliere onderhoud zoals kapploegen en gaten vullen met asfalt ;
- Bij 210.00.09 Monumentenzorg Geleverde diensten \$ 45.000 S ten behoeve van de gemaakte afspraken met verdrag van Malta. Verder wordt rekening gehouden met \$ 16.000 S voor de Commissie Monumentenraad en \$ 80.000 E Voor het inhuren van een adviesbureau voor het updaten en beschrijven van monumenten en het adviseren en ondersteunen op het gebied van monumentenbeleid.

Investeringen

- Gebouwen met \$ 293.000 E ten behoeve van het restaureren van het Fort Oranje/Havenkantoor en huidig pand waar LVV is gevestigd \$ 200.000.
- Verder wordt rekening gehouden met het aanschaffen van portofoons ter waarde van \$ 63.000 E en \$ 25.000 E voor het aanschaffen van straatborden.
- Infrastructuur met \$ 1.600.000 E ten behoeve van het financieren van het project hoofdwegen fase 2 B. Investeringen gaan ten laste van het Kapitaaldienst (zie bijlage Overzicht van voorgenomen investeringen) en vallen vrij in het resultaat van de Gewone dienst.
- De aflossing van de bijdrage van de stichting wegenfonds ter waarde van \$ 445.000 komt ten laste van balansafwikkeling. Vandaar dat in de begroting alleen de rente van \$ 40.000 is opgenomen. De bedragen voor de betaling van de aflossing vallen ten laste van de resultaat van de Gewone Dienst.

Functie	211 Verkeersmaatregelen te land
----------------	--

Tot deze functie behoren de verkeersplannen, de verkeersregelingen en de overige verkeersmaatregelen te land. Het Bureau Rijbewijzen zorgt voor een correcte afname van de theorie- en rijexamens. Hiernaast is het Bureau namens de gezaghebber verantwoordelijk voor de registratie en de administratieve afhandeling van de afgegeven rijbewijzen voor de burgers op Bonaire." Het bureau is thans verantwoordelijk voor de afname van de theorie- en rijvaardigheidstesten en mogelijk op termijn de registratie van kentekens van vaar- en motorvoertuigen.

Notitie: Het Bureau Rijbewijzen neemt een bijzondere plaats in binnen de directie. Het bureau is om organisatorische reden onder de management van de afdeling Handhavingsprojecten en Taskforces geplaatst. Het bureau wordt verder voor haar administratieve taken ondersteund door het Officemanagement.

Doelstelling

Het zorg dragen voor de afname van theorie- en rijvaardigheidstesten;
Het bijhouden en voeren van een adequate administratie van een register van rijbewijzen

Prestaties algemeen

- Het ontwikkelen van beleid aanzien van verkeer en vervoer ter land en het doen van onderzoek daarvoor
- Het implementeren van het beleid en
- Het geven van informatie.
- Het afnemen van theorie- en rijvaardigheidstesten,
- Het administreren en bij houden van een register van rijbewijzen.
- Het registreren van kentekens van vaar- en motorvoertuigen.

Prestaties begrotingsjaar

- Reorganisatie van het bureau Rijbewijzen
- Digitalisering van de theorie-examenopgaven met subdoel laten ontwerpen van een verkeerleerboekje voor lagere scholen en rijverkeerexamen kandidaten.
- Automatisering van de theorie-examen.

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 2 x 1.600 u = 3.200 uren

Werkelijke capaciteit: 2 x 1.600 u = 3.200 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
0	0	0	2.000	0	2.000	94.216	80.000	14.216

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
94.216	80.000	14.216	94.216	80.000	14.216	94.216	80.000	14.216

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

De kosten van Bureau Rijbewijzen waaronder ook de opbrengsten worden voortaan onder functie 211 Verwerkt. Verder wordt ook rekening gehouden met de uitgaven van de commissie Personenvervoer \$ 7.000 S het voor het dekken van mogelijke uitgaven.

Voor elk eiland is de haven van primair belang. Nagenoeg alle import en export van fysieke goederen gaat door de haven. Aangezien Bonaire door de aard van het eiland (bijna geen land- en tuinbouw en nauwelijks industrie) niet in eigen behoeften kan voorzien, is import noodzakelijk. De goedkoopste manier van importeren is om dit via de zeehaven te doen.

De dienst Haven & Loodswezen is verantwoordelijk voor het zo effectief, efficiënt, ordelijk en veilig mogelijk laten verlopen van het afhandelingproces van passagiers, schepen, vracht en post, het bevorderen van de orde en veiligheid in en de beveiliging van de haven en de wateren van het Eilandgebied Bonaire, assisteren bij het coördineren van rampenbestrijding op zee, het bevorderen van de totstandkoming en de instandhouding van kwantitatief en kwalitatief voldoende havenfaciliteiten ten behoeve van het scheepsverkeer en havengebruikers en het ondersteunen van de bestuursorganen bij het opstellen van het havenbeleid. De afdeling Haven en Loodswezen valt onder de directie van Toezicht en Handhaving

Doelstelling

- Het bevorderen van de orde en veiligheid in de havens en de wateren van Bonaire. (in de ruimste zin des woords);
- Het aanleggen, beheren, onderhouden en exploiteren van havens;
- Het instellen en laten uitvoeren van een loodsbedrijf;
- Het assisteren bij coördinatie van rampen bestrijding op zee;
- Het fungeren als "havenbeveiligingsfunctionaris" voor haven faciliteit Kralendijk;
- Het ontwikkelen en uitvoeren van beleid van de haven in ruimste zin des woords;
- Het onderhouden van alle havenfaciliteiten van Kralendijk.

Prestaties algemeen

- Het afwickelen/afhandelen van loodsen, meren en ontmeren van schepen en aanwijzen van ligplaatsen voor schepen en boten;
- Het verzorgen van de orde en veiligheid in en de beveiliging van de haven van Kralendijk;
- Het zorg dragen voor de veiligheid op het water en coördineren van rampenbestrijding op zee;
- Het Handhaven van de wettelijke regelingen scheepvaart en het marine milieu
- Het innen en afdracht van de loods-, lig-, en meergelden en de precariorechten;
- Het adviseren BC gevraagd en ongevraagd betreffende haven en maritiem gerelateerde- en beleidszaken;
- Het zorg dragen dat de pieren en kade in een zo goed mogelijke staat blijven.
- Het vertegenwoordigen van Bonaire namens het BC in binnen en buitenland.
- Het bijhouden van het vaartuigen register, het uitgeven van inschrijvingen en het reguleren van het sportduiken onder en nabij de pieren.
- Het geven van nautische lessen en afnemen van vaarbewijs examens (afvaren)
- Het keuren van alle in het vaartuigenregister bestaande vaartuigen.

Prestaties begrotingsjaar

- Om de haven en loodsdienst efficiënter te laten functioneren, dient de loodsdienst van de havendienst gescheiden te worden
- Al langere tijd wordt gesproken over een verzelfstandiging van het haven- en loodswezen. Belangrijkste reden hiervoor zijn de beperking van de financiële risico's bij ongevallen door toedoen van loodsen en de aard en het karakter van de werkzaamheden van het haven- en loodswezen. Het haven- en loodswezen is gebaat bij een slagvaardige organisatie die los van een politieke context kan werken. Huidige BC heeft de Nederlandse Loodsen Corporatie benaderd om te assisteren bij de verzelfstandiging van de loodsdienst. Tevens is het OLB voornemens de stuurgroep verzelfstandiging zee en luchthaven weer te activeren
- Noodzakelijke acties om groei door te zetten zijn o.a: Organisatie verzelfstandigen.
- Verplaatsen havencapaciteit door het verhuizen van de vrachthaven.
- Op peil houden kwaliteit van het personeel. (opleiding en trainingen)
- Kompleet wegwerken van achterstallig onderhoud aan infrastructuur.
- Investeren in personeel zodat dienstverlening op peil blijft.
- Aanpassen van wetgeving en tarieven.
- Aanboren van nieuwe bronnen van inkomsten.
- Promoveren van cruisetourisme.

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 13 x 1.600 u = 20.800 uren

Werkelijke capaciteit: 7 x 1.600 u = 11.200 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
1.034.196	1.806.253	(772.057)	971.183	2.001.000	(1.029.817)	1.276.609	2.501.000	(1.224.391)

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
1.281.409	2.501.000	(1.219.591)	1.281.409	2.501.000	(1.219.591)	1.281.409	2.501.000	(1.219.591)

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

Inkomsten

Het OLB verwacht extra inkomsten bij Lig, loods en meergelden door nieuwe cruisschepen Pullmantur en Carnival.

Investeringsen

- Infrastructuur met \$ 120.000 E ten behoeve van infrastructurele werkzaamheden ten behoeve van kaden, pieren en boeien. Investeringsen gaan ten laste van het Kapitaaldienst (zie bijlage Overzicht van voorgenomen investeringen) en vallen vrij in het resultaat van de Gewone dienst.

Functie 300 bestaat uit twee directies mn Ruimte Ontwikkeling met Unit Economie en Directie Toezicht en Handhaving afdeling Handhaving Ruimte en Ontwikkeling. De personeelskosten van het personeel die belast zijn met de Unit Economie worden geraamd bij functie 002. Volgens het inrichtingsplan zijn deze ondergebracht bij de afdeling Beleid en Projecten (002.10.18). De opbrengsten van Vestiging, drank en horeca vergunningen worden op deze functie verantwoordt.

Doelstelling Unit Economie

De directie Ruimte Ontwikkeling Unit Economie draagt zorg voor de voorbereiding, uitvoering, voortgang en kwaliteit van de beleidsadvisering met betrekking tot de sociaal economische ontwikkelingen van het Openbaar Lichaam Bonaire, het macro-economisch beleid, de economische betrekkingen met het buitenland, de ontwikkelingssamenwerking, alsmede het ondersteunen, monitoren en evalueren van de uitvoering van het gekozen beleid.

Doelstelling Handhaving Ruimte en Ontwikkeling

De Directie Toezicht en Handhaving draagt zorg voor een goede naleving van wetten en regels door inwoners, bedrijven en bezoekers; uitvoering van inspecties en controles op een professionele en kwalitatief goede wijze en dat het Bestuurscollege c.q. het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) geïnformeerd wordt over de naleving van wetten en regels en tevens geadviseerd wordt in het stellen van prioriteiten en het treffen van maatregelen indien de naleving onvoldoende is.

Prestaties algemeen Unit Economie

- Het volgen en analyseren van de multilaterale handelspolitiek en het bezien van de mogelijkheden en consequenties voor Bonaire;
- Het adviseren over de heersende sociaal-economische situatie;
- Het adviseren over te ondernemen stimulerende en regulerende acties of maatregelen, onder meer ten aanzien van het toerisme, het verkeer en vervoer, nutsvoorzieningen, telecommunicatie, luchthaven en transport, landbouw, veeteelt en visserij en andere sectoren;
- Het adviseren over te ondernemen stimulerende en regulerende acties of maatregelen, onder meer ten aanzien van het verbeteren van de infrastructuur en reguleren van prijzen en tarieven van cruciale producten en diensten;
- Het fungeren als aanspreekpunt voor het bedrijfsleven inzake internationale regelgeving
- Het adviseren over het te voeren prijsbeleid;
- Het verrichten van onderzoek naar het algemeen prijspeil en daaraan gekoppelde kosten van levensonderhoud. Het verrichten van onderzoek naar het prijspeil binnen bepaalde sectoren;
- Het adviseren over het te voeren beleid gericht op het midden- en kleinbedrijf;
- Het (doen) verrichten van onderzoek gericht op de ontwikkelingen binnen het midden- en kleinbedrijf;
- Het participeren in overlegsituaties en ondersteunen van delegaties, commissies en project- en werkgroepen aangaande de vestigingsregeling voor bedrijven en de drank- en horecaverordening, de prijsverordening, het midden- en kleinbedrijf en aangaande betrekkingen met het buitenland.

Prestaties algemeen Handhaving Ruimte en Ontwikkeling

- Het houden toezicht en handhaven van wet- en regelgeving op het gebied leefomgeving zoals natuur, milieu, (veilig) bouwen, wonen, ruimtelijke ordening, afval, bodem, water, geluid, externe veiligheid en lucht;
- Het houden toezicht en handhaven van wet – en regelgeving op het gebied van economie zoals vestigingsklimaat voor bedrijven, winkelsluitingstijden, prijzenbeleid, economische en strategische voorraden, ijkwezen, lokale belastingen (o.a. toeristenbelasting), casino, drank- en horeca;
- Het houden van toezicht en controleren van privaatrechtelijk domeinen en gebruik van eigendommen van het OLB (o.a. precariorechten en betaling en gebruik van pachtgronden);
- Het houden toezicht en handhaven van wet- en regelgeving openbaar vervoer en transport van gevaarlijke (afval)stoffen.

Prestaties begrotingsjaar Unit economie

Het begeleiden / coördineren van bepaalde projecten;

- Het "Sociaal Economisch plan Bonaire";
- Het "Investeringsklimaat Bonaire"(promotie van Bonaire);
- Het "Prijnsbeleid".

Prestaties begrotingsjaar Handhaving Ruimte en Ontwikkeling

- Uitvoering toezicht en handhavingstaken tbv wet- en regelgeving voor de leefomgeving (Wet VROM BES - IAB, Wet Maritiem beheer BES, Hinderverordening/vergunningen);
- Uitvoeren van toezicht en handhavingstaken op gebied van bouwconstructies;
- Uitvoeren van ijk werkzaamheden conform IJkwet BES 2014;
- Keuringen van electriciteit installaties;
- Toezicht en controle op restaurants en eetgelegenheden in het kader van de drank- en horecaverunning;
- Toezicht en controle op de Wet Vestigingsbedrijven BES;
- Het geven van advies aan het BC;
- Werken in diverse taskforces;
- Opstellen van rapportages.

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 15 x 1.600 u = 24.000 uren

Werkelijke capaciteit: 12 x 1.600 u = 19.200 uren

Capaciteit heeft betrekking op de afdeling Toezicht en Handhaving afdeling Handhaving Ruimte en Ontwikkeling.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
1.066.318	65.534	1.000.784	1.118.645	36.000	1.082.645	787.383	60.000	727.383

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
787.383	60.000	727.383	787.383	60.000	727.383	787.383	60.000	727.383

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

Voor het bevorderen van transparantie is er gekozen om de subsidie en de inkomsten met betrekking op vestigingsvergunningen bij functie 300 te behouden.

Subsidie stichting Fundashon Tienda pa Konsumido (TpK) \$ 78,450 (S)

Functie	310 Handel en industrie
----------------	--------------------------------

Doelstelling

Functie draagt zorg voor de accommodaties in uitgaven en inkomsten voor handel en industrie waaronder .het stimuleren van bedrijven, organiseren van jaarbeurzen, handelsmissies.

Prestaties algemeen

- Het stimuleren van midden- en kleinbedrijf.

Prestaties begrotingsjaar

- Het begeleiden van projecten;
- Het deelnemen aan de Handelsmissie
- Het adviseren en ondersteunen van het beleid mbt de sociaal economische ontwikkelingen.

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
409.410	286.943	122.467	504.481	228.000	276.481	723.711	392.000	331.711

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
723.711	392.000	331.711	723.711	392.000	331.711	723.711	392.000	331.711

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

- Geleverde diensten \$ 250.000 S voor het o.a. opstellen van diverse beleidsdocumenten ter verbetering van de economie van Bonaire, het bijdragen in stimuleringsactiviteiten voor het opkrikken van de economie, landbouw en klein bedrijven en deelnemen aan jaarlijks gehouden regionaal en internationale handelsmissies.
- Verder wordt een additioneel bedrag van \$ 200.000 gereserveerd voor het bijdragen aan promotie van toerisme;
- Aan de inkomstenkant wordt een totaal bedrag van \$ 102.000 extra verwacht in verband met het verhuren van doktersklinikpanden te Noort Salinja, Rincon, Tera Cora en Entrejol en pand waar Hygiënische dienst was gevestigd.

Doelstelling

De Afdeling Beheer & Openbare Werken is een afdeling binnen de directie Ruimte en Ontwikkeling (R&O). Door de samenvoeging van de verschillende afdelingen tot een nieuwe directie op het terrein van ruimte en ontwikkeling leiden alle aspecten tezamen tot een duurzame ontwikkeling. Dit past geheel binnen het Masterplan Bonaire en is gebruikt als basis voor het formuleren van de missie, visie en doelstelling van de directie ruimte en ontwikkeling waaronder de dienst LVV valt. Tevens is de directie belast met het uitvoeren van de op de volksgezondheid gerichte werkzaamheden tbv het slachten. Uitvoeren van de op de volksgezondheid gerichte werkzaamheden tbv van het slachten en keuren van vlees en vee; Uitvoering van de handhavende taken op het gebied van voedselveiligheid.

Onder de directie Ruimte en Ontwikkeling valt de afdeling Beheer en Openbare Werken, waaronder de afdelingen/secties:

- Onderhoud Openbare Werken
- Uitvoering LVV

Visie en missie van de afdeling Uitvoering LVV:

Visie:

De sectie afdeling uitvoering LVV wil de landbouw, veeteelt en visserij onder de Bonairiaanse samenleving (bevolking en private sector) bevorderen.

"Het bieden van ondersteuning bij het verder ontwikkelen van een economisch en ecologisch gezonde landbouw, veeteelt en visserij sector." LVV moet de trekker zijn om de bevolking bewust te maken door voorlichting en demonstratie te geven.

Missie

Voor de landbouw betekent dit: de promotie van de landbouwverbouwing zowel voor eigen consumptie als voor beperkte export.

Voor veeteelt wil de afdeling Uitvoering LVV de lokale veehouderij in het algemeen verbeteren en stimuleren om zodoende inteelt in de veestapel te voorkomen en export van de Bonairiaanse veestapel te promoten.

Een continue ontwikkeling van de visserij op Bonaire zal worden gepromoveerd door toepassing van de traditionele visserij aangevuld met nieuwe technologieën.

Tevens wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van bodemkunde (putten, dammen en grondwater) en plannen, het aanleggen en onderhouden van plantsoenen en andere vormen van aanplant ter verfraaiing, de grondverbetering en/of erosiebestrijding.

Prestaties algemeen:

- Het coördineren van de (uitvoerende) werkzaamheden op het gebied van landbouw, veeteelt en visserij;
- Het opzetten en uitwerken van een beheersprogramma voor het hergebruik van gezuiverd afvalwater voor agrarische doeleinden;
- Het coördineren van inkoop, verkoop en bemiddeling van producten en goederen van agrarische aard;
- Het ontwikkelen, onderhouden en monitoren van de aanwezige faciliteiten ten behoeve van de landbouw (plots), veehouderij (slachthuis) en visserij;
- Het geven van meer voorlichting en instructies;
- Het handhaven van wet – en regelgeving op het gebied van vee, vis, vlees en overige dierlijke producten waaronder de controle op vlees- en visverwerkende bedrijven;
- Het handhaven van het slachtverbod voor vee en keuring van vee;
- Het geven van meer voorlichting en instructies.

Prestaties begrotingsjaar

- Het terugkeren van relatief grootschalige, duurzame en gemechaniseerde landbouw op Bonaire
- Het vestigen van de afdelingen Beheer Openbare Werken en Uitvoering LVV op een centrale werkplek
- Het produceren van geitenvoer voor de Landbouwers (kunukero's)
- Het benutten van het gezuiverde afvalwater (RWZI / TWZI)
- Het beschermen van het koraalrif en daarmee het toerisme op Bonaire
- Het uitvoeren Inrichtingsplan LVV-terrein
- Het verzorgen waterbasin; pompen + leiding voor irrigatie

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 16 x 1.600 u = 25.600 uren

Werkelijke capaciteit: 16 x 1.600 u = 25.600 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 2de wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
1.054.645	46.029	1.008.616	1.026.534	13.000	1.013.534	892.955	16.000	876.955

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
892.955	16.000	876.955	892.955	16.000	876.955	892.955	16.000	876.955

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 met uitzondering van de volgende posten;

Voor onderhoud van molens, dammen, putten en waterbakken wordt een bedrag ad US \$ 50,000 (S) gereserveerd.

Doelstelling

Het signaleren, aankaarten, stroomlijnen en opvangen van in de praktijk ontstane problematiek op het Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs. De afdeling Educatie en Welzijn draagt zorg voor de inhoudelijke en beleidsmatige verbindingen op drie niveaus in het lokale beleid: op het niveau van de politiek-bestuurlijk betrokkenen, op het niveau ambtelijk – schoolbestuurlijke verhoudingen en op het niveau van school en de daarbij betrokkenen. De afdeling Educatie en Welzijn valt onder de directie Samenleving en Zorg.

Prestaties algemeen

- Signaleren en opvangen problemen in PO en VO;
- Beleidsontwikkeling voorschoolse educatie;
- Professionaliseren uitvoering Leerplichtwet BES;
- Mede-ontwikkelen van methode "Wereldoriëntatie";
- 'Plataforma di Enseñansa' organiseren (minimaal 6 keer per jaar);
- Stimuleren ouderbetrokkenheid;
- Voortijdig schoolverlaten minimaliseren;
- Veiligheid in en om de school optimaliseren; i.s.m. alle partijen de wijze van uitvoering van het convenant 'Een Veilige School' evalueren;
- Onderwijshuisvesting huur EOZ-gebouw.

Prestaties begrotingsjaar

- Signaleren en opvangen problemen in PO en VO;
- Ontwikkelen voorlichtingscampagne leerplicht;
- Ontwikkelen campagne ouderbetrokkenheid;
- Teacher's Award organiseren;
- I.s.m. alle partijen de wijze van uitvoering van het convenant 'Een Veilige School' evalueren.

Casusoverleg jeugdstroom 2013

Periode instroom	Meldingen	Besluit COJ	Afdoening
Feb.2013 t/m dec. 2013	112 meldingen waarvan 70 schoolverzuimmeldingen	90 meldingen naar Halt-zitting gegaan waarvan 69 zijn afgedaan middels een straf/berisping of een opdracht	Uitgevoerd
		27 berisping 42 werkstraf 15Noggeen oproepbrief ontvangen 3 afmeldingen i.v.m. ziek zijn 1 verhuist buitenland 1 tijdens oproep in buitenland 1 niet komen opdagen 1 afmelding geen reden vermeld 21 hebben hun afdoening nog niet uitgevoerd	Uitgevoerd Uitgevoerd Niet Ontv Niet uitgevoerd
Totaal	112 meldingen		

In totaal was er dus in 2013 sprake van 112 meldingen in het kader van de buitengerechtelijke afdoeningen. Het preventieve optreden is naar de mening van de leden van de Casus overleg effectief. Het blijkt dat voornamelijk de berispingen een zeer goed effect hebben op de minderjarigen. Het feit dat de minderjarigen (12+) bij recidive daadwerkelijk een straf kunnen krijgen, maakt dat er sprake is van een stok achter de deur. Bij zorgelijk/langdurig(ziekte) verzuim, kunnen de leerlingen/ouder(s)/verzorger(s) verwezen worden door de leerplichtambtenaar voor deskundige(vrijwillige) hulpverlening of een schriftelijke waarschuwing. Indien de vrijwillige hulpverlening niet afdoende is, kan de leerplichtambtenaar over gaan tot het opstellen van een proces-verbaal, voor de minderjarige, diens ouder(s)/verzorger(s). Zij zullen zich dan moeten verantwoorden bij de Officier van Justitie. Indien de scholen in gebreke blijven door hun wettelijke inspanning niet uit te voeren richting de minderjarige leerling en zijn ouder(s)/verzorger(s) i.v.m. (zorgelijk/ziekte)verzuim dan bestaat ook de

mogelijk voor de leerplichtambtenaar om een proces-verbaal op te stellen en de Inspectie van Onderwijs Caribisch Nederland (CN) hierover in te lichten.

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: $9 \times 1.600 \text{ u} = 14.400 \text{ uren}$

Werkelijke capaciteit: $10.6 \times 1.600 \text{ u} = 16.960 \text{ uren}$

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
908.062	0	908.062	924.598	0	924.598	908.834	0	908.834

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
908.834	0	908.834	908.834	0	908.834	908.834	0	908.834

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

Functie	410 Openbaar voorbereidend onderwijs
----------------	---

Het openbaar onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse en Caribische samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden.

De openbare scholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing en het openbaar onderwijs wordt gegeven met eerbiediging van ieders godsdienst of levensbeschouwing.

Functie	430 Openbaar buitengewoon onderwijs
----------------	--

Het openbaar onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse en Caribische samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden.

De openbare scholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing en het openbaar onderwijs wordt gegeven met eerbiediging van ieders godsdienst of levensbeschouwing.

De functies 410 en 430 komen in 2015 te vervallen. Openbare scholen vallen onder Stichting Openbaar onderwijs Bonaire.

Functie	480 Gemeenschap, uitg./inkom. onderwijs
----------------	--

Doelstelling

Bij eilandsverordening worden regels gegeven met betrekking tot het verstrekken van voeding en kleding aan alsmede het mogelijk maken van vervoer naar en van school voor leerlingen die zonder deze voorzieningen redelijkerwijs niet in staat zouden zijn de school geregeld te bezoeken (WPO BES, art. 5). De doelstelling van het schooltransport: het zo optimaal mogelijk bieden van de mogelijkheid voor transport van huis naar school, van school naar huis ten behoeve van alle leerlingen op het eiland.

Voorziening in huisvesting:

De eilandsraad of het bestuurscollege draagt overeenkomstig het bepaalde in deze afdeling ten behoeve van de scholen zorg voor de voorzieningen in de huisvesting op het grondgebied van het openbaar lichaam. Deze huisvesting is zodanig dat kan worden voldaan aan de redelijke eisen die het onderwijs aan de huisvesting van scholen in het openbaar lichaam stelt. De eilandsraad of het bestuurscollege behandelt daarbij de door het openbaar lichaam in stand gehouden scholen en de andere scholen op gelijke voet (WPO BES, art. 78).

Prestaties algemeen

Uitvoeren van de Wet primair onderwijs (WPO BES) artikel 5 en 78 door

- Het zorg dragen voor een bestand van bussen die bereid en capabel zijn om de leerlingen op een verantwoorde wijze te transporteren.
- Het reorganiseren van leerlingvervoer;
- Het uitvoeren verordening kleding, voeding en vervoer (per augustus 2014; kan eventueel uitbesteed worden).
- Het subsidiëren van zorgcontract met Stichting Voeding op School.
- Het verstrekken van gelden voor kleding voor die ouders die leerplichtige kinderen hebben maar deze kleding niet kunnen betalen (in samenwerking met MOA).
- Het uitvoeren van het Onderwijshuisvestingsplan Bonaire 2012-2017 i.s.m. OCW;
- Het opstellen van een onderhoudsplan (in samenwerking met R&O);
- Het zorg dragen van onderwijshuisvesting huur gebouw St. Leren is Leuk en noodlokalen SGB.

Prestaties begrotingsjaar

- Het inzetten van meer bussen en -chauffeurs, routes uitbreiden en begeleiders in de bussen inzetten i.v.m. uitbreiding leerlingen en wijken. Profiel buschauffeurs, gedragscode, regels, VOG, EHBO etc. opstellen;
- Het opstellen van verordening voorzieningen huisvesting onderwijs;
- Het voorzien in aanvullende onderwijshuisvesting i.v.m. groei bevolking;
- Het maken van afspraken met elk schoolbestuur over een door het schoolbestuur uit te voeren meerjaren onderhoudsplan.

Capaciteit

NVT

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
578.278	6.874	571.404	764.868	6.000	758.868	893.340	7.000	886.340

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
893.340	7.000	886.340	893.340	7.000	886.340	893.340	7.000	886.340

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

Voeding op School

De subsidie wordt met \$57,000 verhoogd. Steeds meer ouders hebben moeite hun kinderen voorzien van ontbijt naar school te sturen. De armoede is overal te merken. Het is niet mogelijk om in 2015 nog kinderen naar school te laten gaan met een lege maag.

Onderhoud gebouwen \$ 250.0000 S ten behoeve van onderwijs huisvesting

Verzekeringen \$ 22.100 S voor het bekostigen van brandverzekering van het Scholengemeenschap Bonaire;

Subsidies/bijdragen \$ 315.265 S waarvan \$ 121.425 S voor het dekken van de huurovereenkomst van stichting Leren is leuk, \$ 56.000 voor de noodlokalen bij het SGB, \$ 70.000 voor bruidschat ten behoeve van stichting Openbaar Onderwijs Bonaire (OOB), \$57.240 voor huren van EOZ huisvesting en Huur gebouwen \$ 10.600 S voor het gebruik maken van locatie van het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) bij terrein van Trans world Radio (TWR);

Investeringen

Het openbaar lichaam Bonaire heeft een renteloze lening van 19,1 miljoen gekregen ten behoeve van onderwijs huisvesting. De uitgaven ter uitvoering van de in het onderwijshuisvestingsplan Bonaire 2012-2017 afgesproken projecten zullen ten laste van de middelen op de begroting van OCW worden gedaan. De OLB betaalt deze lening in negentien termijnen van elk \$ 1.005.263 in de jaren 2013 tot 2031. Dit bedrag zal in mindering op de vrije uitkering worden gebracht. De aflossingen vallen vrij in het resultaat van de gewone dienst.

Functie**482 Volwassen educatie**

Volwasseneneducatie omvat vormen van onderwijs, bestemd voor personen die het volgen van onderwijs niet als hoofdactiviteit hebben.

Doelstelling

Het bevorderen van vak- en beroepsonderwijs, algemeen vormend avondonderwijs, scholing en vorming in het algemeen, ongeacht geloofsovertuiging, volgens normen, die uit het oogpunt van maatschappelijk zorg aanvaardbaar zijn.

Prestaties algemeen

De taken teneinde de doelstelling te bereiken, die gerekend worden tot secundaire taken van de overheid, worden binnen het kader van door de overheid uitgestippeld beleid uitgevoerd door stichting FORMA. De stichting gaat daarvoor een zgn. zorgcontract aan met het OL Bonaire, waarvoor zij een subsidie ontvangt, waarmee men tezamen met eventuele elders vandaan te werven fondsen en/of donaties de nodige infrastructuur/faciliteiten/mogelijkheden moet scheppen/bieden om de doelstelling te kunnen verwezenlijken.

Prestaties begrotingsjaar

Het ontwikkelen beleid volwasseneneducatie;

Het er op toezien dat er opleidingen, cursussen en trainingen verzorgd worden die gericht zijn op de vraag op de arbeidsmarkt.

Conform de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES dient elk openbaar lichaam een projectbureau in stand te houden dat tot taak heeft:

- Het uitvoeren van de educatieve intake;
- Het beheren van het deelnemersregister;
- Het nemen van een beschikking op een aanvraag voor een kanstraject toelage;
- Het houden van toezicht op de uitvoeringsinstantie.

Op dit moment is er een discrepantie tussen de profilering van het OLB als projectbureau en de werkelijke verantwoordelijkheid die het OLB hiervoor neemt. FORMA vervult behalve de rol van uitvoeringsorganisatie ook een aantal taken van het projectbureau. Deze structuur en organisatie van de projectbureautaken heeft gezorgd voor meerdere knelpunten waardoor besloten is om alle taken van het projectbureau bij Educatie en Welzijn neer te leggen. Dit betekent dat er een aantal fte's bij moeten komen om onder andere de functies van orthopedagoog, trajectbegeleider en medewerker voor oproep-, registratie- en verzuim te vervullen.

Capaciteit

Nvt.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
606.854	0	606.854	681.271	0	681.271	659.301	0	659.301

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
659.301	0	659.301	659.301	0	659.301	659.301	0	659.301

Doelstelling

Voor Bonaire staat de doelstelling centraal dat burgers kennis, informatie en cultuur tot zich nemen zodat zij zich ontwikkelen en bewust en actief deelnemen aan de maatschappij. Daarbij zijn er 3 kerntaken te noemen:

- Kennis en informatie: toegang tot en begeleiding in het zoeken naar en het gebruiken van een algemene informatiecollectie (ook hierbij aandacht voor de nieuwe media) en aanbod van specifieke informatie betreffende Bonaire en de voormalige Antillen.
- Leesbevordering: toegang tot een collectie fictie die aansluit bij het leesgedrag en de behoeftes van de bezoekers en leden.
- Ontmoeting en leesplezier: aspireren om een Sentro di Informashon i Kultura te zijn.

Openbaar Bibliotheek valt onder de directie Samenleving & Zorg.

Prestaties algemeen**Kwaliteitsimpuls personeel**

Om bovenstaande doelstelling te bereiken is het nodig aandacht te besteden aan de kwaliteit van het personeel. De bibliothecaris/bibliotheekmanager moet op Hbo-niveau bibliotheekwerk komen te staan, alle medewerkers op Mbo-niveau bibliotheekwerk.

Er moet veel aandacht worden besteed aan de algemene, professionele houding van alle medewerkers.

Verzelfstandiging Bibliotheek

Het realiseren van autonomie, met daaraan voorafgaand het benoemen van een nieuw bestuur waardoor de bibliotheek los van de overheid komt te staan en zelf richting kan geven aan de te varen koers.

Middels de wijziging van de stichtingsstatuten wordt zelfstandig, daadkrachtig bestuur en exploitatie mogelijk. Deze zelfstandigheid opent tevens de weg naar nieuwe fondsen.

Realisatie van een zorgcontract voor het jaar 2015.

Relatie met scholen en andere instanties

De bibliotheek moet haar expertise en toegevoegde waarde op onderwijs- en organisatorisch gebied bewijzen. De scholen (en andere instanties) moeten overtuigd zijn dat het om een lange termijn visie gaat zodat zij op hun beurt bereid zullen zijn om tijd en energie in de vanuit de bibliotheek geïnitieerde onderwijsprojecten te steken. De bibliotheek moet bereid zijn om in deze eerste fase veel manuren in de scholen (en andere instanties) te investeren om aan te sluiten bij hun behoeften.

Prestaties begrotingsjaar**Doelstelling**

- Openingsuren uitbreiden;
- Aanschaffen nieuwe boeken;
- In werking stellen computers en internet;
- Uitbreiden activiteiten aanbod;
- Draagvlak binnen gemeenschap creëren;
- Automatisering operationeel maken.

Kwaliteitsimpuls personeel

- Kritisch kijken naar personeel, en wie moet worden getraind/opgeleid;
- Bibliothecaris/manager op HBO realiseren.

Verzelfstandiging

- Realisatie van een zorgcontract;
- Fondsenwerving (kan alleen als bibliotheek is verzelfstandigd).

Relatie met scholen en andere instanties

- in kaart brengen met welke partijen ze graag willen samenwerken;
- partijen benaderen; contact leggen of hernieuwen;
- inventariseren op welke punten ze kunnen samenwerken;
- afspraken maken, gezamenlijke doelstellingen formuleren, taken verdelen;
- samenwerkingsconvenant sluiten;
- uitvoeren van gestelde doelen;
- voortbouwen op reeds gelegde contacten;
- mogelijke partners voor samenwerking op Bonaire en daarbuiten inventariseren, aanschrijven en overleg plannen.

Strategische hoofdlijnen	Strategische doelen
Continuïteit	Directeur/bibliothecaris (1.) Personeelsbestand (3.)
Verzelfstandiging	Wijziging statuten (4.) Financiële basis (5.) Verzelfstandiging (9.)
Maatschappelijke relevantie	Duidelijke positionering (2.) Mensen raken (8.)
Samenwerking	Relatie met scholen (7.) Samenwerking (10.)

Voorgesteld wordt om een gratis lidmaatschap voor de jeugd in te stellen met ingang van 2015, dit om zoveel mogelijk jeugdleden te werven en te behouden. Het lidmaatschap voor volwassenen (18 jaar en ouder) kan verhoogd worden tot \$10 per jaar. Boete: \$ 0,25 per boek per week tot een maximaal bedrag van \$3,00 per persoon. Voor de aanschaf van nieuwe boeken zal een bedrag van \$20,000 gereserveerd moeten worden. Hiermee moeten met name de volwassen- en jeugdcollecties moderner worden gemaakt.

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 6 x 1.600 u = 9.600 uren

Werkelijke capaciteit: 6 x 1.600 u = 9.600 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
458.696	102.905	355.791	486.557	127.000	359.557	358.571	2.000	356.571

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
358.571	2.000	356.571	358.571	2.000	356.571	358.571	2.000	356.571

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

Functie**530 Sport**

Indebon is belast met o.a. bewegen en spel op de basisscholen, het voorbereiden van diverse sporten welke worden beoefend met de interinsulaire schoolsporten alsook het begeleiden van andere sporten en activiteiten. Het beheren en onderhouden van sportaccommodaties. De afdeling Indebon valt onder de directie van Samenleving en Zorg.

Doelstelling

- Uitvoering van sport- en recreatiebeleid
- Organiseren van naschoolse sportactiviteiten in de wijken
- Ondersteunen van ouderentehuizen met het organiseren van sportactiviteiten voor de bewoners
- Selecteren en voorbereiden van de selecties die jaarlijks deelnemen aan de interinsulaire schoolcompetitie tussen Aruba, Curaçao en Bonaire
- Talenten detecteren
- Coördineren van het onderhoud aan de sportaccommodaties die in beheer zijn van het OLB

Prestaties algemeen

Het geven van bewegingsleer op de basisscholen, het organiseren van de schoolsport in het algemeen, het organiseren/begeleiden van sportinstellingen en activiteiten, het verhogen van het sportniveau in het algemeen.

Prestaties begrotingsjaar

- Interinsulaire schoolsport
- Koningspelen
- Universiade
- Clinique's

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 14.4 x 1.600 u = 23.040 uren

Werkelijke capaciteit: 12 x 1.600 u = 19.200 uren.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
1.741.582	94.908	1.646.674	1.648.271	86.400	1.561.871	1.705.553	86.400	1.619.153

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
1.619.153	0	1.619.153	1.619.153	0	1.619.153	1.619.153	0	1.619.153

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

In 2015 heeft de afdeling Indebon een Bijzondere Uitkering Buurtsportcoaches. Hiervoor wordt een bedrag van \$ 86.400 gereserveerd.

Voorlichting en promotie \$ 108.800 S voor het promoten van sport in het algemeen en het organiseren van o.a. interinsulaire schoolsport, universiade, koninkrijkspele en clinics.

Doelstelling

Het geven van uitvoering aan het gekozen beleid, met name het behoud en bescherming, ontwikkeling en promotie van het cultureel erfgoed, faciliteren en promotie van culturele en artistieke expressie; bevordering cultuureducatie; verbetering culturele infrastructuur en bevordering culturele samenleving, uitvoering subsidiebeleid. De werkzaamheden worden uitgevoerd door de afdeling SKAL behorend bij de directie Samenleving en Zorg

Prestaties algemeen

Tv- en radioprogramma's, projecten op scholen en buurtcentra's, diverse lokale festivals, Cultuur festival (Siman di Kultura), BONAI, Diverse lokale festivals, Arte di Palabra, Cultuurquiz, Baluarte, Sambarku, Chapi di Lucha, financiële steun aan losse projecten en subsidies volgens zorgcontracten.

Implementeren en monitoren van het actieplan Simadan en het Cultuurbeleid en de daarin voorkomende 'tapushi' (specifieke activiteiten).

Deelname aan conferenties, workshops en inter-eilandelijke en regionale uitwisseling.

Prestaties begrotingsjaar

Betreft reguliere operationele taken en activiteiten onderdeel van de Cultuur kalender.

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 7 x 1.600 u = 11.200 uren

Werkelijke capaciteit: 5 x 1.600 u = 8.000 uren.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
819.840	0	819.840	833.348	0	833.348	863.207	0	863.207

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
863.207	0	863.207	863.207	0	863.207	863.207	0	863.207

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

- Voorlichting en promotie \$ 160.000 ter uitvoering van cultuur kalender. Hieronder valt het promoten van alle culturele traditionele feesten en evenementen met uitzondering van Bonaire- Rincondag, nieuwjaarsborrels, koninklijke onderscheidingen, dodenherdenking en carnaval

Functie	541 Oudheidkunde/musea
----------------	-------------------------------

Onder deze functie vallen gemeentelijke baten en lasten verband houdend met het verzamelen, conserveren, systematisch rangschikken en voor een ieder toegankelijk maken van uitingvormen van cultuur of culturen of dood materiaal door de natuur gevormd, waarbij de bewuste objecten in het algemeen niet worden overgedragen aan het publiek, maar in bezit of bruikleen blijven bij de bedoelde instellingen. Het museum valt onder het beheer van de afdeling SKAL.

Doelstelling

Het geven van uitvoering aan het gekozen beleid, met name het behoud en bescherming en ontwikkeling van het culturele erfgoed in het algemeen, de bevordering van cultuureducatie en cultuurtoerisme.

Prestaties algemeen

Museale expositie, Museumdag, overleg met lokale en regionale musea, aankoop artefacten, productie en facilitatie van Informatiemateriaal, huur gebouwen.

Prestaties begrotingsjaar

Betreft reguliere operationele taken.

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
6.336	0	6.336	7.990	0	7.990	7.490	0	7.490

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
7.490	0	7.490	7.490	0	7.490	7.490	0	7.490

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

Functie	560 Maatsch.leefbaarheid en openluchtrecreatie
----------------	---

Doelstelling

Tot deze functie behoren openlucht recreaties zoals dierentuinen, volksfeesten, carnaval vieringen, bevordering van toerisme en subsidies aan derden voor de openlucht recreatie voorzieningen.

Prestaties algemeen

Volksfeesten: Bonairedag en het bijdragen in de vorm van subsidie o.a. Carnaval (b.v. Fukabo) en Dia di Rincon (FUDEBO) en schoonmaakkosten in verband met Regatta, Dia di Rincon en Carnaval (b.v. Selibon).

Prestaties begrotingsjaar

Betreft reguliere operationele taken met uitbreiding van de wijkfeesten om alle oorspronkelijke wijken van het eiland erbij te betrekken.

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 2de wijz.)			Begroting		
Lasten 2012	Baten 2012	Saldo 2012	Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014
1.901.959	0	1.901.959	1.973.146	0	1.973.146	2.011.978	0	2.011.978

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
2.011.978	0	2.011.978	2.011.978	0	2.011.978	2.011.978	0	2.011.978

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

- Voorlichting en promotie \$ 50.000 S voor het promoveren van o.a. Bonairedag;

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

Subsidies/bijdragen

Voor het vieren van Dia di Boneiru en Dia di Rincon worden per viering voor Aruba, Curaçao en Nederland een totaal van \$10,000 S voor de organiserende comités (\$3,000 Aruba, \$2,000 Curaçao en Nederland \$5,000) ter beschikking gesteld.

Subsidie voor Carnaval (Fukabo) verhoogd van \$12,000 naar \$ 25,000 i.v.m. o.a. 40-jarige viering van carnaval en tumba in het jaar 2015.

Dia di Rincon (Fudeku) verhoogd tot \$ 40.000 S omdat is gebleken dat het niet mogelijk is om de cultuur te representeren met alleen Dia di Rincon. Daarom worden er voorafgaand aan Dia di Rincon 3 avonden "Festival Kanto Krioyo" georganiseerd.

Functie	600 Algemeen beheer sociale voorziening en maatschappelijke dienstverlening
----------------	--

Doelstelling

Unit Maatschappelijke Ondersteuning en Arbeid biedt, op het gebied van sociaal-emotioneel welzijn van het individu, diensten aan ter bevorderingen van het gevoel van welbevinden op diverse terreinen van het menselijk leven. Om dit te bereiken maakt de Unit Maatschappelijke Ondersteuning en Arbeid gebruik van diverse instrumenten om hier kracht bij te verlenen. De afdeling MOA valt onder de directie Samenleving & Zorg.

Prestaties algemeen

Bevorderen van maatschappelijke participatie, participatie onderwijs (wettelijke verplichting), participatie arbeidsmarkt door het inzetten van integrale vormen van ondersteuning (materieel en activerend). Verder houdt de Unit bezig met het verstrekken van eenmalige financiële/materiële steun aan behoeftigen als maatschappelijke ondersteuning in het kader van activerende dienstverlening en participatie.

Het inzetten van beperkte vormen van materiële steun aan doelgroepen middels regelingen voor bijzondere bijstand en /of subsidies. (o.a. tbv tegemoetkoming begrafeniskosten, water- en elektriciteitskosten, brilkosten, schoolontbijt/maaltijd, schoolkleding, basispakket schoolmateriaal etc.)

Prestaties begrotingsjaar

- Begraveniswet
- Schoolbenodigdheden en schooluniformen
- Overbruggingsgelden
- Armoedebeleid
- Hulp bij het ordenen van financiën
- Financiële hulp in crisissituaties
- School en Studie
- Langdurig werkloosheid
- Hulp in crisissituaties op social-emotioneel gebied
- Leerwerk trajecten
- Training Persoonlijke Vorming en Coaching

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 9 x 1.600 u = 14.400 uren

Werkelijke capaciteit: 9 x 1.600 u = 14.400 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
733.817	0	733.817	1.259.802	0	1.259.802	1.672.770	421.000	1.251.770

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
1.251.770	0	1.251.770	1.251.770	0	1.251.770	1.251.770	0	1.251.770

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

De kosten van Vacaturebank en Toeiden naar arbeidsmarkt vallen ten laste van de reguleren kosten van de afdeling MOA.

Voor de uitvoering van de Begrafeniswet BES, Wet primair Onderwijs en overige financiële steun/overbruggingsgelden zoals WEB, crisisopvang en individuele begeleidingstraject etc. wordt een totaal bedrag van \$ 180.000 S gereserveerd. Verder wordt rekening gehouden met zorgcontract ivm voedselpakketten.

Subsidies/bijdragen \$ 190.460 \$ voor het subsidiëren van voedselbank (subsidie Stichting ADRA). Dit is een van de voorbeelden van doorzetten van bestaande projecten die niet meer door AMFO worden gefinancierd. OLB neemt dit voor haar rekening omdat het haar verantwoordelijkheid niet wil ontlopen, maar feitelijk zou hiervoor een aanvulling op de vrije uitkering moeten worden verstrekt want het betreft een nieuwe taak ten opzichte van het verleden. In dit geval zou OLB een beroep moeten doen op artikel 87 van de wet FinBES.

Bijzondere uitkeringen

In 2015 zal het Openbaar Lichaam Bonaire de volgende projecten uitvoeren;

- Noodopvang en begeleiding \$ 221.000
- Schuld Hulp Verlening \$ 200.000

Functie	610 Onderstandverlening
----------------	--------------------------------

Tot deze functie behoren de uitkeringen ingevolge de Besluit Onderstand BES w.o. bijzondere bijstanden. Per 10-10-10 zijn deze taken een Rijkstaak geworden. Vandaar dat we hebben gekozen om de bedragen ter uitvoeren van Begrafeniswet BES, wet primaire Onderwijs en overige financiële steun/overbruggingsgelden onder de functie 600 voortaan te verwerken. Deze functie komt in 2015 te vervallen.

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
284.951	30.000	254.951	655.000	0	655.000	0	0	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

Functie	611 Werkgelegenheid
----------------	----------------------------

Tot deze functie behoren alle voorzieningen, zowel gemeentelijke als van het Rijk, die in het kader van de werkgelegenheid bestaan.

Doelstelling

Het zorg dragen voor de voorbereiding, uitvoering, voortgang en kwaliteit van de beleidsadvisering met betrekking tot arbeidsvoorzieningvraagstukken en het adviseren over de toelating van buitenlandse arbeidskrachten, de afstemming tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt door arbeidsbemiddeling en informatieverstrekking en het ondersteunen, monitoren en evalueren van de uitvoering van het gekozen beleid.

Prestaties algemeen

- Arbeidsmarktbeleid
- Registratie en beheer arbeidsgegevens
- Arbeidsbemiddeling en informatieverstrekking
- Beleidsadvisering tewerkstellingsvergunningen

Prestaties begrotingsjaar

- Het voortzetten van de bijzondere uitkeringen ivm Werkgelegenheid.

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
41.250	44.137	(2.887)	1.180.300	322.600	857.700	1.140.000	1.140.000	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

Bijzondere uitkeringen

- Jobprogramma Horeca/Toersime: \$ 200.000
- Jobprogramma Bouwsector: \$ 300.000
- Jobprogramma Landbouw Veeteelt: \$ 350.000
- Woningverbetering kansarme gezinnen 2: \$ 100.000
- Toeleiding jongeren naar werk 2: \$ 100.000
- Veiligheidsinstituut: \$ 90.000

Functie	620 Maatschappelijke begeleiding en advies
----------------	---

Doelstelling

Het bieden van ondersteuning, begeleiding en (juridisch) advies waardoor de zelfredzaamheid en/of het sociaal functioneren van mensen wordt hersteld of bevorderd. Het geven van organisatorische, inhoudelijke en strategische ondersteuning aan organisaties zodat daar waar nodig zo snel mogelijk effectieve en op een uniforme wijze hulp ingezet kan worden. Deze functie komt in 2015 te vervallen. Maatschappelijk werk zal voortaan onder functie 630 Sociaal cultureel werk/ jeugd – en jongerenwerk : Ondersteuning samenlevingsopbouw vallen.

Prestaties algemeen

- Opheffing van (rechts-)ongelijkheid
- Versterken en deskundigheidbevordering van het NGO-veld
- Organiseren van conferenties en/of workshops ten behoeve van de deskundigheid en uniformiteit binnen het welzijnsveld jeugdzorg.

Prestaties begrotingsjaar

Zie functie 630.

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
103.947	0	103.947	101.350	0	101.350	0	0	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

Functie**630 Sociaal cultureel werk /
jeugd- en jongerenwerk****Doelstelling****Sociaal cultureel werk**

Het bieden van sociaalagogische dienstverlening (op vrijwillige basis) aan personen en groepen, gericht op hun cultureel en maatschappelijk functioneren in de samenleving in de vorm van recreatie, educatie, kunst en cultuur en de ondersteuning van groepen mensen in hun directe leef- en woonomgeving.

Jeugd- en jongerenwerk

Het bieden van gevarieerd basisaanbod van sociaal-culturele voorzieningen voor kinderen en jongeren en jeugdparticipatie ter stimulering van de ontwikkeling of ter preventie van problemen.

Prestaties algemeen**Sociaal cultureel werk**

- Het stimuleren van activiteiten op het gebied van recreatie, kunst & cultuur, educatie & samenlevingsopbouw
- Het beheren en onderhouden van ontmoetingsfaciliteiten ten behoeve van het sociaal cultureel werk
- Het ondersteunen en stimuleren van integrale wijkaanpak

Jeugd en jongerenwerk

- Het bieden van naschoolse opvang voor jeugd & jongeren ter stimulering van de ontwikkeling en ter preventie van problemen.
- Bevorderen van jeugdparticipatie
- Het initiëren van jeugdadviesraad

Prestaties begrotingsjaar**Sociaal cultureel werk**

- Meer activiteiten aanbod voor elk buurthuis
- Betere onderhoud buurthuizen

Jeugd en jongerenwerk

- Jeugdbeleid opstellen
- Uitbreiding aanbod naschoolse opvang voor jongeren
- Intensiveren jeugdparticipatie

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
2.357.816	738.886	1.618.930	3.056.432	1.132.352	1.924.080	3.532.663	1.445.320	2.087.343

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
2.653.663	566.320	2.087.343	2.653.663	566.320	2.087.343	2.653.663	566.320	2.087.343

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

Subsidies/bijdragen: In 2015 zal een aanvullend totaal bedrag van \$ 45.000 aan Fundashon Respeta Mucha, Scouting en Jeugd Cultuurfonds Bonaire i.o gereserveerd.

Verder zal in 2015 de volgende bijzondere uitkeringen worden uitgevoerd.

- Sociale Kanstraject Jongeren SKJ: \$ 566.320
- Integrale wijkaanpak 3: \$ 120.000
- Leer Woon Werkcentrum Jong Bonaire: \$ 109.000
- Integrale wijkaanpak 4: \$ 500.000
- ICT in de wijken: \$ 150.000

Functie**640 Bejaardenzorg****Doelstelling**

Bevordering van het lichamelijke, geestelijke, sociale welzijn en participatie van senioren in de Bonairiaanse samenleving

Prestaties algemeen

- Het subsidiëren en ondersteunen dagopvangcentra ter bevordering van de maatschappelijke participatie van ouderen
- Het vertegenwoordigen van het OLB in het senioren platform
- Het bevorderen mantelzorg
- Het verbeteren zelfstandige woonsituatie van de ouderen
- Het organiseren van gezamenlijke activiteit (bv. in het kader van viering Internationale dag van de ouderen)
- Het bevorderen samenwerking tussen verpleegtehuizen en verzorgingstehuizen en combinatievoorzieningen op wijkniveau (bv. het project Cocari te Rincon)

Prestaties begrotingsjaar

- Het reactiveren senioren platform;
- Het vaststellen van seniorenbeleid.
- Het opzetten van wijkgerichte maatschappelijke voorzieningen voor de Bonairiaanse ouderen;

Capaciteit

Nvt.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
10.807	0	10.807	170.003	151.300	18.703	188.704	150.000	38.704

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
38.704	0	38.704	38.704	0	38.704	38.704	0	38.704

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en rekeninghoudend met de 1ste wijziging 2014 met uitzondering van de volgende posten;

In 2015 wordt een bedrag van \$ 150.000 gereserveerd voor het uitvoeren van de bijzondere uitkering Zelfmanagement 60+ en MIVA.

Functie**650 Kinderopvang****Doelstelling**

Creëren van voorwaarden voor kwalitatief goede kinderopvang zodat alle kinderen van 0 tot 4 jaar zich op verschillende gebieden kunnen ontwikkelen in een veilige omgeving.

Prestaties algemeen

- Het zorgdragen voor kinderopvangbeleid;
- Het uitdragen van visie;
- Het zorgdragen voor richtlijnen (verordening en handleiding);
- Het houden van toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en zo nodig handhaven.

Prestaties begrotingsjaar

- Het uitvoeren van overgangsregeling kindercentra die niet aan kwaliteitseisen voldoen;
- Het invoeren van subsidiemethodiek;
- Het versterken van kwaliteit personeel kinderopvang versterken;
- Het creëren van nieuwe huisvesting kinderopvang.

Capaciteit

Nvt.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
230.268	13.110	217.158	472.200	104.700	367.500	867.500	500.000	367.500

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
367.500	0	367.500	367.500	0	367.500	367.500	0	367.500

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 met uitzondering van de volgende posten;

Subsidies/bijdragen met \$ 367.500 S ter uitvoering van o.a. de Kinderopvangverordening. Verder wordt rekening gehouden met de bijzondere uitkering Versterking Kinderopvang voor een totaal bedrag van \$ 500.000.

Functie	651 Dagopvang gehandicapten
----------------	------------------------------------

Doelstelling

Bevorderen van emancipatie, maatschappelijke participatie en volledige integratie van minder validen/gehandicapten op Bonaire.

Prestaties algemeen

- Het bevorderen van zelfredzaamheid van gehandicapten op Bonaire;
- Het stimuleren van sociale veiligheid en verbetering van de woonsituatie van gehandicapten/minder validen;
- Het opzetten van een overkoepelend platform voor gehandicapten op Bonaire.

Prestaties begrotingsjaar

- Het ontwikkelen van een gehandicapten/minder validen beleid in samenwerking met belangenorganisaties op dit gebied
- Het stimuleren en ondersteunen bewustwordingscampagne toegankelijkheid van de verschillende belangenorganisaties.
- Het organiseren van een mini conferentie

Capaciteit

Nvt.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
19.027	0	19.027	29.200	0	29.200	58.100	0	58.100

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
58.100	0	58.100	58.100	0	58.100	58.100	0	58.100

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

In het bestuursprogramma 2011-2015 is het bevorderen van emancipatie, maatschappelijke participatie en volledige integratie van minder validen op Bonaire een prioriteit. Dit kan door het stimuleren van de bewustwordingscampagne door belangenorganisaties

Functie**700 Algemeen beheer
volksgezondheid**

De Afdeling Publieke Gezondheidszorg is een leidende afdeling binnen een goed gestructureerde publieke gezondheidszorg, waarbij door het (laten) uitvoeren van preventie activiteiten de gezondheid van de algehele bevolking en risicogroepen ((jeugd en jongeren; ouderen; gehandicapten en migranten) van Bonaire wordt bewaakt, beschermd en bevorderd. De afdeling publieke gezondheidszorg is voor het lokaal bestuur een vanzelfsprekende deskundige partner met een adviesrol en voor de inwoners van Bonaire een herkenbare organisatie die investeert in het bundelen van krachten en het stimuleren van samenwerking met alle relevante partners, waarbij deskundigheid, professionaliteit, betrouwbaarheid, klantgerichtheid, ondernemingszin en aandacht voor kwaliteit voorop staan.

Als extra taak draagt de afdeling Publieke Gezondheidszorg voor de Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR). Het bestuur van elk BES eiland heeft als taak het organiseren van de geneeskundige hulpverlening op hun eiland met het oog op eventuele zware ongevallen, rampen, en crisissituaties. De afdeling Publieke Gezondheid valt onder de afdeling Samenleving en Zorg.

Doelstelling

- Het bewaken, beschermen, handhaven en bevorderen van de volksgezondheid en openbare hygiëne door onderzoek, monitoring, surveillance & beleid.
- Het bevorderen van de inhoudelijke opbouw van een sterke publieke gezondheidszorg & GHOR.

Prestaties algemeen

- Beleid & Onderzoek op het gebied van (publieke) gezondheidszorg.
- Coördineren, faciliteren, stimuleren en (laten) uitvoeren van preventieprojecten ten behoeve van de bevolking op het terrein van publieke gezondheidszorg.
- Het bevorderen van de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming ervan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.
- Het coördineren van de inzet van de geneeskundige diensten wanneer er zich een ramp voordoet. De GHOR is hierbij verantwoordelijk voor de geneeskundige hulpverlening, psychosociale hulpverlening en de preventieve openbare gezondheidszorg.
- Het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen.
- Het bevorderen van medisch milieukundige, technische hygiënezorg en psychosociale hulp bij rampen bij rampen.

Prestaties begrotingsjaar

- Project versterking publieke gezondheid. Versterken en verder opbouw van alle secties (sectie beleid & onderzoek, sectie gezondheidsbevordering en ziektepreventie, sectie Infectieziektenbestrijding & Jeugdgezondheidszorg (0-19 jaar & vector controle).
- Preventienota.
- Opbouw registratie van non-communicable diseases en risicofactoren.
- Contractmanagement (gedeeltelijk, voor JGZ) CJG en mogelijk ook andere organisaties.
- Verder opbouw en organisatie van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR) en zorgen voor de nodige middelen en deskundigheidsbevordering voor de betrokken actoren (op het terrein van de GHOR).

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 14.9 x 1.600 u = 23.840 uren

Werkelijke capaciteit: 13 x 1.600 u = 20.800 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 2de wijz.)			Begroting		
Lasten 2012	Baten 2012	Saldo 2012	Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014
292.329	0	292.329	613.093	146.400	466.693	1.156.051	300.000	856.051

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
856.051	0	856.051	856.051	0	856.051	856.051	0	856.051

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

Personeel van derden

Voor het uitvoeren van gedoogbeleid genotindustrie Bonaire wordt een bedrag van \$ 15.600 S gereserveerd.

In 2015 zal het OLB een bedrag van \$ 300.000 uitgeven aan de Bijzondere uitkering Publieke zorg BU. De volgende kosten zullen onderdeel maken van de bijzondere uitkering.

Het Openbaar Lichaam Bonaire heeft een aantal taken in het kader van toezicht op en inspectie kinderopvang, peuterspeelzalen en technische hygiene. De kosten (exclusief de salariskosten), die hiermee gemoeid gaan (transport, deskundigheidsbevordering, registratiesysteem, enz), worden geschat op \$ 20.000 voor het jaar 2015.

Personeel van derden

Om haar verantwoordelijkheden te kunnen dragen, dient de afdeling Publieke Gezondheidszorg goed georganiseerd en sterk opgebouwd te zijn, met daarbij een sterk opgebouwde afdeling Publieke Gezondheidszorg (GGD), gebaseerd op de Wet Publieke Gezondheid. Aangezien de afdeling publieke gezondheidszorg zich in een opbouwfase bevindt, is het raadzaam om een bedrag te reserveren om eventuele ervaren deskundige derden (uit de omgeving) in te kunnen inhuren. De kosten worden geschat op \$ 30.000 per jaar.

Functie**710 Preventieve en curatieve
gezondheidszorg**

De Afdeling Publieke Gezondheidszorg (GGD) van de Directie Samenleving & Zorg is een leidende afdeling binnen de publieke gezondheidszorg, waarbij door het (laten) uitvoeren van preventie activiteiten de gezondheid van de gehele bevolking en risicogroepen (jeugd 0-19jr); ouderen; gehandicapten, migranten e.a.) van Bonaire wordt bewaakt, beschermd en bevorderd. Het Openbaar Lichaam Bonaire is verantwoordelijk voor preventie en het bevorderen van de gezondheid, veiligheid en welzijn van de burgers. Verder draagt het OLB gedeeltelijk (utiliteitskosten van de decompressietank) bij het behandelen van patiënten na een duikongeval of na verwijzing van een specialist voor wondbehandeling.

Doelstelling

Het bewaken, beschermen/ handhaven en bevorderen/verbeteren van de volksgezondheid; door voorlichting, advies, gezondheidsprogramma's en afstemming tussen betrokken actoren. Hierdoor kunnen we gezondheidswinst realiseren en consolideren.

Prestaties algemeen

- Gezondheidsvoorlichting en opvoeding en projecten
- Infectieziektenbestrijding
- Jeugdgezondheidszorg
- Ouderengezondheidszorg
- Uitvoering rijksvaccinatieprogramma

Prestaties begrotingsjaar

- Preventieprogramma's / projecten gericht op verschillende voor Bonaire actuele gezondheidsproblemen (obesitas, diabetes & hypertensie, overmatig gebruik of misbruik genotmiddelen)
- Terugkomende projecten en reguliere taken infectieziekten bestrijding (campagnes dengue bestrijding & influenza, aansturing plan van aanpak dengue, ondersteuning bij Jeugd vaccinatieprogramma's, reisvaccinaties, monitoring –en registratiesysteem en onderhoud voor diverse infectieziekten)
- Activiteiten jeugdgezondheidszorg
- Activiteiten ouderengezondheidszorg

Capaciteit

NVT

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
466.704	101.981	364.723	603.729	65.200	538.529	336.700	91.000	491.400

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
271.700	26.000	245.700	245.700	0	245.700	245.700	0	245.700

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig
S= Structureel

Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar

- De jeugdgezondheidszorg (0-4 jaar) wordt in de komende jaren verder versterkt en verbeterd. De kosten worden geschat op \$ 30.000 in het jaar 2015.

Personeel aan derden

In 2015 wordt een totaal bedrag van \$ 38.500 gereserveerd voor het ondersteunen van immunisatie arts, opzetten school gezondheidszorg en het ondersteunen epidemioloog en entomoloog.

De afdeling Publieke Gezondheid zal in 2015 de volgende bijzondere uitkeringen uitvoeren:
Preventie genotmiddelen gebruik \$ 65.000 en WE CAN YOUNG \$ 26.000

Functie**720 Slachthuizen****Doelstelling**

Uitvoeren van de op de volksgezondheid gerichte werkzaamheden ten behoeve van het slachten en keuren van geslacht vlees en vee en uitvoering van de handhavende taken op het gebied van voedselveiligheid. Het uitbreiden van de groep slachters met twee slachters, omdat de slachtingen fors waren toegenomen. Aanschaf van een nieuw koelcel voor het koelen en bewaren van geslacht vlees. Het op de volksgezondheid gerichte werkzaamheden tbv het slachten en de uitvoering van de handhavende taken op het gebied van voedselveiligheid. Het personeel van slachthuizen valt onder Directie Ruimte en Ontwikkeling en Toezicht en Handhaving. De personeelskosten van de slachters vallen onder functie 341 en de keurmeesters onder functie 300. Op deze functie worden de kosten van de huisvesting van het Slachthuizen gebouw en opbrengsten van keuring van vee verantwoordt.

Prestaties algemeen

Het geven van meer voorlichting en instructies;
handhaving van wet- en regelgeving op het gebied van vee, vlees, vis en overige dierlijke producten, waaronder de controle op vlees- en visverwerkende bedrijven;
handhaving van het slachtverbod voor vee en keuring van vee.

Prestaties begrotingsjaar

- Het bevorderen van controle teneinde de doelstellingen te kunnen waarborgen.
- Door renovatie van het slachthuis in het eerste kwartaal van 2012, was deze gesloten;
- Door de tijdelijke sluiting van het slachthuis voor renovatie werkzaamheden, moest het slachten en dus het keuren worden stilgelegd.
- Na de renovatie is het slachten weer begonnen en konden de keuringen ook gewoon doorgaan

Capaciteit

NVT personeel valt onder directie RO en TH

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
145.068	7.414	137.654	174.342	15.000	159.342	10.800	7.500	3.300

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
10.800	7.500	3.300	10.800	7.500	3.300	10.800	7.500	3.300

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig
S= Structureel

Functie**721 Reiniging****Doelstelling**

Doelstelling is om Bonaire een deugdelijke, betrouwbare afval ophaaldienst te exploiteren en om ons eiland zo schoon mogelijk te krijgen en houden. Dit met de beperkte middelen die hiervoor voorhanden zijn.

Prestaties algemeen

Onder deze functie wordt onder andere verstaan de afvalverwerking, zoals die door Selibon wordt uitgevoerd en de aanvullende reinigingstaken die door Selibon worden verricht.

Om Bonaire schoon te krijgen en houden wordt op basis van een zorgcontract met Selibon afgesproken dat ze het afval wekelijks bij de huizen en bedrijven afhalen. Daarnaast zijn er nog een aantal afspraken met Selibon. Voor deze activiteiten ontvangt Selibon subsidie en krijgt het via WEB rechtstreeks een vergoeding per huishouding en bedrijf. Bijzondere reinigingsactiviteiten worden aanvullend in rekening gebracht.

Prestaties begrotingsjaar

Betreft reguliere operationele taken.
Beheren van stortplaats Morotin
Uitvoering Afvalbeleid

Capaciteit

Nvt.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
2.323.846	1.166.564	1.157.282	2.540.745	1.160.000	1.380.746	2.647.000	1.167.000	1.480.000

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
2.647.000	1.167.000	1.480.000	2.647.000	1.167.000	1.480.000	2.647.000	1.167.000	1.480.000

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig
S= Structureel

In 2015 wordt een bedrag van \$ 1.480.000 voor SELIBON NV gereserveerd. Het bedrag bestaat uit een verhoging van 15 %, uit middelen om stortplaats Morotin te beheren en om Afvalbeleid te kunnen uitvoeren.

Functie **722 Riolering en waterzuivering**

Doelstelling

Het openbaar lichaam wordt verantwoordelijk gehouden voor het beheer en onderhoud van het rioleringsstelsel en de rioolwaterzuiverings installatie. Het ligt in de bedoeling om dit door het WEB te laten uitvoeren

Prestaties algemeen

Beheer en onderhoud van rioleringsstelsel en rioolwater zuiverings installatie.

Prestaties begrotingsjaar

Doorontwikkelen van deze nieuwe taak. Op het moment van opmaken van deze begroting was nog niet bekend welke kosten hiermee zijn gemoeid c.q. hoe dit financieel zal worden gedekt. Meest voor de hand liggend is ophoging van de vrije uitkering conform art 87 Wet FinBES. In ieder geval is duidelijk dat deze kosten niet kunnen worden afgewenteld op de bevolking van Bonaire. Nederland zal hierin zijn verantwoording moeten nemen.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
616.830	0	616.830	0	0	0	0	0	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig
S= Structureel

Dit bedrag komt vrij omdat de kosten vanuit andere financieringsbronnen worden gesubsidieerd.

Doelstelling

De afdeling Milieu en Natuurbeheer zorgt voor het formuleren, aansturen en controleren van het beleid met betrekking tot milieu en natuur.

- Het ontwikkelen en uitvoeren van het algemeen beleid, het vergunningsbeleid en de vestigingsregelingen;
- opstellen van goed onderbouwde adviezen aan het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire;
- natuur en milieu communicatie en de
- toetsing van vergunningsaanvragen.

De personeelskosten van de Unit Milieu vallen onder de directie Ruimtelijk Ontwikkeling afdeling Beleid en Projecten bij functie 002. Bij de functie 723 worden de subsidies van Stinapa en bijzondere uitkeringen die betrekking hebben op Natuur & Milieu verantwoordt.

Prestaties algemeen

- Uitwerken Natuurbeleidsplan;
- Uitwerken Milieubeleidsplan;
- Opstellen Afvalbeleidsplan;
- Uitvoeren programma afvalbeleidsplan;
- Opstellen Nominatiedossier Werelderfgoed;
- Opstellen Delfstoffenbeleidsplan;
- Regenwater structuurplan (integrale watermanagement);
- Duurzaam bodembeleid;
- Wet Vrom-BES Inrichtingen en activiteitenbesluit;
- MER procedures;
- Uitvoeren programma Duurzaam Bonaire (Masterplan).

Prestaties begrotingsjaar

- Het opstellen en updaten van plannen zoals regenwater structuur en Natuur en Milieu beleid en verordening natuur & beheer. Deze kosten worden verantwoordt onder de afdeling Beleid en projecten Ruimte en Ontwikkeling.

Capaciteit

NVT personeel valt onder directie RO afdeling Beleid en Projecten functie 002.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} ijk.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
298.829	0	298.829	339.758	0	339.758	796.307	722.000	74.307

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
523.307	449.000	74.307	289.307	215.000	74.307	124.307	50.000	74.307

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig
S= Structureel

Subsidies/bijdragen

Het OLB heeft een totaal bedrag van \$ 74.307 gereserveerd voor STINAPA.

In 2015 zal de volgende bijzondere uitkeringen worden uitgevoerd;

- Goat eradication and control in Washington Slagbaai en National Park \$ 113.000
- Duurzame Landbouw en Plattelandsontwikkeling \$ 509.000
- World heritage nomination Bonaire National Marine \$ 100.000

Bonaire is staatkundig een Openbaar Lichaam geworden. Dit heeft tot gevolg dat het bestuur van het Openbaar Lichaam Bonaire en de rijksoverheid gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor kwalitatieve voorzieningen op het gebied van de gezondheidszorg op Bonaire. Nederland is hierbij verantwoordelijk voor de curatieve zorg en het Openbaar Lichaam Bonaire voor de uitvoering van Publieke Gezondheidszorg, waarbij preventie, gezondheidsbewaking, gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering centraal staan. Er geldt nu nieuwe wet- en regelgeving voor de publieke gezondheidszorg vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Bonaire zal op het gebied van Publieke Gezondheidszorg langzamerhand aan de normen en standaarden van de Nederlandse wetten gaan voldoen en daarvoor zullen simultaan op verschillende vlakken investeringen moeten plaatsvinden. In het inrichtingsplan is de voormalige afdeling Hygiënische dienst gesplitst in de afdelingen Vectorcontrole en Handhaving Zorg & Samenleving. Vectorcontrole valt onder de directie Samenleving & Zorg en Handhaving Zorg & Samenleving onder Directie Toezicht & Handhaving.

Doelstelling Handhaving Zorg & Samenleving

Door opsporen, handhaven, bewaken en toezicht houden en informatieverschaffing, een bijdrage leveren aan de gezondheidsbescherming van de Bonairiaanse bevolking. Het zorg dragen voor de beleidsadviesering met betrekking tot gezondheidsbescherming en de beheersing van de daaraan verbonden kosten van het Openbaar lichaam Bonaire, alsmede het ondersteunen, monitoren en evalueren van het gekozen beleid.

Prestaties algemeen Handhaving Zorg & Samenleving

- Het bewaken van de openbare hygiëne en het identificeren van hygiënische problemen
- Voorlichting en opvoeding op het gebied van hygiëne, voedselveiligheid en warenkeuring
- Begeleiden en keuren van lokaliteiten conform Drank en Horeca (preoperationele keuring)
- Toezicht houden gedurende publieke activiteiten conform APK (evenementen en buffet vergunning)
- Begeleiden en keuren van personen, middelen en voertuigen conform ventvergunning.
- Preventie van dengue in samenwerking met afdeling infectieziekten
- Toezicht en controle op warenwet door het uitvoeren van controlewerkzaamheden op het gebied van de openbare hygiëne en het verrichten van keuringen van personen die werken met eet en drinkwaren

Prestaties begrotingsjaar Handhaving Zorg & Samenleving

- Voorlichting en educatie ter bevordering van hygiëne, warenkeuring en voedselveiligheid
- Het geven van voorlichting aan scholen, groepen en bedrijven.
- Het geven van advies aan het BC op het gebied van voedselveiligheid en openbare hygiëne
- Het organiseren van diverse bewustwording campagnes
- Toezicht en controle op warenwet (o.a. import goederen)
- Toezicht en controle op restaurants en eetgelegenheden en alle andere zaken die eet- en drinkwaren verkopen
- Toezicht en controle van de openbare hygiëne en het identificeren van hygiënische problemen
- Controle op kleine vaartuigen die producten invoeren bij de Haven
- Controle uitvoeren in samenwerking met Scheepvaartinspectie (RCN) (b.v. Ship Sanitation)
- Werken in diverse taskforces

Doelstelling Vectorcontrole

- De afdeling Openbare Hygiëne heeft de volgende doelstellingen om haar visie en missie te verwezenlijken:
- Door opsporen, handhaven, bewaken en toezicht houden en informatieverschaffing een bijdrage leveren aan de gezondheidsbescherming van de Boneriaanse bevolking.
- Het zorgdragen voor de beleidsadviesering met betrekking tot gezondheidsbescherming en de beheersing van de daaraan verbonden kosten van het Openbaar lichaam Bonaire, alsmede het ondersteunen, monitoren en evalueren van het gekozen beleid.

Prestaties algemeen Vectorcontrole

- Het vastleggen van beleid en uitvoering
- Het bewaken van de openbare hygiëne en het identificeren van hygiënische problemen
- Voorlichting en opvoeding op het gebied van hygiëne
- Preventie van Dengue
- Vector controle

Prestaties begrotingsjaar Vectorcontrole

- Voorlichting ter preventie van het gezondheidsprobleem Dengue
- Toezicht op het roeren van grafkelders
- Extra Voorlichting op het gebied van GKMB
- Vectorcontrole
- Reguliere taken

Werkzaamheden/taken HD

Het maken van certificaten van Vrijstelling van Sanitaire Controle
Het roeren van grafkelders
Bestrijding van ratten
Toezicht op transport en opslag van gevaarlijke stoffen
Toezicht op bestrijdingsmiddelen
Controle op waterreservoirs tegen muggen (Aedes aegyti)
Controle van schepen tegen muggen (Aedes aegypti)
Controle van fruitbarkjes
Sputten en roken tegen Aedes Taeniorhynchus
Roken in de wijken
Toezicht op hygiëne in het algemeen
Het nemen van watermonsters
Controle van restaurant en eetgelegenheden
Keuringskaarten
Keuring van lokaliteiten voor vergunning
Keuring van voertuigen voor Ventvergunning
Het geven van voorlichting aan scholen, groeperingen en bedrijven
Toezicht op Supermarkt, Warenhuis, Toko en Tienda
Toezicht op bakkerijen en slagerijen
Toezicht op slachthuis
Toezicht op Landfill
Werken in diverse Taskforces
Het assisteren bij een ramp
Het begeleiden van diverse instellingen en bedrijven bij het transporteren van afvalstoffen
Toezicht op hygiëne, eet- en drinkwaren gedurende publieke activiteiten.
Ship sanitation

Capaciteit

Handhaving Zorg en Samenleving

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 8 x 1.600 u = 12.800 uren

Werkelijke capaciteit: 8 x 1.600 u = 12.800 uren

Vectorcontrole

Volgens inrichtingsplan is het personeel werkzaam bij Vectorcontrole onder Publieke Gezondheid geplaatst.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
714.869	30.467	684.402	733.612	30.000	703.612	489.447	30.000	459.447

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
489.447	30.000	459.447	489.447	30.000	459.447	489.447	30.000	459.447

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

Op het gebied van voorlichting zal er meer aandacht besteed worden door gebruik te maken van voorlichtingsmateriaal en het bezoeken van radioprogramma's met specifieke thema's op het gebied van de openbare hygiëne, voedselveiligheid en preventie.

De controles zullen worden uitgebreid naar de avonduren en in de weekenden, omdat bepaalde bedrijven alleen na kantooruren opengaan en dus overdag niet te controleren zijn.

Ook uitbreiding van de controles op de kwaliteit van drinkwater door het doen van meer watermonster afname, zal in het komend jaar gestalte krijgen.

De inspecteurs worden momenteel getraind en volgen specifieke opleiding op het gebied van voedselveiligheid. Dit zal de inspecteurs in de gelegenheid stellen om specifieke controles uit te voeren op meerdere gebieden de onder de Warenwet ressorteren. Het zou de kwaliteit van de werkzaamheden zeker ten goede komen als elke medewerker een ipad/tablet tot hun beschikking kunnen hebben om a la minuut bevindingen tijdens controle digitaal vast te kunnen leggen.

Functie	822 Overige Volkshuisvesting
----------------	-------------------------------------

Doelstelling

De afdeling Planologie en Bouw zorgt voor het formuleren, aansturen en controleren van beleid met betrekking tot de ruimtelijke ordening, de volkshuisvesting, de bouw en de monumenten zowel boven als ondergronds. Volgens het inrichtingsplan is deze afdeling onderdeel geworden van de afdeling Beleid en projecten bij de directie Ruimte en Ontwikkeling. Op deze functie worden begrotingsteun voor Fundashon Cas Boneriano en opbrengsten van bouwleges verantwoordt.

Prestaties algemeen

- Het toetsen van initiatieven aan het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan Bonaire (ROB);
- Het communiceren inzake het ROB;
- (laten) opstellen van beleidsnota's, zoals welstandsnota;
- Het deelnemen in uitvoering van het SEI project 'Integrale Wijkaanpak';
- Het adviseren o.a. in juridische procedures, erfpachtuitgifte, handhavingzaken;
- Het updaten Bouw- en Woningverordening Bonaire;
- Het mede opstellen van grondbeleid;
- Het afhandelen bouw- en sloop aanvragen;

Prestaties begrotingsjaar

- Aanpassen van ROB
- Updaten Bouw- en Woningverordening Bonaire;
- Uitvoeren van welstandsnota/beeldkwaliteitsplan

Capaciteit

NVT personeel is geplaatst bij Beleid en projecten functie 002

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
1.214.216	250.932	963.284	1.301.839	901.839	814.282	733.348	250.000	483.348

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
733.348	250.000	483.348	733.348	250.000	483.348	733.348	250.000	483.348

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

Functie**910 Reserveringen en
voorzieningen**

Tot deze functie behoren:

- a) Reserves van de algemene dienst;
- b) Voorzieningen van de algemene dienst;
- c) Reserves en voorzieningen van takken van dienst, bedrijven en derden.

Doelstelling

- Het ontwikkelen en uitvoeren van reserveringsbeleid (Financiële beheersverordening) en het bewaken van onder- en overschrijdingen van de vastgestelde boven- en ondergrenzen.
- Mede met dit reserveringsbeleid een kwalitatief goed financieel beheer bewerkstelligen
- Het vormen van een algemene reserve als buffer voor het opvangen van financiële tegenvallers, welke niet in de exploitatie opgevangen kunnen worden.
- Het vormen van bestemmingsreserves voor toekomstige investeringen of uitgaven, welke het jaarlijkse investeringsniveau en/of exploitatie te boven gaan
- Het vormen van voorzieningen met als voornaamste doel, het egaliseren van fluctuaties in de exploitatielasten en het afdekken van bekende risico's

Prestaties algemeen

Nu de schuldsanering (nagenoeg) is afgerond, krijgt Bonaire te maken met een (licht) positief eigen vermogen. De negatieve financiële uitgangspositie van Bonaire zorgde er voorheen voor dat er nog niet kon worden toegewerkt naar het uitvoeren van deze beleidsvoornemens. Inmiddels lijkt het erop alsof weer voorzichtig kan worden toegewerkt naar verdere verbeteringen en kunnen er (bestemmings-)reserves en voorzieningen worden opgebouwd.

Prestaties begrotingsjaar

In 2015 zal verder worden toegewerkt naar een situatie waarbij de accountant goedkeurende controle verklaring zal afgeven. Het verder saneren van balanswaarderingen en het in beeld brengen en uiteindelijk elimineren van risico's wordt verder ontwikkeld en nu er sprake is van een licht positief eigen vermogen kan aan verdere opbouw van reserves en voorzieningen worden gewerkt.

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

Functie**911 Geldleningen****Doelstelling**

Het is het openbaar lichaam Bonaire niet toegestaan geld te lenen op de vrije kapitaalmarkt. Wel is het verantwoordelijk voor de aflossing van voor het ingaan van de Algemene Maatregelen van Rijks Bestuur aangegane leningen. Verder is wettelijk geregeld dat aanvullend op de vrije uitkering financiering ten behoeve van investeringen kunnen worden gearrangeerd bij BZK en andere ministeries. De rente vrije aflossing van deze financiering gebeurt conform de economische levensduur en gaat ten laste van de vrije uitkering.

Prestaties algemeen

Het OLB is door de bestaande wetgeving en beperkte financiële ruimte volstrekt afhankelijk geworden van bijdragen vanuit de ministeries. Dit probleem is kenbaar gemaakt tijdens de bestuurlijke overleggen. Op dit moment is nog niet duidelijk of hiervoor een oplossing kan worden gevonden. In de brief met betrekking tot kabinetsstandpunten wordt het probleem met betrekking tot onderhoudsachterstanden erkend.

Prestaties begrotingsjaar

Door dit kabinetsstandpunt zal OLB al of niet actief naar financieringen zoeken teneinde diverse maatschappelijk en/of economisch verantwoorde investeringen te kunnen doen. Zodra hier mogelijkheden voor zijn zal financiering worden gevraagd op basis van artikel 89 van de Wet FinBES. Als dat niet mogelijk blijkt zullen alternatieven moeten worden bedacht. Daarbij wordt onder meer gedacht aan het opzetten van PPS-constructies. Daarbij moet bedacht worden dat Bonaire nooit op eigen kracht de achterstanden zal kunnen wegwerken.

Vanaf 2012 is Bonaire zeer actief in het starten en verder uitwerken van een z.g. "meerjaren investeringsplan Bonaire".

Capaciteit

N.v.t.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 2de wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

Tot deze functie van de kapitaaldienst behoren de aflossing van langlopende geldleningen.

- Conform de gemaakte afspraken in het kader van het Financiële Afhandeling Overgangssituatie BES (FAO BES) dient het openbaar lichaam Bonaire in opdracht van het ministerie van BZK per saldo een totaal bedrag van \$ 944.965 terug te betalen. Dit bedrag zal over vijf jaren worden verspreid en zal vanaf 2014 op de Vrije uitkering worden ingehouden. Deze aflossing van afgerond \$ 190.000 zal worden afgewikkeld in de balans en vrijkomen in het resultaat van de begrotingsjaar 2015.

Functie	912 Vrijgekomen middelen
----------------	---------------------------------

Tot deze functie worden uitsluitend gerekend de op de kapitaaldienst tot uitdrukking te brengen vrijgekomen middelen door: afschrijvingen op geactiveerde kapitaaluitgaven

- aflossingen van verstrekte langlopende geldleningen aan derden.

Doelstelling

Binnen de sytematiek van het baten en lastenstelsel, welke door het Besluit Begroting en Verantwoording BES is voorgeschreven, worden investeringen met een meerjarig (economisch) nut geactiveerd. Dat wil zeggen dat de lasten van deze investeringen niet in één begrotingsjaar genomen worden, maar dat deze lasten verdeeld worden over het totaal aantal jaren van de (verwachte) economische levensduur. Dit houdt in dat de afschrijvingslast op termijn weer vrijvalt. Op de voormalige Kapitaaldienst, nu de investeringsstaat genoemd, wordt dit bedrag weergegeven. Binnen de exploitatie (Gewone Dienst) wordt deze functie niet gebruikt.

Prestaties algemeen

De doelstelling van deze sub-functie is om de financiële consequenties weer te geven van de vrijval van kapitaallasten (in het bijzonder de afschrijvingslasten).

Prestaties begrotingsjaar

Betreft reguliere operationele taken

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

Tot deze functie van de kapitaaldienst behoren de vrijgekomen middelen.

- In 2015 bedraagt de vrijgekomen middelen \$ 1.384.183.

Functie 913 Dividenden**Doelstelling**

Jaarlijks een acceptabel dividend, voortvloeiend uit een optimale bedrijfsvoering bij de diverse overheids-NV's

Prestaties algemeen

De laatste jaren komt er geen dividend meer vrij via BHM. Dit gebeurt nog wel vanuit OTB.

Prestaties begrotingsjaar

In 2015 zal een gezamenlijk met BHM te ontwikkelen dividendbeleid tot afronding worden gebracht. Per saldo is er via BHM maar weinig ruimte om dividenden uit te keren. In het dividend beleid staan de criteria die hierbij dienen te worden gehanteerd. Dit beleid is uiteraard breder dan alleen de dividendkwestie. Ook transparantie, maatschappelijke relevantie en adequate bedrijfsvoering zullen hierbij een rol spelen.

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
0	0	0	0	500.000	500.000	0	500.000	500.000

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015	Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017
0	500.000	500.000	0	500.000	500.000	0	500.000	500.000

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

Doelstelling

Het heffen en innen van lokale belastingen

Prestaties algemeen

Ten aanzien van het heffen en innen van lokale belastingen is er in 2011 een nieuwe situatie ontstaan bij het ingaan van het nieuwe fiscale stelsel. In de aanloop naar die situatie zijn voorbereidingen getroffen in samenwerking met de Belastingdienst/CN. Die hebben ertoe geleid dat de Belastingdienst/CN voor de inning zorgdraagt. De heffing daarentegen blijft verantwoordelijkheid van het openbaar lichaam Bonaire en specifiek voor het Hoofd Financiën als heffingsambtenaar.

Een van de besluiten in het staatkundige hervormingstraject is de keuze om grondbelasting een lokale aangelegenheid te laten zijn en vastgoedbelasting een rijksaangelegenheid. Deze keuze heeft verstrekkende consequenties, ook in de samenwerking met de Belastingdienst/CN. Dit omdat beide belastingvormen complementair zijn en geen overlap vertonen. Particulieren en bedrijven betalen of Grondbelasting of Vastgoedbelasting. Dit betekent dat als er mutaties plaatsvinden van de ene naar de andere situatie, dit direct gevolgen heeft voor zowel de Belastingdienst/CN als het OLB. Het is de uitdaging om de zaken met betrekking tot de lokale belastingen de komende tijd steeds verder te verbeteren en te professionaliseren.

Prestaties begrotingsjaar

In 2015 wordt verder gestalte gegeven aan de handhaving toeristenbelasting en verhuurautobelasting. Daarvoor is een handhavingsplan geregeld, die ertoe gaat leiden dat iedereen eerst goed op de hoogte wordt gebracht van de wetgeving en de verplichtingen die de toeristenbranche heeft ten aanzien van het doen van aangifte en het betalen van toeristenbelasting. Gaandeweg zal de nadruk op controle worden gelegd. Dit laatste zal met name in 2015 gestalte worden gegeven.

Verder zal bekeken worden of het nodig is bepaalde belastingsystemen te vervangen. De systemen die we nu gebruiken lijken wat verouderd. Alvorens hiertoe over te gaan wordt eerst met onze leverancier bepaald wat de mogelijkheden en beperkingen zijn van de huidige systemen. Mogelijk dat er ook andere systemen worden bekeken.

Capaciteit

Nvt.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
1.346	7.851.661	(7.850.315)	0	7.950.000	(7.950.000)	0	8.700.000	(8.700.000)

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
0	8.700.000	8.700.000	0	8.700.000	8.700.000	0	8.700.000	8.700.000

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

In 2015 zal het Openbaar Lichaam Bonaire de volgende belastingen verwachten;

- Motorrijtuigenbelasting \$ 2.500.000
- Logeergastenbelasting \$ 1.700.000
- Verhuurbelasting \$ 650.000
- Grondbelasting \$ 1.200.000
- Opcenten \$ 1.200.000
- Naast belastingen wordt aan Precariorechten \$ 700.000 verwacht.

Functie**921 Vrije uitkeringen****Doelstelling**

Komen tot een realistische vrije uitkering, gebaseerd op referentie kaders die uitgaan van een acceptabel voorzieningenniveau. Vertalen van ontwikkelingen t.a.v. de vrije uitkering naar consequenties voor de begroting en van daaruit te bepalen beleidskeuzes van het openbaar lichaam Bonaire.

Prestaties algemeen

Begin 2012 is onze vrije uitkering aanzienlijk verhoogd tot de onderkant van de bandbreedte zoals berekend n.a.v. diepgaande analyse van een onafhankelijk onderzoeksbureau Ideeversa. Het zal duidelijk zijn dat OLB daarmee haar dienstverlening "slechts" op een minimaal niveau kan waarmaken. Om optimaal te voldoen aan de taken en verantwoordelijkheden is conform de bovenkant van de bandbreedte nog 60% ophoging nodig. Dit nog afgezien van het wegwerken van onderhoudsachterstanden tot een voor Nederland acceptabel niveau waarover diverse afspraken zijn gemaakt. Tot nu toe heeft dat, mede door de wereldwijde economische crisis, nog niet geleid tot een acceptabel niveau van de vrije uitkering.

Prestaties begrotingsjaar

Op grond van het kabinetsstandpunt en hetgeen daaruit voortvloeit zal blijvend verder worden gewerkt om de vrije uitkering op een fatsoenlijk peil te krijgen. Daarbij zal tevens aandacht zijn voor de achterstanden in het onderhoud. Verwezen wordt in dit kader naar het lopende onderzoek naar de hoogte van de Vrije Uitkering.

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
0	26.767.000	(26.767.000)	0	26.767.000	(26.767.000)	0	26.815.840	(26.815.840)

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Last en 2018	Baten 2018	Saldo 2018
0	26.815.840	(26.815.840)	0	26.815.840	(26.815.840)	0	26.815.840	(26.815.840)

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De nieuwe vastgestelde structurele vrije uitkering 2014 voor het Openbaar Lichaam Bonaire zal \$ 26.847.520 S bedragen. E.e.a. is vastgelegd in brief van 15 september 2014: aanpassing vrije uitkering Bonaire 2014. Dit bedrag bestaat uit de oorspronkelijke vrije uitkering van \$ 26.767.000; vanwege gedeeltelijke indexatie \$ 48.840 en \$ 31.680 in de vorm van bijdrage in de reis- en verblijfkosten om de CN weekbij te wonen.

De bijdrage van CN-week wordt bij functie 001 en 002 verantwoordt. Vandaar op functie 921 het bedrag van \$ 26.847.520 verminderd met \$ 31.680. Verder zal van dit bedrag de renteloze lening en de FAO BES in mindering worden gebracht.

Doelstelling

Alles wat niet rechtstreeks onder een sub-functie kan worden ondergebracht wordt geraamd op sub-functie 922 Algemene uitgaven/inkomsten. Voorbeelden zijn hierbij de stelposten op inflatie op goederen en diensten, de stelpost op salarisverhogingen (CAO en overige autonome ontwikkelingen), de stelpost onvoorzien.

Hiernaast worden hieronder ook enkele projectmatige lasten en baten ondergebracht, zoals SEI-projecten en de doeluitkering.

Prestaties algemeen

Minimaliseren en beter beheren van de stelposten

Prestaties begrotingsjaar

Aanwezige stelposten voor 2015:

Rubriek III, Stelposten begroting 2015

Overwerkvergoedingen overige personeel (incidenteel)	34,000
Smartengeld	7,000
Ambtsjubilea	32,000
Gratificaties	90,000
Stagevergoedingen	50,000
Niet opgenomen vakantie uren	20,000
Stelpost wijziging artikel 9 personeel (in dienst te nemen Nieuwe Loosdren + Incidenteel overig pers. OLB)	43,300
Stelpost art 24 Rechtspositioneel besluit ambtenaren BES; waarnemingstoelage Ambtenaren	30,000
Rechtspositioneel besluit Politieke gezagdragers BES; waarnemingstoelage Gezaghebber	27,600
Centrale vacature ruimte	500,000
Overname Studieschuld	90,000
Loontredes 2015 Personeel in Dienst (excl. Vacatures)	337,200
Verhoging Eindejaarsuitkering	84,300
Indexering kosten Personeelssalarissen OLB 2015	190,000
Indexering kosten Sociale Lasten Personeelssalarissen OLB	61,600
Indexering kosten Salarissen Vacatures OLB	54,600
Indexering kosten Sociale Lasten Salarissen Vacatures OLB	16,400
Indexering onderstand bij wijze van pensioen	16,800
Effecten Arbeidsvoorwaarden 2013 en 2014 Huidig personeel	594,900
Effecten Arbeidsvoorwaarden 2013 en 2014 Huidig personeel - Sociale lasten	201,200
Stelpost Art. 71 Rechtspositiebesluit ambtenaren BES	-
Verder bestaat de functie 922 uit:	
Uitkering gezagdragers	461.367
VUT-uitkeringen	100.000
Wachtgeld regeling	0
Personeel ter beschikking gesteld	0
Onderstand bij wijze van pensioen	902.993
Overige sociale lasten	75.000
Sociaal Economisch Initiatief	0
Stichting Overheidsaccountants Bureau	150.000
Algemene uitgaven/inkomsten	309.520

Capaciteit

NVT

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
6.303.555	11.630.139	(5.326.584)	3.905.978	0	3.905.978	4.514.780	0	4.514.780

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
4.514.780	0	4.514.780	4.514.780	0	4.514.780	4.514.780	0	4.514.780

Functie **990 Saldi van kostenplaatsen**

Doelstelling

Op begrotingsbasis wordt de sub-functie 990 saldi van kostenplaatsen niet gebruikt. Sub functie wordt gebruikt bij het tussentijdse aanpassing van de verdeeldienst. Dit wordt aan het eind van het jaar in de jaarrekening verantwoord.

Prestaties algemeen

Op rekeningsbasis deze sub-functie alleen te belasten met onvermijdelijke prijs- en hoeveelheidsverschillen op de gehanteerde kostenplaatsen. De doelstelling is om dit bedrag zo laag mogelijk te houden.

Prestaties begrotingsjaar

Deze sub-functie zo weinig mogelijk te belasten en de werkelijke kosten zo veel mogelijk naar de producten (functies en sub-functies) door te belasten

Kengetallen

	Werkelijk 2012	Begroting 2013	Begroting 2014

Capaciteit

Nvt.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
0	0	0	(22.273)	0	(22.273)	0	0	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
0	0	0	0	0	0	0	0	0

Functie	992 Saldo gewone dienst
----------------	--------------------------------

Doelstelling

Tot deze functie behoort het saldo van de gewone dienst. In geval van een tekort wordt dit aan de inkomstenkant gepresenteerd.

Prestaties algemeen

Weergeven van de tekorten en overschotten van de gewone dienst.

Prestaties begrotingsjaar

In de begroting 2015 wordt een voordelig saldo van \$ 2.453.580 verwacht. Dit saldo wordt gebruikt voor diverse balansafwikkelingen. Een en ander conform het baten- en lastenstelsel.

A) Afbetaling aflossingen

911.00.00 ten behoeve van schuld Stichting Wegenfonds Bonaire t/m 2015	445,000
911.00.00 ten behoeve van FAO BES	190,000
911.00.00 ten behoeve van rente loze lening	<u>1,005,263</u>
Onderwijshuisvesting	
Subtotaal A)	1,640,263

B) Investerings

001.10.00 Automatisering ER	96,500
002.10.07 Automatisering OLB (nog te bepalen bestemmingen)	
210.00.02 Hoofdwegen fase 2B	1,600,000
210.00.02 Renovatie Havenkantoor	93,000
210.00.02 Renovatie LVV te Lagun	200,000
210.00.02 Straatnaamborden	25,000
210.10.00 Portafoons	63,000
222.00.02 Infrastructuur Kaden, pieren en boeien	<u>120,000</u>
Subtotaal B)	2,197,500

C) Vrijgekomen middelen

912.00.00 Vrijgekomen middelen: Afschrijvingen	1,384,183
--	-----------

Voorlopig voordelig saldo 2015 A)+ B) - C)	2,453,580
---	------------------

Capaciteit

Nvt.

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1 ^{ste} wijz.)			Begroting		
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2013	2013	2013	2014	2014	2014	2015	2015	2015
11.181.287	0	11.181.287	4.513.822	3.800.000	713.822	2.453.580	0	2.453.580

Meerjarenraming van de functie

Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2016	2016	2016	2017	2017	2017	2018	2018	2018
399.810	0	399.810	379.810	0	379.810	379.810	0	379.810

022 Kostenplaatsen Paragraaf 2

Doelstelling

De door het Openbaar Lichaam Bonaire ingestelde kostenplaatsen en de daarin begrepen uitgaven van taken worden via een tarief aan de onderscheidene inde begroting en/of rekening opgenomen subfuncties en andere kostendragers doorberekend. Het gaat om organisatie eenheden die taken verrichten voor meer dan een subfunctie, zoals centrale inkoop/ centrale salarisadministratie/ centraal wagenpark. Het Openbaar Lichaam maakt ook in 2015 gebruik van de Kostenplaatsen paragraaf 2: Afdeling Facilitaire Zaken.

De afdeling Facilitaire Zaken vormt deel van de directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning. De doelstelling van de afdeling Facilitaire Zaken is als volgt.

- Het doorontwikkelen van beleid op facilitaire dienstverlening en inkoop gebied;
- Het ontwikkelen, verbeteren en invoeren van middelen ter verbetering van de processen binnen de organisatie;
- Het modernisering van de huidige organisatie;
- Het doorontwikkelen van de huidige organisatie tot een klantvriendelijke organisatie;
- Het verlenen van een betrouwbare en professionele dienstverlening en;
- Het garanderen van een adequate ondersteuning aan de organisatie van het openbaar lichaam Bonaire.

Prestaties algemeen

- Het ontwikkelen van het inkoopbeleid en inkoopinstrumenten van het OLB;
- Het ontwikkelen van het interieur verzorgingsbeleid van het OLB;
- Het ontwikkelen van het energimanagement beleid;
- Het verzorgen van de bode en chauffeursdiensten;
- Het uitvoeren van de kantoorinrichtingsbeheer;
- Het uitvoeren van de inventarisbeheer;
- Het uitvoeren van het wagenparkbeheer;
- Het uitvoeren van de telefooncentralebeheer
- Het uitvoeren van de interieurverzorging van de openbare ruimtes;
- Het uitvoeren van de bewaking en controle van water & energieverbruik;
- Het verzorgen van de inkoop bedrijfsmiddelen;
- Het uitvoeren van het magazijnbeheer.

Prestaties begrotingsjaar

- Reguliere taken

Capaciteit

Situatie per februari 2014

Benodigde capaciteit: 39.1 x 1.600 u = 62.560 uren

Werkelijke capaciteit: 38 x 1.600 u = 60.800 uren

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 2e extra wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
1.218.440	1.218.440	0	1.368.401	1.368.401	0	1.466.809	1.466.809	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
1.466.809	1.466.809	0	1.466.809	1.466.809	0	1.466.809	1.466.809	0

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

De bedragen in 2015 zijn geraamd op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 met uitzondering van de volgende posten;

- Personeel aan derden \$ 43500 **S**
- Kantoorbenodigdheden \$ 150.000 **S**
- Schoonmaakkosten \$ 27.500 **S**
- Representatiekosten \$ 8.000 **S**;
- Vergaderkosten \$ 7.500 **S**
- Telefooncentrale \$ 100.000 **S** (de telefooncentrale was vroeger onder 001.30.00 Gedeputeerden)
- Aanschaf materialen \$ 160.000 **S**

De totale kosten van de afdeling Facilitaire Zaken bedragen in 2015 ; \$ 1.466.809 en zal verdeeld worden over 376 fte's. Het tarief per fte's bedraagt \$ 3.906.

033 Kostenplaatsen Vervoermiddelen

Doelstelling

De door het Openbaar Lichaam Bonaire ingestelde kostenplaatsen en de daarin begrepen uitgaven van taken worden via een tarief aan de onderscheidene in de begroting en/of rekening opgenomen subfuncties en andere kostendragers doorberekend. Bij het overstappen naar de directiemodel is verschillende afdelingen ondergebracht op een locatie. Dit is ook met de dienstwagens gebeurd. Om de dienstwagens beter te kunnen beheren en beheersen door de directeuren is gekozen om de kosten van de dienstwagens per directie een kostenplaats te maken.

Prestaties algemeen

- Het beter beheren van vervoermiddelen door de directeuren;
- Het beheersen van vervoermiddelen door de directies van het OLB;
- Het uitvoeren van betere controle op de kosten met betrekking tot het wagenpark.

Prestaties begrotingsjaar

- Reguliere taken;

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste extra wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
0	0	0	0	0	0	198.900	198.900	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
198.900	198.900	0	198.900	198.900	0	198.900	198.900	0

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

In 2015 wordt een totaal bedrag van \$ 198.900 gereserveerd om de volgende kosten te kunnen dekken.

- Brandstof \$ 102.700
- Onderhoud Vervoermiddelen \$ 69.700
- Verzekering Vervoermiddelen \$ 26.500

Het Openbaar Lichaam Bonaire heeft 35 dienstwagens die door de Gezaghebber en directies worden gebruikt.

Bovenvermelde kosten worden doorberekend als volgt

Overig (Gezaghebber en Gedeputeerden)

1 protocolwagen van Gezaghebber en brandstof ten behoeve van Gedeputeerden \$ 15.000

Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning

2 dienstwagens met uitzondering van 3 van afdeling FZ \$ 7.500

Deze worden verwerkt bij functie 022.

Directie Ruimtelijk en Ontwikkeling

Heeft 12 dienstwagens en bedragen totaal \$ 42.500

Directie Samenleving en Zorg

Heeft 6 dienstwagens en de kosten bedragen in totaal \$ 13.700

Directie Toezicht en Handhaving

De directie Toezicht en Handhaving beschikt over 11 dienstwagens en bedraagt in totaal \$ 65.400.

Naast de dienstwagens beschikt de directie Toezicht en Handhaving over twee vaartuigen Bubi en Velos. Deze vaartuigen bedragen \$ 56.600 per jaar.

Voor meer informatie wordt u verwezen naar de overzicht van Kostenplaatsen in de bijlagen.

044 Kostenplaatsen Huisvesting

Doelstelling

De door het Openbaar Lichaam Bonaire ingestelde kostenplaatsen en de daarin begrepen uitgaven van taken worden via een tarief aan de onderscheidene in de begroting en/of rekening opgenomen subfuncties en andere kostendragers doorberekend. Bij het overstappen naar de directiemodel is verschillende afdelingen ondergebracht op een locatie. Om de kosten per locatie beter te kunnen beheren en beheersen door de directeuren is gekozen om de kosten per huisvesting per directie een kostenplaats te maken.

Prestaties algemeen

- Het beheersen van de huisvestingskosten per directie van het OLB;
- Het beter controleren van de huisvestingskosten per locatie per directie van het OLB;

Prestaties begrotingsjaar

- Reguliere taken

Capaciteit

Nvt

Lasten en baten van de functie

Rekening			Begroting (incl. 1ste extra wijz.)			Begroting		
Lasten 2013	Baten 2013	Saldo 2013	Lasten 2014	Baten 2014	Saldo 2014	Lasten 2015	Baten 2015	Saldo 2015
0	0	0	0	0	0	3.214.400	3.214.400	0

Meerjarenraming van de functie

Lasten 2016	Baten 2016	Saldo 2016	Lasten 2017	Baten 2017	Saldo 2017	Lasten 2018	Baten 2018	Saldo 2018
3.214.400	3.214.400	0	3.214.400	3.214.400	0	3.214.400	3.214.400	0

Nieuw beleid en/of bezuinigingen

E= Eenmalig

S= Structureel

In 2015 wordt een totaal bedrag van \$ 3.214.400 gereserveerd om de volgende kosten te kunnen dekken.

- Elektriciteit \$ 935.800
- Water \$ 161.400
- Onderhoud airco \$ 42.000
- Onderhoud riolering en beerputten \$ 500
- Telefoon/internet /communicatie \$ 340.000
- Huur gebouwen \$ 1.293.500
- Beveiligingskosten \$ 343.200
- Verzekering gebouwen \$ 80.000
- Kleine huisvestingskosten \$ 18.000

Het Openbaar Lichaam Bonaire is momenteel op 19 locaties gehuisvest. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met Ambtswoning gezaghebber, Straatverlichting, Publieke voorzieningen zoals pleinen en rotondes, sportfaciliteiten en kaden/pieren.

Bovenvermelde kosten worden doorberekend als volgt

Overig

- 1) Wilhelminaplein 2 (Passangrahan)
- 2) Plasa Wilhelmina (Bc kantoor)
- 3) Kaya Rincon 60 (Hulpkantoor BC)
- Ambtswoning Gezaghebber
- Huisvesting Kabinet Gezaghebber
- Huisvesting Bureau Gedeputeerden
- Huisvesting Bureau Eilandsecretaris

Directie Bedrijfsvoering en Ondersteuning

- 4) Kaya J.A. Abraham Blvd 27
- 5) Kaya Aruba 1
- 6) Kaya Grandi 51

Directie Ruimte en Ontwikkeling

- 7) Kaya Amsterdam 23
- 8) Kaminda lagun 32
- 9) Boulevar Gobernador N. Debrot 44
- 10) Kaminda Lagun 24
- Kaminda Lagun (Dierenkliniek)
- Straatverlichting
- Publieke voorzieningen
- Beveiliging publieke stranden (project Beachpatrol)

Directie Samenleving en Zorg

- 11) Kaya Neerlandia 41
- 12) Kaya Neerlandia 40
- 13) Kachi Craane 34-34A
- 14 en 15) Kaya Amsterdam z/n en Kaya Botote 5
- Buitensportaccomodaties (sportfaciliteiten)
- 16) en 17) Kaya Gramel en Kaya Rincon 62
- Maatschappelijke Ondersteuning en Arbeid en Integrale wijkaanpak (locatie nog te bepalen)
- Pasa dia Carinjo (Rincon)
- Overig gezondheidszorg
- Overig Onderwijs aangelegenheden

Directie Toezicht en Handhaving

- 18) Kaya Korona 89
- 19) Fort Oranje
- Kaden, pieren en boeien

Voor meer informatie wordt u verwezen naar de overzicht van Kostenplaatsen in de bijlagen.

PARAGRAFEN

Paragraaf Lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen dient ertoe de eilandsraad een betrouwbaar inzicht te bieden in de eigen inkomsten en de lastendruk die de lokale heffingen veroorzaken. In de toelichting op de BBV BES worden de volgende onderdelen voor de paragraaf lokale heffingen genoemd. In de begroting respectievelijk het jaarverslag moet voor de Raad de volgende informatie beschikbaar zijn:

Paragraaf Lokale heffingen

- De geraamde inkomsten;
- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- Een aanduiding van de lokale lastendruk.
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

In de begroting wordt per onderdeel de stand van zaken en de beleidsvoornemens duidelijk gemaakt. In het jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de mate van de realisatie van de beleidsvoornemens.

Lokale heffingen hebben tot doel dat het openbaar Lichaam door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor een deel van haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de haar toebedeelde taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen dient door middel van een door de eilandsraad vast te stellen verordening te geschieden (art. 40 Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba).

Lokale heffingen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op beide. Ongebonden lokale heffingen zoals de grondbelasting, de toeristenbelasting, de verhuurautobelasting en de motorrijtuigenbelasting worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals reinigingsrechten worden verantwoord op de betreffende taak en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de diverse belastingen van het openbaar lichaam en de consequenties daarvan voor de inwoners van Bonaire en is als volgt opgebouwd.

- Beleidsmatige ontwikkelingen;
- Overzicht belastingopbrengsten van het openbaar lichaam;
- Woonlasten (lokale lastendruk);
- Kwijtschelding van belastingen van het openbaar lichaam.

Beleidsmatige ontwikkelingen

2011 was het eerste jaar van het nieuwe belastingstelsel BES. Dit ging gepaard met erg veel onzekerheden. Ook in de afstemming met de Belastingdienst/CN, die voor OLB de inning voor zijn rekening neemt, verloopt nog lang niet altijd even makkelijk. Gaandeweg wordt dit verbeterd. De inkomstenkant heeft nu en in de toekomst veel aandacht nodig. Procedures moeten worden gevolgd, informatie moet worden geleverd en geanalyseerd en de interne controle dient sterk te verbeteren opdat onze debiteurenpositie meer zekerheid gaat bieden. Na het ondertekenen van het convenant en de daarbij behorende samenwerkingsovereenkomst tussen OLB en B/CN is het maandelijks overleg weer opgepakt en worden er diverse zaken besproken en afgesproken.

Op basis van dit convenant wordt verder invulling gegeven aan de procedures, werkafspraken. E.e.a. wordt vastgelegd in het DAP: Dossier Afspraken en Procedures. De accountant vraagt hier aandacht voor. Er zijn nog veel verbeteringen op dit vlak noodzakelijk.

Naast procedures en werkafspraken verdienen interne controles en de kwetsbaarheid van capaciteit bij diensten en overheids NV's waar inkomsten worden genereerd of gefactureerd de nodige aandacht.

Reeds bij de behandeling van de diverse verordeningen d.d. 30 december 2010 werd het duidelijk dat het bestuurscollege cq de eilandsraad geen verhogingen van de tarieven zou doorvoeren. Zolang er sprake is van onduidelijkheid inzake de koopkracht ontwikkeling op Bonaire worden er, behalve bij de reeds doorgevoerde aanpassingen m.b.t. grondwaarden t.b.v. erfpacht en de aanpassingen op basis van taxaties m.b.t. grondbelasting, geen aanpassingen meer gedaan.

Overzicht belastingopbrengsten van het openbaar lichaam

Belastingen worden door de heffingsambtenaar dwingend opgelegd zonder dat daar een aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat. Daar tegenover staat dat rechten wel een aanwijsbare tegenprestatie kent. Bovendien mag het totaal van de verwachte inkomsten uit rechten het totaal van de verwachte uitgaven niet overschrijden.

Opbrengsten lokale lasten	Rekening 2013	Begroting 2014 (incl. 1e BW)	Begroting 2015
Motorrijtuigenbelasting	2.661.451	2.500.000	2.700.000
Toeristenbelasting	1.969.892	1.700.000	2.100.000
verhuurautobelasting	551.254	650.000	600.000
Erfpachten en huur	2.275.301	3.564.000	5.690.000
reinigingsrechten	1.166.564	1.160.000	1.167.000
Leges en retributies	3.640.919	4.087.000	4.461.400
havenbelasting	1.806.253	2.000.000	2.500.000
Grondbelasting	1.379.134	1.200.000	1.400.000
Opcenten op de vastgoedbelasting	790.000	1.200.000	1.300.000
Precariorechten	548.973	700.000	600.000

Eilandsverordening lokale kwijtschelding

Conform de huidige wet- en regelgeving moet het openbaar lichaam een verordening op stellen met als doel het beleid ten aanzien van kwijtschelding vast te stellen. Het betreft het kunnen toepassen van heldere afspraken om onder voorwaarden aan burgers en ondernemers kwijtschelding te kunnen verlenen. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten op het beleid binnen de Belastingdienst/CN. Verwacht wordt dat in 2015 een dergelijke verordening kan worden vastgesteld door de eilandsraad.

Invordering belastingschulden

De belastingdienst, die voor ons de inning en (dwang-)invordering van belastingen verzorgt, heeft te kennen gegeven dat het juridisch niet is toegestaan dwanginvordering toe te passen op zg. niet belasting-inkomsten. Hiervoor zijn alleen gerechtelijke invorderingsprocedures van toepassing. Hiermee heeft OLB nog nauwelijks ervaring. Gesprekken hierover met gerechtsdeurwaarders lopen. Eind 2014 en in 2015 zal dit verder ter hand worden genomen.

M.b.t. de belasting-inkomsten is nog niet overzichtelijk welke betalingsregelingen er zijn getroffen, dan wel welke vorderingen feitelijk deels oninbaar zijn. Van de zijde van OLB is de stand van zaken ten aanzien van bezwaren en lopende/afgehandelde bezwaarprocedures nog niet inzichtelijk. Op korte termijn zullen nadere afspraken met de belastingdienst worden gemaakt hoe dit beter inzichtelijk kan worden gemaakt alsmede over de verdere (dwang-) invordering van de openstaande bedragen.

Paragraaf Weerstandsvermogen

Inleiding

Volgens artikel 15 van de Wet Financiën Openbare Lichamen BES brengt de eilandsraad voor alle taken en activiteiten jaarlijks op de begroting de bedragen in beeld, alsmede de middelen die hij naar verwachting kan aanwenden. De jaarlijkse lasten mogen niet hoger zijn dan de jaarlijkse baten. De begroting dient materieel sluitend te zijn. De begroting voor 2015 is sluitend, net als die van de afgelopen jaren.

Als gevolg van artikel 10 van het Besluit Begroting en Verantwoording BES dient in de paragraaf Weerstandsvermogen een duidelijk beeld te worden gegeven van de aanwezige weerstandscapaciteit en de aanwezige risico's.

De definitie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover het openbaar lichaam beschikt om niet begrote lasten te dekken.

In de praktijk komt dit op het volgende neer:

Het eigen vermogen van het openbaar lichaam wordt gevormd door de algemene reserve en bestemmingsreserves en kan worden ingezet om tegenvallers op te vangen. Ook de bestemmingsreserves worden dus tot het eigen vermogen gerekend. Eventueel aanwezige voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Het gaat hier om zogenaamd 'geoormerkt' geld waarover niet vrij kan worden beschikt om een willekeurige tegenvaller op te vangen.

Het openbaar lichaam heeft meer mogelijkheden (dan het eigen vermogen alleen) die in potentie ingezet kunnen worden om tegenvallers op te vangen. Te denken valt aan bijvoorbeeld de onbenutte inkomstenbronnen (belastingcapaciteit), de stille reserves, maar ook stelposten voor onvoorziene uitgaven. Alle mogelijkheden samen vormen de weerstandscapaciteit van het openbaar lichaam. Let wel, het karakter van deze componenten is verschillend. Zo kunnen reserves slechts eenmalig worden ingezet en kent de onbenutte belastingcapaciteit een meer structureel karakter.

De gewenste c.q. aanwezige weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit c.q. het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre het Openbaar Lichaam in staat is om nog niet afgedekte risico's op te vangen. Dit is een belangrijk aandachtspunt, zeker in het licht van de enorme onderhoudsachterstanden en nieuwe taken en verantwoordelijkheden zonder daarbij behorende financiële dekking. De wetgeving voorziet in artikel 87 van de Wet FinBES weliswaar dat, indien er sprake is van nieuwe taken een daarbij passende ophoging van de vrije uitkering cq een (tijdelijke) bijzondere uitkering hoort, in de praktijk wordt hierin bepaald nog niet voorzien (denk aan het opdrogen van ontwikkelingsgelden). Daar komt nog eens bij dat er een kabinetsstandpunt is ingenomen ten aanzien van de grote onderhoudsachterstanden. Erkend wordt dat Bonaire dit niet vanuit haar eigen financiële mogelijkheden kan financieren. Tegelijkertijd wordt vanuit het ministerie van BZK aangedrongen om de weerstandscapaciteit te bepalen en daarvoor ook een passend vermogen op te bouwen. Het OLB erkent dat dit belangrijk is maar wil daarbij niet dat dit ten koste gaat van haar ambities om de komende jaren de achterstanden weg te werken. Er wordt daarom gepleit voor een gefaseerde opbouw van dit vermogen om zelfstandig deze risico's te managen en bij het daadwerkelijk voordoen van financiële gevolgen, deze ook op te kunnen vangen. Het is voor de hand liggend dat het minimale weerstandsvermogen minimaal gelijk is aan de uitkomst van een risicoanalyse. De opdracht aan een adviesbureau om te komen tot een z.g. "control risk self assessment" is tot op heden nog niet afgerond.

Het OLB zou de dilemma's, die met dit vraagstuk gepaard gaan, graag met het ministerie van BZK aan de orde willen stellen. Daarbij zal e.e.a. in de juiste context moeten worden gezet. Zo zal bijvoorbeeld het herstel van onze kades, die als gevolg van de storm Omar in 2008 zwaar zijn beschadigd, moeten worden opgelost (zie ook afzonderlijke paragraaf hieronder). Moet het OLB daar uiteindelijk toch zelf voor opdraaien, ondanks eerdere toezeggingen dat Nederland het herstel van deze schade op zich zal nemen? We doen wat we kunnen maar dit gaat uiteraard ten koste van onze weerstandscapaciteit/-vermogen.

Als een niet afgedekt risico zich toch voordoet, zal deze hoe dan ook uiteindelijk door het Openbaar Lichaam moeten worden opgevangen. Daarvoor is weerstandscapaciteit noodzakelijk. Het openbaar lichaam staat dus voor de uitdaging om de niet afgedekte risico's en de aanwezige opvangcapaciteit op elkaar af te stemmen en gefaseerd toe te groeien naar een weerstandsvermogen dat voldoende is.

Het weerstandsvermogen is in 2013 aanzienlijk verbeterd als gevolg van een forse afboeking van een langlopende schuld aan voormalig Nederlandse Antillen en haar rechtsopvolger Nederland. Daarmee wordt de vermogenspositie aanzienlijk verbeterd en kan verder worden toegewerkt naar een "schoon schip – situatie".

Aandachtspunt is evenwel dat de liquiditeitspositie van OLB mede bepalend is voor de mogelijkheden om op een zeker moment ook daadwerkelijk bepaalde kosten op te kunnen vangen. Zeker omdat die positie, voorzover die het toelaat, ook voortdurend wordt bewaakt en financiële ruimte onmiddellijk wordt ingezet voor uitvoering.

Met de weerstandscapaciteit van \$ 2,5 mln per 31 - 12 - 2015 streeft het bestuurscollege een ratio na van 1,0 voor het weerstandsvermogen ; dit bedrag zal het totaal van de berekende risico's moeten dekken, met een correctie voor het gegeven dat niet alle risico's zich in een keer zullen voordoen.

De berekening van risico's zal bestaan uit een inschatting van de vermoedelijke schade van een gebeurtenis, rekening houdend met de kans dat deze gebeurtenis zich kan voordoen.

Berekening gewenst weerstandsvermogen

Op basis van de weerstandscapaciteit opgenomen onder punt 3 hierna en de berekening van de risico's opgenomen onder punt 5 berekenen wij een weerstandsvermogen van ongeveer 0,12. In verband met de groei van het vrije eigen vermogen in de jaren 2011 t/m 2015 naar de gewenste positie van \$ 2,5 miljoen heeft het weerstandsvermogen nu al minimaal de gewenste omvang van \$ 1,5 bereikt.

Overzicht weerstandscapaciteit

In de (concept) nota risicomanagement en weerstandsvermogen wordt onderscheid gemaakt naar incidentele weerstandscapaciteit, die wordt ingezet om de incidentele financiële gevolgen van risico's op te vangen en structurele weerstandscapaciteit, die wordt ingezet om de structurele financiële gevolgen van risico's op te vangen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene nog niet bestemde reserve en de stille reserves, die gerealiseerd kunnen worden door verkoop van bezittingen, die niet dienstbaar zijn aan de bedrijfsuitoefening van het openbaar lichaam. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de post onvoorzien, het gemiddelde meerjarig begrotingssaldo en de onbenutte belastingcapaciteit.

Middelen (bedragen x \$1 miljoen)	Incidenteel			Structureel		
	2012	2013	2014	2013	2014	2015
Algemene reserve	6,2	10,4	21,5			
Bestemmingsreserves	0,7	0,1				
Resultaat	0,8	11,2	PM			
Af: toevoeging bestemmingsreserve	PM	- 0,2	PM			
Stille reserves	PM	PM	PM			
Post onvoorzien				0,1	0,1	0,1
Begrotingssaldo				0	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit						
- Hondenbelasting				0,1	0,1	0,1
- Onderdekking leges en retributies				0,5	0,5	0,5
TOTAAL	7,7	21,5	21,5	0,7	0,7	0,7

In de berekening van de weerstandscapaciteit 2013 is nog geen rekening gehouden met eventuele bestemmingsreserves uit het resultaat 2013. Bij de bepaling van de verdere mutaties t.a.v. bestemmingsreserves op basis van het resultaat 2013 zal rekening worden gehouden met de voorgenomen weerstandscapaciteit van \$1,5 miljoen.

De definitie van een risico

Een risico kan gedefinieerd worden als "de kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald (negatief) gevolg voor de betrokkenen". Het Openbaar Lichaam loopt tal van risico's. In de vakliteratuur over dit onderwerp worden wel belangrijke risicocategorieën genoemd. Het betreffen onder andere risico's als gevolg van aansprakelijkheid, overheids-N.V.'s, publiek private samenwerking, subsidierelaties, openeinderegelingen, gebiedsuitbreidingen (het uitgeven van gronden in erfpacht), het implementeren van wet- en regelgeving en risico's uit het reguliere bedrijfsproces, lopende claims etc.

Een systematische aanpak voor de inventarisatie en beoordeling van risico's is een belangrijke voorwaarde om beter inzicht te krijgen in het risicoprofiel van het Openbaar Lichaam. Daartoe zijn diverse modellen ontwikkeld. In hoofdlijnen komt het er op neer dat de risico's en beheersmaatregelen worden geïnventariseerd; rekening houdend met benoemde risicocategorieën en –gebieden. Daarna volgt een inschatting van de kansen en gevolgen. Door de factor kans (dat een risico optreedt) te vermenigvuldigen met het ingeschatte gevolg, ontstaat een indicatie van het financiële gevolg. De risico's, waarvoor geen beheersmaatregelen getroffen zijn, worden op deze wijze gekwantificeerd en daarmee is de benodigde weerstandscapaciteit inzichtelijk.

Inventarisatie van de aanwezige risico's

In het onderstaande overzicht zijn de nu bekende risico's opgenomen. Hierbij hebben wij om redenen van eenvoud de risico's met een verwacht schadebedrag van minder dan \$ 100.000 niet opgenomen. Er is nog geen inzicht in de niet kwantificeerbare risico's.

Overzicht kwantificeerbare risico's

Naam risico	Incid. /struct	Maximale schade (Milj. \$)	Kans optreden	Omvang risico (milj. \$)
Aanspreken voor verliezen Bonaire Holding maatschappij NV	1	20,5	0-10%	2,0
Rechtsgang erfpacht	1	1,0	0-20%	0,2
Jalan Investment NV	1	1,1	0-20%	0,2
Overig	1	1,0	0-10%	0,1
Totaal		23,6		2,5

1.	Aanspreken voor verliezen Bonaire Holding maatschappij NV
Omschrijving	Bonaire Holding Maatschappij heeft een geplaatst aandelenkapitaal van \$ 24.022.346, hiervan is een bedrag van \$ 20.536.313 nog niet volgestort door het OLB. Hierdoor loopt het OLB boven het bedrag van het gestorte kapitaal risico voor bedrijfsverliezen van BHM en haar dochterondernemingen
Impact	\$ 20.536.313
Maatregelen	Er is een statutenwijziging toegezegd door de directie van BHM. OLB zal toezien op de daadwerkelijke uitvoering van deze statutenwijziging in 2014.
Status	Het betreft een doorlopend risico. Na de statutenwijziging is het risico beperkt tot de resultaten uit de voorgaande periode.
2.	Rechtsgang erfpacht
Omschrijving	Het OLB is voornemens om steeksproefsgewijs een aantal wanbetalers m.b.t. erfpacht in een incasso procedure mee te nemen. Alvorens er executoriaal beslag kan worden gelegd is een uitspraak van de rechter nodig
Impact	\$1.000.000
Maatregelen	Met onze advocaat is afgesproken dat we daarvoor geen afspraken nodig hebben met andere advocaten(-kantoren). Dit traject staat op zichzelf en is met name bedoeld om een rechtelijke uitspraak te verkrijgen inzake de erfpachtcontracten met de 20- respectievelijk 40-jaar clausule.
Status	Dit traject is recentelijk opgestart en moet nu verder in gang worden gezet.

3.	Jalan Investment NV
Omschrijving	Naar aanleiding van de opzegging het recht van erfpacht op een perceel heeft Jalan N.V. om een voorlopige voorziening verzocht en verkregen. Op grond van de voorlopige voorziening mag het eilandgebied tot dat in een bodem procedure is beslist niet de uitvoering van de tussen Jalan en Bonaire gesloten development agreement frustreren. Er loopt momenteel nog een bodem procedure zowel in conventie als reconventie. Bonaire is veroordeeld tot betaling van een dwangsom tot maximaal \$ 1.117.318 (ANG 2 miljoen). Indien zij zicht niet houdt aan het verbod. Tevens valt te verwachten dat indien in de bodem procedure wordt beslist dat de opzegging onrechtmatig was een schade vergoeding wordt geëist.
Impact	\$ 1 miljoen
Maatregelen	Met Jalan zijn inmiddels onderhandelingen gestart om tot een minnelijke regeling te komen. Hiervan zijn nog geen concrete resultaten bekend.
Status	In afwachting hiervan zijn de procedures op de parkeerrol geplaatst.

De opdracht aan een adviesbureau om te komen tot een z.g. "control risk self assessment" is momenteel in uitvoering. Met de resultaten hieruit kan naar verwachting in de jaarrekening 2014 al rekening worden gehouden.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen (incl. “wegwerken achterstanden”)

Volgens artikel 11 van de Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES dienen de openbare lichamen een helder en volledig overzicht in de kapitaalgoederen te geven voor een goed inzicht in de financiële positie. Daarnaast is in de brief van minister van BZK van 8 juni 2011 (inzake kabinetsstandpunt referentiekader Caribisch Nederland) aangedrongen op een aanvullende paragraaf “Wegwerken achterstanden”. Deze extra paragraaf is gewenst om na te gaan wat er gaande is m.b.t. de achterstanden in het onderhoud van wegen, gebouwen, haven (o.a. a.g.v. Omar) en overige infrastructuur. De informatie hierover wordt in onderhavige paragraaf verwerkt.

Het Openbaar lichaam Bonaire is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Hieronder worden de meest belangrijke kapitaalgoederen weergegeven;

- Verharde wegen,
- Zand wegen;
- Semi verharde wegen;
- Rotondes;
- Haven (kaden);
- Rioleringen;
- Duikers;
- Dammen;
- Labado's;
- Openbare plantsoenen;
- Overheidsgebouwen w.o. scholen;

In algemene zin kan worden vastgesteld dat het onderhoud van de verschillende kapitaalgoederen niet op orde is. Er is sprake van grote onderhoudachterstanden. De financiële situatie laat echter niet toe dat dit achterstallige onderhoud voortvarend wordt weggewerkt. De begroting bevat een beperkt budget voor regulier onderhoud. Daarnaast is weer enige financiële ruimte gevonden voor fase 2b (rotonde bij Misa di Playa). De Kaya Nikiboko Zuid wordt daarmee volledig afgerond en waarmee het OLB haar deel van de afspraken om daar waar financieel mogelijk iets te doen aan de hoofdwegenstructuur weer een beetje waarmaakt.

Met de eenmalige donatie in oktober 2011 is het mogelijk gebleken Pasangrahan volledig te renoveren. Alverwege 2014 was de oplevering en vanaf dat moment vormt dit gebouw weer de huisvesting voor de eilandsraad, griffie, fracties e.d..

Middelen voor achterstallig onderhoud van overige kapitaalgoederen zijn slechts marginaal beschikbaar. Dit ondanks gemaakte afspraken hierover (zie Bestuurlijk Akkoord van 22 april 2010, waarin staat aangegeven dat het Rijk aanvullende middelen zou toereiken als Bonaire meerjaren renovatie en onderhoudsplannen zou aanleveren).

De afgelopen jaren is steeds slechts het hoognodige onderhoud gepleegd aan de overheidsgebouwen waardoor nu alle overheidsgebouwen (behalve de nu gerestaureerde Passangrahan) zich in steeds verder achteruitgaande toestanden verkeren. Aangezien alle overheidsgebouwen een monumentale status hebben is een dikke verf alleen niet meer voldoende. Verouderde elektrische voorzieningen in de gebouwen dienen compleet vernieuwd te worden anders vormen deze op den duur een gevaarlijke situatie voor de medewerkers in de gebouwen. Daklekkages zijn vaak gevolgen van oude dakpannen die nodig vernieuwd dienen te worden en poreuze dakgoten die behandeld dienen te worden. Vaak vertonen de wanden in de gebouwen ook effecten van zoutuitslag (blaasvorming onder de verflaag op de wanden) als gevolg van optrekkend vocht. Dit is een veelvoorkomend probleem bij de monumenten waar nog geen afdoende oplossing voor is gevonden en alleen kan worden beperkt door regelmatig onderhoud. Door de bestuursveranderingen en de overgang naar het directiemodel van de afgelopen jaren hebben de meeste overheidsgebouwen ook geen efficiënte indeling meer. Werkplekken zijn steeds bijgeplakt zonder ook te kijken naar onder andere de veiligheid van de medewerkers.

Om de gewenste onderhoudsniveaus te kunnen bereiken was het noodzakelijk om een inventarisatie te doen van alle kapitaalgoederen waarvan ook onderhoudsplannen een onderdeel zijn. Deze plannen zijn inmiddels allemaal al afgerond. De volgende plannen zijn inmiddels al weer geruime tijd beschikbaar:

1. Renovatie Pasangrahan: Streefkerk: Gereed en mogelijk gemaakt uit eenmalige donatie vanuit het Rijk
2. Herstel schade n.a.v. Omar (haven): ASCON: Laat nog steeds op zich wachten ondanks eerdere toezeggingen. Wel wordt momenteel op constructieve manier met het ministerie van Infrastructuur en Milieu bekeken hoe we m.b.t. onze havens verder moeten/kunnen en zijn voorstellen in de maak.
3. Masterplan Onderwijshuisvesting: RGD: Mede door een flinke rentevrije lening (\$ 19,1 mln) werkt het OLB financieel flink mee om de onderhoudsachterstanden bij de scholen weggewerkt te krijgen. Het ministerie van Onderwijs & Wetenschappen geeft hier als ministerie het goede voorbeeld door te stellen dat het onderwijs op hetzelfde niveau als in Nederland moet worden gebracht. Het steekt daarin veel energie en middelen, net als in de renovatie en nieuwbouw van scholen
4. Beheer wegen Bonaire (2012 – 2016): (CEC/Witteveen & Bos): De afspraak dat OLB waar mogelijk wat middelen beschikbaar zou maken voor de hoofdwegenstructuur wordt stap voor stap waargemaakt in het kader van de integrale wijkaanpak. Zie hiervoor de voortgang m.b.t. de kaya Nikiboko Zuid en een aantal andere kleinere wegverbeteringen. Het blijft een zorg dat Nederland dit niet als prioriteit ziet en er ook geen middelen voor vrij wil spelen omdat het als verantwoordelijkheid van OLB wordt beschouwd.
5. Meerjaren renovatieplan overheidsgebouwen: PlanD2. Behalve de Pasangrahan en de verbouw en verhuishbewegingen in het kader van het directiemodel is verder nog weinig aan renovatie gedaan. De onderhoudstat va vele overheidsgebouwen hollen daardoor steeds verder achteruit.

Mede op basis van deze rapporten zijn de voornaamste conclusies en kosten meegenomen in het rapport "Referentiekader Caribisch Nederland". In de in juni 2011 openbaar gemaakte kabinetsstandpunten is aangegeven dat erkend wordt dat de eilanden veel te weinig vrije uitkering ontvangen en dat er tegelijkertijd sprake is van een enorme achterstand in onderhoud. Voor wat betreft de vrije uitkering is inmiddels een beperkte verhoging doorgevoerd (tot de onderkant van de berekende bandbreedte). Voor het inlopen van de achterstanden is tot op heden nog steeds geen oplossing in het vizier. In onderhavige begroting voor 2015 is nu nog slechts rekening gehouden met zeer beperkt regulier onderhoud.

Wel wordt inmiddels gewerkt aan een integraal ontwikkelplan Bonaire en vindt onderzoek plaats naar de hoogte van de Vrije Uitkering. Bestaande plannen zullen worden ingebracht als input voor dit plan en onderzoek. Nederland zal toch moeten inzien dat er budget bij zal moeten voor structureel regulier onderhoud van onze kapitaalgoederen. Zeker nu de eerste investeringen gereed zijn en dit onderhoud gestalte moet krijgen. Het OLB gaat er vanuit dat dit uiterlijk begin 2015 tot concrete besluitvorming zal leiden. Nederland zal haar verantwoordelijkheid hierin moeten nemen. We zien in de begroting 2015 kleine lichtpuntjes ten opzichte van afgelopen jaren.

Een en ander wil niet zeggen dat het OLB niet bijzonder tevreden is met de investeringen die reeds door Nederland zijn gedaan. We willen hierbij wel opmerken dat dit voornamelijk investeringen zijn in de taakvelden waar het Rijk voor verantwoordelijk is. Voor de lokale problematiek (armoede, koopkracht, onderhoudsachterstanden, centraal overheidsgebouw) lijkt tot op heden nog te weinig (structurele) aandacht te zijn.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Financieel beheer

In 2014 zijn er weer een aantal belangrijke stappen gezet op het gebied van financieel beheer en binnen de afdeling Financiën. Om de realisatie van uitgaven ten opzichte van bijzondere uitkeringen op de juiste plek geboekt te krijgen (balans i.p.v. exploitatie) heeft bij het opstellen van de jaarrekening 2013 zeer verdragend gewerkt en uiteindelijk ook tot een vertraging bij de totstandkoming van de jaarrekening. Verder vroeg ook de activering van investeringen de nodige aandacht. Gelukkig konden we het jaar alsnog afronden met een oordeelsonthouding, zowel ten aanzien van de getrouwheid (nog 6 onzekerheden over) als voor wat betreft de rechtmatigheid (na het achteraf door de eilandsraad goedkeuren van diverse projecten en activiteiten waarvoor in 2012 al goedkeuring was verkregen).

De verbeterlagen zijn voornamelijk gerealiseerd met het door de eilandsraad laten vaststellen van de financiële beheerverordening, controleverordening en het controleprotocol. Wettelijk verplichte documenten en het OLB kan zich hiermee gelukkig prijzen omdat daarmee weer vele financiële uitgangspunten zijn vastgelegd en er meer eenduidigheid ontstaat waaraan we ons als openbaar lichaam Bonaire hebben te houden.

De interne controle vraagt nog altijd veel aandacht omdat er nog zeer veel foutenwordengemaakt in de bokehouding. Er wordt inmiddels overwogen om de codering bij de afdeling financiën neer te leggen bij de medewerker die de begrotingsposten 100% eigen heeft gemaakt.

Verder wordt hard gewerkt om alle onzekerheden uit het controlerapport 2013 aan te pakken. We gaan ervan uit dat deze onzekerheden voor het grootste deel kunnen worden weggewerkt en dat de werkzaamheden ook in 2014 nog aanzienlijk zullen zijn om tot goedkeuring te komen. Wellicht kunnen we over 2014 goedkeuring met beperking bewerkstelligen.

In het tweede kwartaal van 2014 is gezamenlijk met de accountant en het Cft een Plan van Aanpak opgesteld met alle actiepunten op basis van het controlerapport, de managementletter en afspraken met het Cft in een overzichtelijke tabel met toelichting, planning en verantwoordelijken. Dit heeft zijn vruchten inmiddels afgeworpen met het behalen van diverse prestaties en quick wins. Maar er staan nog vele zaken op waaraan de komende periode tot ver in 2015 aandacht moet worden geschonken. Bottleneck blijft de formatie en bezetting. Dit zal eerst moeten worden aangepakt, alvorens tot een gewenste structuurwijziging binnen financiën te kunnen komen.

Door zeer kritische rapportages inzake het financieel beheer is de beeldvorming over de voortgang bepaald nog niet gunstig te noemen. Hiervoor is aandacht gevraagd bij het College financieel toezicht. De nadruk ligt nu veel te sterk bij de zaken die (nog) niet naar tevredenheid gaan en er is te weinig oog voor zaken die wel goed gaan en bereikte mijlpalen.

Rijks- en lokale belastingen en heffingen

Een zeer belangrijke wijziging ten opzichte van de situatie voor de staatkundige hervormingen is het gegeven dat de Belastingdienst/CN de inning verzorgt van lokale belastingen. Dit heeft o.a. geleid tot een situatie waarbij er nog slechts één balie is waar zowel de rijks- als lokale belastingen kunnen worden betaald. Wel blijft het openbaar lichaam Bonaire zelf verantwoordelijk voor de heffing, de afhandeling van eventuele bezwaarschriften en de gerechtelijke invordering met betrekking tot erfpacht en civielrechtelijke facturen. En voor betalingen die verband houden met producten en diensten door de lokale overheid moet het openbaar lichaam Bonaire een kassafunctie in stand houden.

Op dit moment wordt voor de grondbelasting en erfpacht nog gewerkt met bestaande systemen. Dit zal zo blijven totdat zowel de Belastingdienst/CN als het openbaar lichaam gebruik kunnen maken van een gezamenlijk te beheren database, periodiek gevuld vanuit het Kadaster. Daartoe zal het openbaar lichaam een systeem moeten laten ontwikkelen of aanschaffen dat deze nieuwe werkwijze faciliteert. Daarbij wordt in eerste instantie gezocht naar een systeem dat aansluit bij Key2Financien en Kas4all (Key2Belastingen). E.e.a. zal mogelijk al in 2015 tot aanschaf en implementatie moeten leiden, maar de invoering is afhankelijk van de gang van zaken bij het Kadaster.

2014 was het vierde jaar van het nieuwe belastingstelsel BES. Nog steeds verloopt niet alles vlekkeloos. Zo worden de aanslagen Grondbelasting 2014 naar verwachting pas aan het eind van 2014 verstuurd. De afstemming met de Belastingdienst/CN, die voor OLB de inning voor haar rekening neemt, is in 2014 sterk verbeterd, o.a. door het maandelijks constructieve overleg dat is opgepakt nadat het convenant en daaraan gerelateerde samenwerkingsovereenkomst is getekend. De inkomstenkant heeft ook in 2015 veel aandacht nodig. Procedures moeten worden gevolgd, informatie moet worden geleverd en geanalyseerd en de interne controle dient sterk te verbeteren. Ook de procedures, de interne controles en de kwetsbaarheid van capaciteit bij diensten en overheids NV's waar inkomsten worden gegenereerd of gefactureerd verdienen de nodige aandacht.

AO/IC

In de zomer van 2014 is ons IC-plan weer in werking getreden. Daarin wordt bepaald welke interne controles op welk moment dienen te worden uitgevoerd. Een grote verbetering die de medewerkers van de financiële administratie en beleidsmedewerkers financieën dwingt om zeer bewust om te gaan met de boekhouding. De problemen met onze capaciteit heeft ons vanaf halverwege 2012 tot halverwege 2014 flink teruggeworpen en dat hebben we geweten ook.

Uitrollen planning & control cyclus richting directies

Met ingang van 2013 is ook de rapportage vanuit de organisatie weer opgepakt. Het ligt voor de hand om dit per directie vorm te geven. Dit geldt nu voor het eerst ook voor de begroting 2015 die is omgebouwd tot begroting gericht op het directiemodel. Daarnaast is in overleg met Cft door onze accountant een nieuwe format ontwikkeld voor maand- en kwartaalrapportages waarmee nog ervaring moet worden opgedaan. In ieder geval komt de informatievoorziening bottom up tot stand en dat is een voorwaarde voor commitment en bewustwording van medewerkers. Het bevordert de betrokkenheid vanuit de directies (en afdelingen). Ook zij hebben het recht zich te verantwoorden.

De intenties om de planning & controlcyclus verder uit te bouwen naar de overheids-NV's en gelieerde instellingen zijn in de loop van 2011 in gang gebracht. Diverse omstandigheden hebben de doorontwikkeling daarvan in de weg gestaan. In 2014 lukte het nagenoeg volledig om de jaarrekeningen tijdig aangeleverd te krijgen. Ook vond periodiek voortgangsoverleg plaats waaruit diverse acties volgden en afspraken konden worden gemaakt. Deze NV's en instellingen worden voortan integraal meegenomen in onze cyclus om daarmee een volledig beeld te kunnen geven over de stand van zaken met betrekking tot de lokale overheid. Gewerkt wordt aan een dividendbeleid en voor corporate governance wordt vastgehouden aan de code die inmiddels door de eilandsraad is geaccordeerd. De komende tijd zullen de statutenwijzigingen worden doorgevoerd en zijn diverse reorganisaties te verwachten. Dit wordt vanuit Bonaire Holding Maatschappij geïnitieerd. Het openbaar lichaam Bonaire draagt daar financieel aan bij.

Boedelscheiding

Nu het Land Nederlandse Antillen niet meer bestaat komt de boedelscheiding dichterbij. De inventarisatie en vaststelling van de balanspositie van het Land Nederlandse Antillen zal uiteindelijk tot verdeling moeten leiden. Bonaire krijgt hiervan 5,75%.

Daarbovenop zal er 100% compensatie moeten zijn voor belastingopbrengsten die betrekking hebben op de periode tot 10/10/10 (of 31/12/10), maar pas na die datum binnen komen. In de politieke stuurgroep is anders besloten, maar dit besluit is tot stand gekomen buiten de BES om, eenzijdig door Nederland bepaald. Bonaire beraadt zich of het mogelijk is om Nederland te bewegen om deze onrechtmatigheid ongedaan te maken teneinde deze middelen te kunnen gebruiken voor balansafwikkelingen (verbetering balanspositie/weerstandsvermogen) en productieve investeringen (wegwerken achterstanden wegen, haven, overige infrastructuur en school- en overige overheidsgebouwen).

Reorganisatie richting directiemodel

Doelstelling reorganisatie

In het IVB-programma (juni 2008) is de doelstelling van de reorganisatie als volgt geformuleerd:

"De kwaliteit van het bestuurlijk en ambtelijk functioneren is een belangrijke factor voor de ontwikkeling van de levensstandaard en de kwaliteit van het leven voor de bevolking van Bonaire. Mede ingegeven door de staatkundige

verandering is de noodzaak ontstaan om de huidige vorm en het functioneren van het overheidsapparaat grondig te herzien en de structuren aan te passen aan de eisen van de moderne tijd. Dit vereist grootschalige, integrale en complexe aanpassingen in processen en structuren.

Bij het bestuur en het management van de nieuwe organisatie zullen deugdelijkheid van bestuur, integriteit, focus op de burger, doeltreffendheid en doelmatigheid centraal staan.

Om al deze veranderingen op een gestructureerde en doelmatige wijze plaats te laten vinden zijn zowel een goede inhoudelijke en procesmatige voorbereiding en planning als een gedegen voorbereiding van de regie van essentieel belang.”

Met deze reorganisatie willen we de overheidsorganisatie professionaliseren, zodanig dat de organisatie voldoet aan de eisen die de samenleving van Bonaire aan haar overheid stelt. Een professionelere overheidsorganisatie met een betere dienstverlening aan de burger, instellingen en bedrijven. Ook de interne dienstverlening wordt verbeterd.

Veranderstrategie

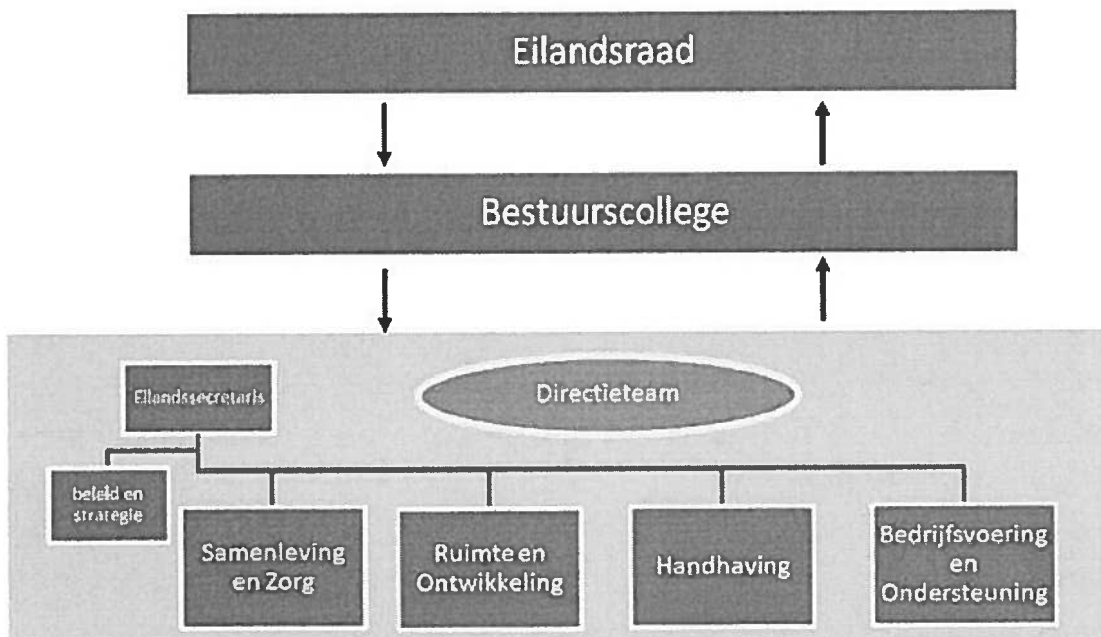
Dit alles gaat niet vanzelf. Er moet heel veel gebeuren. Alles tegelijk oppakken gaat niet. En met de beperkte middelen zullen we zeker keuzes moeten maken. Stap voor stap zal het verbeterproces plaatsvinden. Eerst het fundament op orde en daarna verder opbouwen.

Dit doen we door te werken aan zowel de organisatiestructuur (taken, verantwoordelijkheden, functies, formatie, middelen en kennis), als aan de cultuur (houding en gedrag) binnen de organisatie. De reorganisatie verloopt dus langs meerdere sporen.

Nadat het nieuwe organisatiemodel, het directiemodel, door het BC is goedgekeurd, is in fase 2 gewerkt aan de voorbereiding om de nieuwe organisatiestructuur te kunnen implementeren (o.a. afronden functiewaardering, werven verandermanagers, voorbereiden sociaal statuut). In deze fase is tevens een inrichtingsplan voor de hoofdstructuur van de nieuwe ambtelijke organisatie opgesteld. Momenteel bevinden we ons in fase 3, de “doorontwikkeling”. De vier directeuren zijn aangesteld die dit werk voortzetten en formeel ook verantwoordelijk zijn. Er wordt nu gewerkt aan het professionaliseren van de organisatie, het verbeteren van werkprocessen en aan de cultuur. In deze fase vindt tevens de verdere ontwikkeling van het management en de medewerkers plaats. Ook wordt de bedrijfsvoering in deze fase verder versterkt. Deze fase van doorontwikkeling zal zeker nog een jaar in beslag gaan nemen.

Hoofdstructuur

De hoofdstructuur van de nieuwe organisatie ziet er als volgt uit:

De diensten en afdelingen (of onderdelen daarvan) zijn overgeheveld (incl. formatie, bezetting, vacatures, etc.) naar één van de nieuwe directies in de nieuwe organisatie. Nu wordt per directie gewerkt aan een verdere structurering van de directie in afdelingen en teams.

Sociaal Statuut

De reorganisatie van de ambtelijke organisatie leidt tot veranderingen in taken, functies en formatie met als doel om te komen tot een effectieve en efficiënte uitvoering van het werk, waarbij de dienstverlening aan de burger centraal staat.

Met het oog op deze veranderingen was het wenselijk dat er uitgangspunten werden vastgesteld en waar nodig aanvullende rechtspositionele waarborgen werden gegeven en aanvullende regels werden gesteld om ervoor te zorgen dat de reorganisatie voor medewerkers van het Openbaar Lichaam Bonaire op sociaal verantwoorde wijze wordt uitgevoerd. Met het oog daarop is er een Sociaal Statuut opgesteld.

Fase 3 Doorontwikkeling

De doorontwikkeling verloopt langs meerdere wegen, te weten:

1) verdere inrichting van de directies (o.a. organisatiestructuur, aantal en soort functies, overige benodigde middelen). Dit alles is beschreven in een inrichtingsplan per directie en door het BC geaccordeerd. Het plaatsingsproces is doorlopen en aan de bezwaren die dit heeft opgeleverd wordt volop gewerkt.

2) stroomlijnen van belangrijke werkprocessen

Voor wat betreft de werkprocessen gaat het er vooral om per directie de primaire werkprocessen zodanig in te richten dat het werk efficiënter, effectiever en meer gericht op de klant wordt georganiseerd. Uiteindelijk draagt dit bij aan een betere dienstverlening.

3) managementontwikkeling

De kwaliteit van het management zal moeten worden verbeterd. Immers is het management van een organisatie voor een belangrijk deel bepalend voor het succes van de organisatie.

Het management zal moeten beschikken over de essentiële basisvaardigheden van leidinggevend. Daarom zal verder worden geïnvesteerd in het management om de noodzakelijk kennis, vaardigheden en het inzicht in het eigen gedrag verder te ontwikkelen.

4) personeelsontwikkeling

Van belang is dat de medewerkers zich bewust zijn wat er van hen wordt verwacht, wat hun eigen gedrag is en hoe zij daar verandering aan kunnen geven. Daarbij zal specifiek worden ingegaan op met name de volgende onderwerpen:

- klantgerichtheid
- integriteit
- samenwerken

5) versterken ambtelijk-bestuurlijke relatie

Een goede samenwerking tussen bestuur en de ambtelijke organisatie is belangrijk. Bestuur moet kunnen besturen, waarbij de ambtelijke organisatie op inhoud faciliteert, adviseert en uitvoert. Betrouwbare en tijdige advisering en open communicatie over en weer is belangrijk. Daarom zal op verschillende onderdelen worden gewerkt aan het versterken van die relatie.

6) versterken communicatie

Communicatie is een belangrijke voorwaarde voor een succesvol veranderingstraject en om weerstand tegen verandering te beperken. Met de juiste communicatie op de juiste niveaus kan de weerstand beter worden gemanaged en de "buy-in" worden vergroot. Het doel van communicatie is niet alleen om informatie/kennis te verschaffen, maar ook om verandering in de houding en gedrag van de mensen teweeg te brengen. Naast deze intern gerichte communicatie is er sterke behoefte om als organisatie ook veel beter en gericht naar buiten te treden.

Doeluitkering

Door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is op 24 juni 2010 de Doeluitkering t.b.v. de financiering van een groot deel van de reorganisatiekosten toegekend aan het toenmalige Eilandgebied Bonaire. De Doeluitkering bedraagt totaal € 2,88 mln. Deze middelen zijn besteed aan activiteiten die bijdragen aan een efficiënt en effectief bestuursapparaat en eilandorganisatie, met de nadruk op sociaal vangnet en financieel beheer.

De Doeluitkering is van essentieel belang voor de uitvoering en realisatie van het reorganisatieproces. Hiermee wordt de inhuur van noodzakelijke verandercapaciteit, de kosten voortvloeiende uit het Sociaal Statuut alsmede de overige ontwikkelkosten gefinancierd. Inmiddels is deze doeluitkering volledig uitgegeven. Dit wordt deels door bijzondere uitkeringen weer gecompenseerd.

Personeelsformatie nieuwe organisatie

De personeelsformatie is de afgelopen jaren fors gereduceerd. Mede door de samenvoeging van diensten in één directie, maar ook door het verder stroomlijnen van werkprocessen, ontstaan efficiencyvoordelen. Anderzijds is het echter van essentieel belang om op bepaalde terreinen juist een kwalitatieve versterking te realiseren, teneinde de dienstverlening aan de burger, instellingen en bedrijven, maar ook de beleidsfunctie substantieel te kunnen verbeteren.

Het uitgangspunt dat overigens wordt gehanteerd voor het opstellen van de nieuwe formatie is dat de formatiewijzigingen moeten passen binnen de beschikbare personeelsbegroting. Om een sluitende begroting te krijgen is het vanwege de beperkte financiële ruimte nog steeds onontkoombaar om deel van de vacante functies niet in te vullen.

Paragraaf Deelnemingen

Een deelneming is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het openbaar lichaam een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de deelneming ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de deelneming failliet gaat onderscheidelijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de deelneming haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetgeen tot uiting wordt gebracht in de Algemene Vergadering voor Aandeelhouders.

Beleidsuitgangspunten

Nadat de jaarrekeningen van de diverse vennootschappen en stichtingen zijn vastgesteld kan het openbaar lichaam een deelnemingenbeleid gaan ontwikkelen waarbij er meer inzicht kan worden verkregen in het reilen en zeilen van de diverse stichtingen en vennootschappen. Hierbij zal er tevens aandacht worden besteed aan het ontwikkelen van een dividendbeleid (dit is momenteel in ontwikkeling). Thans is er alleen maar één vennoot die dividend uitkeert aan de aandeelhouder. Er wordt gewerkt aan het wegwerken van de achterstanden op een zo kort mogelijke termijn. Over 2013 zijn door de overheids NV's voor 1 juni 2014 de jaarrekeningen 2013 opgeleverd. Daarmee is het mogelijk gebleken voor het OLB om de meest recente informatie in haar eigen jaarrekening 2013 op te nemen en daarmee is weer een van de onzekerheden weggenomen die door de accountant nog was opgenomen in haar controleverklaring over de jaarrekening 2012. Om een vinger aan de pols te houden vinden nu 2-maandelijke voortgangsoverleggen plaats met de leiding van Bonaire Holding Maatschappij. In die gesprekken is aandacht voor de waarderingen op de balans en de eventuele risico's die voor het OLB een bedreiging kunnen vormen.

De doelstelling van het beleid inzake "deelnemingen" is een goede afweging te maken bij de vraag of bepaalde taken voor verzelfstandiging in aanmerking komen en of het gewenst is hiervoor een deelneming aan te gaan c.q. een stichting op te richten. Deze afweging is ook noodzakelijk bij het afstoten c.q. liquideren van deelnemingen vanwege andere redenen.

De deelnemingen zijn ingedeeld volgens onderstaande verschijningsvormen, cq rechtspersonen;

Vennootschappen

Een deelneming in een vennootschap betreft een naamloze vennootschap (NV) waarin het openbaar lichaam aandelen heeft. Besloten Vennootschappen kent Bonaire niet.

Stichtingen

Een andere vorm van deelnemingen wordt gevormd door stichtingen. Alleen die stichtingen waarin het openbaar lichaam een bestuurlijk of een financieel belang hebben, niet zijnde een subsidierelatie, vallen in dit kader onder de term "deelnemingen".

naam vennootschap	Vestigingsplaats	beleidsveld	belang deelneming
Bonaire Holding Maatschappij NV	Bonaire	algemene middelen	b
Bonaire International Airport NV	Bonaire	algemene middelen	b
Bonaire Management Group NV	Bonaire	algemene middelen	b
Bonaire Wagenpark NV	Bonaire	openbaar vervoer	b
Bonaire Laboratorium (BONLAB NV)	Bonaire	volksgezondheid	b
Dutch Eagle Express NV	Bonaire	algemene middelen	b
Exploitiemaatschappij Fast Ferries NV	Bonaire	algemene middelen	b
Oil Trading Bonaire NV	Bonaire	algemene middelen	b
Bonaire Overheidsgebouwen NV	Bonaire	algemene middelen	b
Selibon NV	Bonaire	afvalstoffenketenbeheer	b

Telefonia Bonairiano NV	Bonaire	telecommunicatiediensten	b
Tourism Corporation Bonaire	Bonaire	algemene middelen	b
Water- en Energiebedrijf Bonaire NV	Bonaire	nutsvoorziening	b
naam stichting	Vestigingsplaats	beleidsveld	belang deelneming
Stichting Beheer en Exploitatie Sportterreinen	Bonaire	sport	b
Stichting Diatel Bonaire	Bonaire	gezondheidszorg	b
Fundashon Cas Bonairiano	Bonaire	volkswoningen	b
Stichting FINEB	Bonaire	studiefinanciering	b
Fundashon Karpata	Bonaire	verslavingszorg	b
Fundashon Marcultura	Bonaire	visserij	b
Fundashon Wega di Number Bonaire	Bonaire	sport, cultuur, charitatief werk en onderwijs	b
Stichting Bonaire International Sailing Regatta	Bonaire	sport, toerisme	b

Naar aanleiding van een inventarisatie door het CBS is op 23 december 2013 een brief ontvangen van het CBS inzake de lijst met NV's en stichtingen die deel uitmaken van de collectieve sector (zie "Paragraaf Collectieve sector"). Een aantal daarvan is "slapend". Daarin vinden om diverse redenen geen activiteiten meer plaats waardoor het voor de hand ligt om deze te liquideren. Dit proces zal de komende jaren in gang worden gezet, waarmee ook op dit vlak naar een schoon schip wordt toegewerkt. Een van de belangrijkste stichtingen in dit kader is de stichting FINEB. Met het ministerie van OC&W zijn verregaande afspraken gemaakt om de inning van vorderingen door DUO te laten verzorgen en de stichting zelf te liquideren. Op afronding wordt aangedrongen, mede omdat hieruit nog de nodige middelen zullen terugvloeien.

Op Bonaire is in 1992 de Loterijverordening Bonaire (AB 1992, no. 14) in werking getreden. Het is de bedoeling geweest van de wetgever om de zorg voor het loterijwezen neer te leggen bij de eilandgebieden en niet bij de centrale overheid (destijds het Land de Nederlandse Antillen). De eilandgebieden hadden ieder reeds hun eigen wettelijke voorziening getroffen, waarnaar ook werd gehandeld. De door de wetgever (Nederland) ingevoerde 10 % vergunningsrecht druist regelrecht tegen de reeds door de lokale wetgever (OLB) genomen beslissingen. De conclusie kan dan ook worden getrokken dat een en ander berust op een misslag; de Loterijverordening 1909 had niet de status van BES-wet mogen krijgen. De Loterijwet BES dient derhalve te worden ingetrokken. Omdat de abusievelijke invoering van deze wet per 10 oktober 2010 heeft plaatsgevonden, dient de intrekking met terugwerkende kracht per die datum te geschieden. Hieromtrent zijn er gesprekken gevoerd met medewerkers van het ministerie van Veiligheid en Justitie in juni 2014. In dit verband zijn er een aantal afspraken gemaakt. De Fundashon Wega di Number Bonaire zal een aanzet doen voor wetsvoorstellen met betrekking tot de volgende onderwerpen:

- Een wijziging om het organiseren van verschillende soorten loterijen toe te staan;
- Een wijziging van het percentage speelvergunningsrecht;
- Een mogelijkheid voor de openbare lichamen om het percentage speelvergunningsrecht aan te passen;
- Inwerkingtreding van voornoemde wijzigingen met terugwerkende kracht.

Paragraaf Grondbeleid

Volgens artikel 14 van de Besluit Begroting en Verantwoording openbare lichamen BES dienen de openbare lichamen over een paragraaf grondbeleid te beschikken waarin het grondbeleid wordt weergegeven. De belangrijkste redenen hiervoor is de transparantie, het financiële belang en om nader invulling te kunnen geven aan het uitvoeren van beleidsvoornemens in het kader van huisvesting, woningbouw, bedrijven, terreinen en infrastructuur.

Er is inmiddels een concept- Nota Grondbeleid voor Bonaire gereed.

De Nota Grondbeleid is een belangrijk beleidsdocument voor het Openbaar Lichaam Bonaire. De eilandsraad bepaalt met deze Nota de beleidskaders voor de uitgifte van gronden en voor de financiële aspecten van de ontwikkeling van nieuwe woon- en werkgebieden. Door de uitvoering van de Nota Grondbeleid wordt meer grip gehouden op de financiën die uit grondzaken voortvloeien. De mogelijkheid om erfpachtgronden te koop aan te bieden om daarmee incidentele middelen vrij te spelen om ook vanaf Bonaire een financiële bijdrage te kunnen leveren aan de ambities om de onderhoudsachterstanden weg te werken en daarbij behorende investeringen speelt hierbij een voorname rol.

Door deze Nota stelt de eilandsraad zichzelf en het bestuurscollege in staat om maatschappelijk, transparant en ondernemend deel te nemen aan en daar waar nodig en gewenst de regie te voeren bij de ruimtelijke ontwikkeling van Bonaire.

Voor het Openbaar Lichaam Bonaire is deze Nota de eerste nota in zijn soort. Het Openbaar Lichaam Bonaire heeft nu nog geen expliciet geformuleerd grondbeleid. Er zijn wel enkele werkafspraken en werkwijzen over het uitgeven van gronden vastgesteld, maar er ontbreekt een integraal door de eilandsraad vastgesteld grondbeleid waarin de voor een grondbeleid relevante onderwerpen zijn benoemd. Voor de verdere ontwikkeling van Bonaire is het essentieel over een Nota Grondbeleid te beschikken. De verwachting is dat de Nota Grondbeleid in de eerste helft van 2015 door de eilandsraad wordt vastgesteld. Behandeling ervan stond al eerder op de agenda maar is om diverse redenen nog uitgesteld.

Met de Nota Grondbeleid Bonaire streeft het Openbaar Lichaam Bonaire een aantal doelen na. Dit zijn in willekeurige volgorde:

- Het zorg dragen voor een goede uitvoering van het ruimtelijk beleid
- Het op een goede wijze afstemmen van het gronduitgiftebeleid op het ruimtelijk beleid
- Het realiseren van kwalitatief goede woningbouwlocaties en locaties voor bedrijven
- Het genereren extra incidentele en van structurele inkomsten ten behoeve van een kwalitatief goede ruimtelijke ontwikkeling van Bonaire
- Het mogelijk maken voor mensen met lagere inkomens om gronden in erfpacht te verkrijgen t.b.v. een eigen huis
- Het tegengaan van onwettige speculatie
- Het stimuleren van economische activiteiten
- Het verhalen van door het Openbaar Lichaam gemaakte kosten voor derden op deze derden
- Het werken aan de hand van open en transparante processen
- Het behoud van de waarden en de kwaliteiten Bonaire
- Het leveren bijdrage aan duurzaam Bonaire

De Nota Grondbeleid Bonaire dient dus ruimtelijke, economische, sociale, maatschappelijke en financiële doelen. Het grondbeleid van het Openbaar Lichaam Bonaire bevat een afgewogen mix van deze doelen. Belangrijke onderwerpen van de Nota Grondbeleid zijn:

- De wijze van gronduitgifte : verkoop, erfpacht en verhuur
- De wijze waarop de uitgifteprijsen worden bepaald
- Grondexploitatie
- Kostenverhaal
- Samenwerking met derden bij ontwikkelingen

De Nota Grondbeleid beschrijft daar waar mogelijk de financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld als gevolg van verkoop van erfpacht. Deze gevolgen zijn conservatief verwerkt in de begroting. Zodra er meer zicht is op de effecten van het nog vast te stellen grondbeleid en er meer ervaringscijfers bekend zijn wordt dit geactualiseerd. Tevens zal er de komende jaren een nauw verband ontstaan tussen de opbrengsten en kosten van het grondbeleid en de begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire.

Paragraaf Collectieve sector

Pas eind december 2013 is de definitieve lijst van instellingen die in 2011 en 2012 tot de collectieve sector behoren door het Centraal Bureau voor de Statistiek ontvangen.

In de brief van 23 december 2013 is aangegeven dat Fundashon Cas Bonairiano (FCB) niet tot de collectieve sector behoort. Dit tot grote opluchting omdat de instellingen uit de collectieve sector te maken hebben met een rentelastnorm van 0%. D.w.z. dat deze instellingen per saldo geen rente mogen betalen en dus ook niet zouden kunnen lenen. Dit zou voor FCB desastreus zijn.

Na 2012 zijn er geen nieuwe entiteiten ontstaan waardoor het OLB er vanuit gaat dat dezelfde instellingen ook in 2013, 2014 en in 2015 tot de collectieve sector behoren.

Duidelijk is dat in de lijst van het CBS instellingen voorkomen die al lange tijd niet meer operationeel zijn (slapende NV's en stichtingen). Mogelijk dat OLB er aan toe komt om het liquidatieproces ten aanzien van enkele van deze instellingen in gang kan zetten. Het afronden daarvan wordt nog niet voorzien in 2015. Dit heeft de afgelopen jaren nog geen prioriteit gehad.

Er zijn vanuit het CBS geen instructies ontvangen wat het voor instellingen op de lijst precies betekent c.q. wat er van deze instellingen wordt verwacht als het gaat om informatieverstrekking e.d. Wel is bekend dat het Cft zal toetsen of de collectieve sector voldoet aan de wettelijke eis m.b.t. de rentelastnorm.

In de lijst zijn de volgende instellingen terug te vinden:

- Openbaar lichaam Bonaire
- Bonaire Holding Maatschappij (BHM) N.V.
- Bonaire Management Group N.V.
- Bonaire Overheidsgebouwen N.V.
- Bonaire Wagenpark
- Fundashon Marcultura
- Fundashon Sedrebo
- Stichting beheer Kompleho Deportivo Bonaire
- Studiefondsen en Studiebeurzen (FINEB)
- Tourist Corporation Board N.V. (TCB – Tourism Corporation Bonaire)
- Wegenfonds Bonaire

BEGROTING VAN DE UITGAVEN EN INKOMSTEN
VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE
VOOR HET DIENSTJAAR 2015
BELEIDSDEEL

Gewone dienst							Lasten in \$
Functie categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
Functie 001 - BESTUURSORGANEN		1,532,705	2,181,982	1,922,917	1,942,217	1,942,217	1,942,217
Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT		8,519,630	9,524,344	12,658,471	11,407,621	11,407,621	11,407,621
Functie 003 - BURGERZAKEN		633,163	800,978	973,885	846,485	866,485	866,485
Functie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIENST BESTEMD		1,284,676	693,823	1,244,268	1,244,268	1,244,268	1,244,268
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		11,970,174	13,201,127	16,799,541	15,440,591	15,460,591	15,460,591
Totaal inkomsten hoofdfunctie 0		4,225,075	5,951,155	7,157,662	3,730,262	3,730,262	3,730,262
Nadellg saldo hoofdfunctie 0		7,745,099	7,249,972	9,641,879	11,710,329	11,730,329	11,730,329
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
Functie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING		0	0	0	0	0	0
Functie 130 - RAMPENBESTRIJDING		0	177,400	177,400	40,000	40,000	40,000
Functie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN		1,205,325	1,187,130	1,040,131	1,040,131	1,040,131	1,040,131
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		1,205,325	1,364,530	1,217,531	1,080,131	1,080,131	1,080,131
Totaal inkomsten hoofdfunctie 1		108,490	267,400	157,400	20,000	20,000	20,000
Nadellg saldo hoofdfunctie 1		1,096,835	1,097,130	1,060,131	1,060,131	1,060,131	1,060,131
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
Functie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB		581,910	536,235	0	0	0	0
Functie 210 - WEGEN, STRATEN PLEINEN		5,214,175	4,065,089	2,901,150	2,881,670	2,881,670	2,881,670
Functie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND		0	2,000	94,216	94,216	94,216	94,216
Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER		1,034,196	971,183	1,276,609	1,281,409	1,281,409	1,281,409
Functie 230 - LUCHTVAART		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		6,830,281	5,574,507	4,271,976	4,257,296	4,257,296	4,257,296
Totaal inkomsten hoofdfunctie 2		2,829,465	2,479,300	2,581,000	2,581,000	2,581,000	2,581,000
Nadellg saldo hoofdfunctie 2		4,000,816	3,095,207	1,690,976	1,676,296	1,676,296	1,676,296
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
Functie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN		1,066,318	1,118,645	787,383	787,383	787,383	787,383
Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE		409,410	504,481	723,711	723,711	723,711	723,711
Functie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACH EN VISSERIJ		1,054,645	1,026,534	892,955	892,955	892,955	892,955
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		2,530,373	2,649,660	2,404,049	2,404,049	2,404,049	2,404,049
Totaal inkomsten hoofdfunctie 3		398,506	277,000	468,000	468,000	468,000	468,000
Nadellg saldo hoofdfunctie 3		2,131,867	2,372,660	1,936,049	1,936,049	1,936,049	1,936,049

Gewone dienst							Baten In \$
Functie- categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
Functie 001 - BESTUURSORGANEN		45,795	95,535	27,090	27,090	27,090	27,090
Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT		1,852,112	1,997,220	1,319,172	419,172	419,172	419,172
Functie 003 - BURGERZAKEN		338,811	422,400	421,400	344,000	344,000	344,000
Functie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIENST BESTEMD		1,988,357	3,436,000	5,390,000	2,940,000	2,940,000	2,940,000
Totaal Inkomsten hoofdfunctie 0		4,225,075	5,951,155	7,157,662	3,730,262	3,730,262	3,730,262
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		11,970,174	13,201,127	16,799,541	15,440,591	15,460,591	15,460,591
Voordelig saldo hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
Functie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING		0	0	0	0	0	0
Functie 130 - RAMPENBESTRIJDING		0	137,400	137,400	0	0	0
Functie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN		108,490	130,000	20,000	20,000	20,000	20,000
Totaal Inkomsten hoofdfunctie 1		108,490	267,400	157,400	20,000	20,000	20,000
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		1,205,325	1,364,530	1,217,531	1,080,131	1,080,131	1,080,131
Voordelig saldo hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
Functie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB		0	0	0	0	0	0
Functie 210 - WEGEN, STRATEN PLEINEN		1,023,212	478,300	0	0	0	0
Functie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND		0	0	80,000	80,000	80,000	80,000
Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER		1,806,253	2,001,000	2,501,000	2,501,000	2,501,000	2,501,000
Functie 230 - LUCHTVAART		0	0	0	0	0	0
Totaal Inkomsten hoofdfunctie 2		2,829,465	2,479,300	2,581,000	2,581,000	2,581,000	2,581,000
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		6,830,281	5,574,507	4,271,976	4,257,296	4,257,296	4,257,296
Voordelig saldo hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
Functie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN		65,534	36,000	60,000	60,000	60,000	60,000
Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE		286,943	228,000	392,000	392,000	392,000	392,000
Functie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACHT EN VISSERIJ		46,029	13,000	16,000	16,000	16,000	16,000
Totaal Inkomsten hoofdfunctie 3		398,506	277,000	468,000	468,000	468,000	468,000
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		2,530,373	2,649,660	2,404,049	2,404,049	2,404,049	2,404,049
Voordelig saldo hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0

Gewone dienst							Lasten in \$
Functie categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
Functie 400 - ALGEMEEN BEHEER		908,062	924,598	908,834	908,834	908,834	908,834
Functie 410 - OPENBAAR FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 411 - BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 430 - OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 460 - BIJZONDERE SCHOLENGEMEEN- SCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES		0	0	0	0	0	0
Functie 480 - GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN / INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS		578,278	764,868	893,340	893,340	893,340	893,340
Functie 482 - VOLWASSENENEDUCATIE		606,854	681,271	659,301	659,301	659,301	659,301
Totaal uitgaven hoofdfunctie 4		2,093,194	2,370,737	2,461,475	2,461,475	2,461,475	2,461,475
Totaal inkomsten hoofdfunctie 4		6,874	6,000	7,000	7,000	7,000	7,000
Nadelig saldo hoofdfunctie 4		2,086,320	2,168,619	2,454,475	2,454,475	2,454,475	2,454,475
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK		458,696	486,557	358,571	358,571	358,571	358,571
Functie 530 - SPORT		1,741,582	1,648,271	1,705,553	1,619,153	1,619,153	1,619,153
Functie 540 - KUNST		819,840	833,348	863,207	863,207	863,207	863,207
Functie 541 - OUDHEIDKUNDE/MUSEA		6,336	7,990	7,490	7,490	7,490	7,490
Functie 560 - MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHT RECREATIE		1,901,959	1,973,146	2,011,978	2,011,978	2,011,978	2,011,978
Functie 580 - OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 5		4,928,413	4,949,312	4,946,799	4,860,399	4,860,399	4,860,399
Totaal inkomsten hoofdfunctie 5		197,813	213,400	88,400	2,000	2,000	2,000
Nadelig saldo hoofdfunctie 5		4,730,600	4,339,302	4,858,399	4,858,399	4,858,399	4,858,399
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAAT- SCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER		733,817	1,259,802	1,672,770	1,251,770	1,251,770	1,251,770
Functie 610 - ONDERSTANDVERLENING		284,951	655,000	0	0	0	0
Functie 611 - WERKGELEGENHEID		41,250	1,180,300	1,140,000	0	0	0
Functie 620 - MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES		103,947	101,350	0	0	0	0
Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK JEUGD- EN JONGEREN WERK		2,357,816	3,056,432	3,532,663	2,653,663	2,653,663	2,653,663
Functie 640 - BEJAARDENZORG		10,807	170,003	188,704	38,704	38,704	38,704
Functie 650 - KINDEROPVANG		230,268	472,200	867,500	367,500	367,500	367,500
Functie 651 - DAGOPVANG GEHANDICAPTEN		19,027	29,200	58,100	58,100	58,100	58,100
Totaal uitgaven hoofdfunctie 6		3,781,883	6,924,287	7,459,737	4,369,737	4,369,737	4,369,737
Totaal inkomsten hoofdfunctie 6		826,133	1,710,952	3,656,320	566,320	566,320	566,320
Nadelig saldo hoofdfunctie 6		2,955,750	2,671,843	3,803,417	3,803,417	3,803,417	3,803,417

Gewone dienst							Baten In \$
Functie- categorïe	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
Functie 400 - ALGEMEEN BEHEER		0	0	0	0	0	0
Functie 410 - OPENBAAR FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 411 - BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 430 - OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 460 - BIJZONDERE SCHOLENGEMEEN- SCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES		0	0	0	0	0	0
Functie 480 - GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN / INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS		6,874	6,000	7,000	7,000	7,000	7,000
Functie 482 - VOLWASSENENEDUCATIE		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 4		6,874	6,000	7,000	7,000	7,000	7,000
Totaal uitgaven hoofdfunctie 4		2,093,194	2,370,737	2,461,475	2,461,475	2,461,475	2,461,475
Voordelig saldo hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK		102,905	127,000	2,000	2,000	2,000	2,000
Functie 530 - SPORT		94,908	86,400	86,400	0	0	0
Functie 540 - KUNST		0	0	0	0	0	0
Functie 541 - OUDHEIDKUNDE/MUSEA		0	0	0	0	0	0
Functie 560 - MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHTRECREATIE		0	0	0	0	0	0
Functie 580 - OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 5		197,813	213,400	88,400	2,000	2,000	2,000
Totaal uitgaven hoofdfunctie 5		4,928,413	4,949,312	4,946,799	4,860,399	4,860,399	4,860,399
Voordelig saldo hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAAT- SCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER		0	0	421,000	0	0	0
Functie 610 - ONDERSTANDVERLENING		30,000	0	0	0	0	0
Functie 611 - WERKGELEGENHEID		44,137	322,600	1,140,000	0	0	0
Functie 620 - MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES		0	0	0	0	0	0
Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK JEUGD- EN JONGEREN WERK		738,886	1,132,352	1,445,320	566,320	566,320	566,320
Functie 640 - BEJAARDENZORG		0	151,300	150,000	0	0	0
Functie 650 - KINDEROPVANG		13,110	104,700	500,000	0	0	0
Functie 651 - DAGOPVANG GEHANDICAPTEN		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 6		826,133	1,710,952	3,656,320	566,320	566,320	566,320
Totaal uitgaven hoofdfunctie 6		3,781,883	6,924,287	7,459,737	4,369,737	4,369,737	4,369,737
Voordelig saldo hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0

Gewone dienst							Lasten in \$
Functie categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar	Geraamde uitgaven van het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID		292,329	613,093	1,156,051	856,051	856,051	856,051
Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONDHEIDSZORG		466,704	603,729	336,700	271,700	245,700	245,700
Functie 720 - SLACHTHUIZEN		145,068	174,342	10,800	10,800	10,800	10,800
Functie 721 - REINIGING		2,323,846	2,540,745	2,647,000	2,647,000	2,647,000	2,647,000
Functie 722 - RIOLERING EN WATERZUIVERING		616,830	0	0	0	0	0
Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER		298,829	339,758	796,307	523,307	289,307	124,307
Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE		714,869	733,612	489,447	489,447	489,447	489,447
Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		4,858,475	5,005,279	5,436,306	4,798,306	4,538,306	4,373,306
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		1,306,426	1,416,600	2,317,500	1,679,500	1,419,500	1,254,500
Nadelig saldo hoofdfunctie 7		3,552,049	3,864,025	3,118,806	3,118,806	3,118,806	3,118,806
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING		0	0	0	0	0	0
Functie 822 - OVERIGE VOLKSHUISVESTING		1,214,216	1,301,839	733,348	733,348	733,348	733,348
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		1,214,216	1,301,839	733,348	733,348	733,348	733,348
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		250,932	400,000	250,000	250,000	250,000	250,000
Nadelig saldo hoofdfunctie 8		963,284	814,282	483,348	483,348	483,348	483,348
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
Functie 910 - RESERVERINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 911 - GELDLeningen		0	0	0	0	0	0
Functie 913 - DIVIDENDEN		0	0	0	0	0	0
Functie 920 - BELASTINGEN		1,346	0	0	0	0	0
Functie 921 - ALGEMENE UITKERINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN		6,303,555	3,905,978	4,514,780	4,514,780	4,514,780	4,514,780
Functie 990 - SALDI VAN KOSTENPLAATSEN		0	-22,273	0	0	0	0
Functie 992 - SALDO GEWONE DIENST		11,181,287	4,513,822	2,453,580	399,810	379,810	379,810
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		17,486,188	3,883,705	4,514,780	4,514,780	4,514,780	4,514,780
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		46,748,800	39,017,000	36,015,840	36,015,840	36,015,840	36,015,840
Nadelig saldo hoofdfunctie 9		0	0	0	0	0	0

Gewone dienst							Baten In \$
Functie- categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID		0	146,400	300,000	0	0	0
Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONDHEIDSZORG		101,981	65,200	91,000	26,000	0	0
Functie 720 - SLACHTHUIZEN		7,414	15,000	7,500	7,500	7,500	7,500
Functie 721 - REINIGING		1,166,564	1,160,000	1,167,000	1,167,000	1,167,000	1,167,000
Functie 722 - RIOLERING EN WATERZUIVERING		0	0	0	0	0	0
Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER		0	0	722,000	449,000	215,000	50,000
Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE		30,467	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000
Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		1,306,426	1,416,600	2,317,500	1,679,500	1,419,500	1,254,500
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		4,858,475	5,005,279	5,436,306	4,798,306	4,538,306	4,373,306
Voordelig saldo hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING		0	0	0	0	0	0
Functie 822 - OVERIGE VOLKSHUISVESTING		250,932	400,000	250,000	250,000	250,000	250,000
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		250,932	400,000	250,000	250,000	250,000	250,000
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		1,214,216	1,301,839	733,348	733,348	733,348	733,348
Voordelig saldo hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
Functie 910 - RESERVERINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 911 - GELDLENINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 913 - DIVIDENDEN		500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000
Functie 920 - BELASTINGEN		7,851,661	7,950,000	8,700,000	8,700,000	8,700,000	8,700,000
Functie 921 - ALGEMENE UITKERINGEN		26,767,000	26,767,000	26,815,840	26,815,840	26,815,840	26,815,840
Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN		11,630,139	0	0	0	0	0
Functie 990 - SALDI VAN KOSTENPLAATSEN		0	0	0	0	0	0
Functie 992 - SALDO GEWONE DIENST		0	3,800,000	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		46,748,800	39,017,000	36,015,840	36,015,840	36,015,840	36,015,840
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		17,486,188	3,883,705	4,514,780	4,514,780	4,514,780	4,514,780
Voordelig saldo hoofdfunctie 9		29,262,612	35,133,295	31,501,060	31,501,060	31,501,060	31,501,060

Kapitaaldienst		Lasten					
Functie c.q. categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
Functie 001 - BESTUURSORGANEN		0	32,500	96,500	0	0	0
Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT		0	667,200	0	0	0	0
Functie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIENST BESTEMD		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		0	699,700	96,500	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 0		0	699,700	96,500	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
Functie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING		0	0	0	0	0	0
Functie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
Functie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB		0	0	0	0	0	0
Functie 210 - BOUW EN CIVIELE WERKEN		0	1,925,000	1,981,000	0	0	0
Functie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND		0	0	0	0	0	0
Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER		0	120,000	120,000	0	0	0
Functie 230 - LUCHTVAART		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		0	2,045,000	2,101,000	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 2		0	2,045,000	2,101,000	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
Functie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN		0	0	0	0	0	0
Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE		0	0	0	0	0	0
Functie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACHT EN VISSERIJ		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 0 - ALGEMEEN BESTUUR							
	Functie 001 - BESTUURSORGANEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 002 - BESTUURSAPPARAAT	0	0	0	0	0	0
	Functie 020 - EIGENDOMMEN NIET VOOR DE OPENBARE DIENS BESTEMD	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 0		0	699,700	96,500	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 0		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID							
	Functie 120 - BRANDWEER EN RAMPENBESTRIJDING	0	0	0	0	0	0
	Functie 140 - OVERIGE BESCHERMENDE MAATREGELEN	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 1		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 2 - VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT							
	Functie 200 - ALGEMEEN BEHEER DROB	0	0	0	0	0	0
	Functie 210 - BOUW EN CIVIELE WERKEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 211 - VERKEERSMAATREGELEN TE LAND	0	0	0	0	0	0
	Functie 222 - VERKEERSMAATREGELEN TE WATER	0	0	0	0	0	0
	Functie 230 - LUCHTVAART	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 2		0	2,045,000	2,101,000	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 2		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 3 - ECONOMISCHE ZAKEN							
	Functie 300 - ECONOMISCHE ZAKEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 310 - HANDEL EN INDUSTRIE	0	0	0	0	0	0
	Functie 341 - OVERIGE AGRARISCHE ZAKEN, JACHT EN VISSERIJ	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 3		0	0	0	0	0	0

Kapitaaldienst

Lasten

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
Functie 400 - ALGEMEEN BEHEER		0	0	0	0	0	0
Functie 409 - ALGEMEEN BIJZONDERE SCHOLEN		0	0	0	0	0	0
Functie 410 - OPENBAAR FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 411 - BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 430 - OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Functie 461 - BIJZONDERE SCHOLENGEMEENSCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES		0	0	0	0	0	0
Functie 480 - GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN/ INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
Functie 510 - OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK		0	0	0	0	0	0
Functie 530 - SPORT		0	500,000	0	0	0	0
Functie 540 - KUNST		0	0	0	0	0	0
Functie 541 - OUDHEIDKUNDE / MUSEA		0	0	0	0	0	0
Functie 560 - MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHTRECREATIE		0	0	0	0	0	0
Functie 580 - OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 5		0	500,000	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAAT- SCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
Functie 600 - ALGEMEEN BEHEER		0	0	0	0	0	0
Functie 610 - ONDERSTANDVERLENING		0	0	0	0	0	0
Functie 611 - WERKGELEGENHEID		0	0	0	0	0	0
Functie 620 - MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES		0	0	0	0	0	0
Functie 630 - SOCIAAL CULTUREEL WERK/ JEUGD EN JONGEREI		0	0	0	0	0	0
Functie 640 - BEJAARDENZORG		0	0	0	0	0	0
Functie 650 - KINDEROPVANG		0	0	0	0	0	0
Functie 651 - DAGOPVANG GEHANDICAPTEN		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar
		2013	2014 inci 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 4 - ONDERWIJS							
Functie 400	ALGEMEEN BEHEER	0	0	0	0	0	0
Functie 409	ALGEMEEN BIJZONDERE SCHOLEN	0	0	0	0	0	0
Functie 410	OPENBAAR BIJZONDER ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
Functie 411	BIJZONDER FUNDEREND ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
Functie 430	OPENBAAR BUITENGEWOON ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
Functie 461	BIJZONDERE SCHOLENGEMEENSCHAPPEN VOOR MEER DAN EEN VAN VOORGAANDE FUNCTIES	0	0	0	0	0	0
Functie 480	GEMEENSCHAPPELIJKE UITGAVEN/ INKOMSTEN VAN HET ONDERWIJS	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 4		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 5 - CULTUUR EN RECREATIE							
Functie 510	OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK	0	0	0	0	0	0
Functie 530	SPORT	0	0	0	0	0	0
Functie 540	KUNST	0	0	0	0	0	0
Functie 541	OUDEHIDKUNDE / MUSEA	0	0	0	0	0	0
Functie 560	MAATSCHAPPELIJKE LEEFBAARHEID EN OPENLUCHTRECREATIE	0	0	0	0	0	0
Functie 580	OVERIGE CULTUUR EN RECREATIE	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 5		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 6 - SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAAT- SCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING							
Functie 600	ALGEMEEN BEHEER	0	0	0	0	0	0
Functie 610	ONDERSTANDVERLENING	0	0	0	0	0	0
Functie 611	WERKGELEGENHEID	0	0	0	0	0	0
Functie 620	MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES	0	0	0	0	0	0
Functie 630	SOCIAAL CULTUREEL WERK/ JEUGD EN JONGER	0	0	0	0	0	0
Functie 640	BEJAARDENZORG	0	0	0	0	0	0
Functie 650	KINDEROPVANG	0	0	0	0	0	0
Functie 651	DAGOPVANG GEHANDICAPTEN	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 6		0	0	0	0	0	0

Kapitaaldienst

Lasten

Functie c.q. categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
	Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID	0	0	0	0	0	0
	Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONHEIDSZORG	0	0	0	0	0	0
	Functie 720 - SLACHTHUIZEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 721 - REINIGING	0	0	0	0	0	0
	Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER	0	0	0	0	0	0
	Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE	0	0	0	0	0	0
	Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
	Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING	0	0	0	0	0	0
	Functie 822 - OVERIGE VOLKSHUISVESTING	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
	Functie 910 - RESERVES EN VOORZIENINGEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 911 - GELDLENINGEN	0	1,640,263	1,640,263	1,195,263	1,195,263	1,195,263
	Functie 912 - VRIJGEKOMEN MIDDELEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 990 - SALDI KOSTENPLAATSEN	0	0	0	0	0	0
	Functie 992 - SALDI GEWONE DIENST	0	0	0	0	0	0
	Functie 993 - SALDI KAPITAALDIENST	0	0	0	292,690	292,690	292,690
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		0	1,640,263	1,640,263	1,487,953	1,487,953	1,487,953
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		366,260	5,059,506	3,837,763	1,487,953	1,487,953	1,487,953
Nadelig saldo hoofdfunctie 9		0	0	0	0	0	0
VD-PARAGRAAF 2		0	300,000	0	0	0	0
Totaal uitgaven VD-Paragraaf 2		0	300,000	0	0	0	0
Totaal inkomsten VD-Paragraaf 2		0	0	0	0	0	0
Nadelig saldo VD-Paragraaf 2		0	300,000	0	0	0	0

Functie c.q. categorie	Omschrijving	inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde Inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar	Geraamde inkomsten van het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
HOOFDFUNCTIE 7 - VOLKSGEZONDHEID							
Functie 700 - ALGEMEEN BEHEER VOLKSGEZONDHEID		0	0	0	0	0	0
Functie 710 - PREVENTIEVE EN CURATIEVE GEZONHEIDSZORG		0	0	0	0	0	0
Functie 720 - SLACHTHUIZEN		0	0	0	0	0	0
Functie 721 - REINIGING		0	0	0	0	0	0
Functie 723 - MILIEU EN NATUURBEHEER		0	0	0	0	0	0
Functie 725 - OVERIGE OPENBARE HYGIENE		0	0	0	0	0	0
Functie 730 - OVERIGE VOLKSGEZONDHEID		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 7		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 8 - RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING							
Functie 810 - RUIMTELIJKE ORDENING		0	0	0	0	0	0
Functie 822 - OVERIGE VOLKSHUISVESTING		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
Voordelig saldo hoofdfunctie 8		0	0	0	0	0	0
HOOFDFUNCTIE 9 - FINANCIERING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN							
Functie 910 - RESERVES EN VOORZIENINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 911 - GELDENINGEN		0	0	0	0	0	0
Functie 912 - VRIJGEKOMEN MIDDELEN		366,260	545,684	1,384,183	1,487,953	1,487,953	1,487,953
Functie 922 - ALGEMENE UITGAVEN EN INKOMSTEN		0	0	0	0	0	0
Functie 990 - SALDI KOSTENPLAATSEN		0	0	0	0	0	0
Functie 992 - SALDI GEWONE DIENST		0	0	0	0	0	0
Functie 993 - SALDI KAPITAALDIENST		0	4,513,822	2,453,580	0	0	0
Totaal inkomsten hoofdfunctie 9		366,260	5,059,506	3,837,763	1,487,953	1,487,953	1,487,953
Totaal uitgaven hoofdfunctie 9		0	1,640,263	1,640,263	1,487,953	1,487,953	1,487,953
Voordelig saldo hoofdfunctie 9		366,260	3,419,243	2,197,500	0	0	0
VD-PARAGRAAF 2		0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten VD-Paragraaf 2		0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven VD-Paragraaf 2		0	300,000	0	0	0	0
Voordelig saldo VD-Paragraaf 2		0	0	0	0	0	0

Verdeeldienst		Lasten					
Functie/ categorie	Omschrijving	Uitgaven volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar	Geraamde uitgaven in het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
	1. KAPITAALLASTEN	366,260	545,684	1,384,183	1,487,953	1,487,953	1,487,953
	Totaal uitgaven Kapitaallasten	366,260	545,684	1,384,183	1,487,953	1,487,953	1,487,953
	Totaal inkomsten Kapitaallasten	366,260	545,684	1,384,183	1,487,953	1,487,953	1,487,953
	Nadelig saldo	0	0	0	0	0	0
	2. KOSTENPLAATSEN	1,218,440	1,368,401	4,880,109	4,880,109	4,880,109	4,880,109
	Totaal uitgaven Kostenplaatsen	1,218,440	1,368,401	4,880,109	4,880,109	4,880,109	4,880,109
	Totaal inkomsten Kostenplaatsen	1,218,440	1,368,401	4,880,109	4,880,109	4,880,109	4,880,109
	Nadelig saldo	0	0	0	0	0	0

Verdeeldienst		Baten					
Functie/ categorie	Omschrijving	Inkomsten volgens de laatst opge- maakte jaarrekening	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar	Geraamde inkomsten in het dienstjaar
		2013	2014 incl 1ste BW	2015	2016	2017	2018
	1. KAPITAALLASTEN	366,260	545,684	1,384,183	1,487,953	1,487,953	1,487,953
	Totaal inkomsten Kapitaallasten	366,260	545,684	1,384,183	1,487,953	1,487,953	1,487,953
	Totaal uitgaven Kapitaallasten	366,260	545,684	1,384,183	1,487,953	1,487,953	1,487,953
	Voordelig saldo	0	0	0	0	0	0
	2. KOSTENPLAATSEN	1,218,440	1,368,401	4,880,109	4,880,109	4,880,109	4,880,109
	Totaal inkomsten Kostenplaatsen	1,218,440	1,368,401	4,880,109	4,880,109	4,880,109	4,880,109
	Totaal uitgaven Kostenplaatsen	1,218,440	1,368,401	4,880,109	4,880,109	4,880,109	4,880,109
	Voordelig saldo	0	0	0	0	0	0

Recapitulatiestaat Gewone dienst

Num- mer	Hoofdfunctie	Lasten 2014 incl. 1ste Bw incl. amendering	Lasten 2015	Baten 2014 incl. 1ste Bw incl. amendering	Baten 2015	Voordeig saldo 2014 incl. 1ste Bw incl. amendering	Voordeig saldo 2015
0	Algemeen bestuur	13.201,127	16.799,541	5.951,155	7.157,662	7.249,972	9.641,879
1	Openbare orde en veiligheid	1.364,530	1.217,531	267,400	157,400	1.097,130	1.060,131
2	Verkeer, vervoer, waterstaat en communicatie	5.574,507	4.271,976	2.479,300	2.581,000	3.095,207	1.990,976
3	Economische zaken	2.649,660	2.404,049	277,000	468,000	2.372,660	1.936,049
4	Onderwijs	2.370,737	2.461,475	6,000	7,000	2.364,737	2.454,475
5	Cultuur en recreatie	4.949,312	4.946,799	213,400	88,400	4.735,912	4.858,399
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	6.924,287	7.459,737	1.710,952	3.656,320	5.213,335	3.803,417
7	Volksgezondheid	5.005,279	5.436,306	1.416,600	2.317,500	3.588,679	3.118,806
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	1.301,839	733,348	400,000	250,000	901,839	483,348
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen (excl. functies 921 en 992)	3.883,705	4.514,780	12.250,000	9.200,000	(8.366,295)	(4.885,220)
	Vrije Uitkering			26.767,000	26.815,840	(26.767,000)	(26.815,840)
	Exploitatie-uitkomsten	47.224,984	50.245,542	51.738,807	52.699,122	(4.513,823)	(2.453,580)
	Voorlopig voordelig / overschot			(4.513,823)	(2.453,580)		
	Totaal hoofdfuncties	47.224,984		47.224,985	50.245,543		

Opmerking 2015:

De geoormerkte voordeig/overschot saldo is bestemd voor het financieren van de volgende aflossingen en investeringen

A) Afbetaling aflossingen

911.00.00 len behoeve van schuld Stichting Wegenfonds Bonaire t/m 2015	445.000
911.00.00 len behoeve van FAO BES	190.000
911.00.00 len behoeve van rente loze lening Onderwijshuisvesting	1.005.263
Subtotaal A)	1.640.263

B) Investerings

001..10.00 Automatisering ER	96.500
002.10.07 Automatisering OLB (nog te bepalen bestemmingen)	
210.00.02 Hoofdwegen fase 2B	1.600.000
210.00.02 Renovatie Havenkantoor	93.000
210.00.02 Renovatie LVV te Lagun	200.000
210.00.02 Straatnaamborden	25.000
210.10.00 Postafvoers	63.000
222.00.02 Infrastructuur Kaden, pieren en boeien	120.000
Subtotaal B)	2.197.500

C) Vrijgekomen middelen

912.00.00 Vrijgekomen middelen: Afschrijvingen

1.384,183

Voorlopig voordelig saldo 2015 A)+ B) - C)

2.453,580

Num- mer	Hoofdfunctie	Uitgaven 2015	Inkomsten 2015	Nadelig saldo 2015
0	Algemeen bestuur	96,500	0	96,500
1	Openbare orde en veiligheid	0	0	0
2	Verkeer, vervoer, waterstaat en communicatie	2,101,000	0	2,101,000
3	Economische zaken	0	0	0
4	Onderwijs	0	0	0
5	Cultuur en recreatie	0	0	0
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	0	0	0
7	Volksgezondheid	0	0	0
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	0	0	0
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen (excl. functie 993)	1,640,263	1,384,183	256,080
VD	paragraaf 2	0	0	0
	Totaal hoofdfuncties	3,837,763	1,384,183	2,453,580
	Saldo kapitaaldienst (nadelig)		2,453,580	
	Totaal hoofdfuncties	3,837,763	3,837,763	2,453,580